

STRENGTHENING TUBERCULOSIS CONTROL IN UKRAINE PROJECT

STRENGTHENING TUBERCULOSIS CONTROL IN UKRAINE

Contract No. AID-GHN-I-00-09-00004

Task Order No. AID-121-TO-12-00001

Year 4 – 1st Quarterly Report

(October 1, 2015 – December 31, 2015)

Submitted to:

US Agency for International Development
Regional Mission to Ukraine, Moldova, and Belarus (USAID/Ukraine)
4 Igor Sikorsky Street
Kyiv, Ukraine 04112
Tel: (380 44) 521-5000
Fax: (380 44) 521-5245

**ATTENTION: ALINA YUROVA, CONTRACTING OFFICER'S
REPRESENTATIVE**

Submitted by:

Chemonics International Inc.
14-A Ihorivska str., 04655, Kyiv, Ukraine
Tel: (380 44) 425-4747
Fax: (380 44) 425-7333

January 10, 2015

This publication was produced for review by the United States Agency for International Development. It was prepared by Chemonics International in partnership with Project HOPE.

The author's views expressed in this publication do not necessarily reflect the views of the United States Agency for International Development or the United States Government.

CONTENTS

Acronyms	iii
Executive Summary	1
A. Accomplishments by Objective	4
Objective 1: Improve the quality and expand availability of DOTS-based TB services	4
Objective 2: Create a safer medical environment	21
Objective 3: Build capacity to implement PMDT programs for MDR/XDR-TB.....	23
Objective 4: Improve access to TB/HIV co-infection services.....	25
B. Budget	29
C. Schedules	30
D. Challenges.....	30
E. Plans for the Next Quarter	30
Annex A: Success Stories	
Annex B: Media Coverage	
Annex C: Detailed Implementation Schedule	

ACRONYMS

ACSM	Advocacy, communications, and social mobilization
ART	Anti-retroviral therapy
CoE	Center of excellence
DOT	Directly observed treatment
DOTS	Directly observed treatment, short-course
DRS	Drug resistance survey
DST	Drug susceptibility testing
EQA	External quality assurance
EQC	External Quality Control
GF	Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis, and Malaria
GFATM	Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis, and Malaria
GoU	Government of Ukraine
GTBI	New Jersey Medical School Global Tuberculosis Institute
HIV/AIDS	Human immunodeficiency virus/acquired immune deficiency syndrome
HCW	Health care worker
IC	Infection control
ISWG	Inter Sectorial Working Group on sustainable respond to HIV and TB epidemics during and after the Global Fund support
IPT	Isoniazid prevention treatment
M&E	Monitoring and evaluation
MDR-TB	Multidrug-resistant tuberculosis
MoH	Ministry of Health
NEGIC	National Expert Group on Infection Control
NGO	Nongovernmental organization
NRL	National Reference Laboratory
NTP	National Tuberculosis Program
OR	Operational research
PAL	Practical approach to lung health
PITC	Provider initiated testing and counselling
PHC	Primary health care
PMDT	Programmatic management of drug-resistant TB
PLWH	People living with HIV
PPE	Personal protective equipment
R&R	Recording and reporting
SES	State Sanitary and Epidemiological Service
SIAPS	Systems for Improved Access to Pharmaceuticals and Services
SOPs	Standard operating procedures
SPS	State Penitentiary Service
STbCU	Strengthening Tuberculosis Control in Ukraine
TB	Tuberculosis
TIRC	TB Training and Information Resource Center
TOT	Training of Trainers
UCDC	Ukrainian Center for Socially Dangerous Disease Control
URCS	Ukrainian Red Cross Society
USAID	United States Agency for International Development
UV	Ultraviolet
WHO	World Health Organization
XDR-TB	Extensively drug-resistant tuberculosis

EXECUTIVE SUMMARY

Project Overview

The five-year USAID Strengthening Tuberculosis (TB) Control in Ukraine (STbCU) project, implemented by Chemonics International — in partnership with Project HOPE and the Global Tuberculosis Institute (GTBI) at Rutgers, the State University of New Jersey — seeks to improve the health status of Ukrainians by reducing the burden of TB through specific quality assurance and system strengthening measures for routine TB services, multidrug-resistant TB (MDR-TB), and TB/human immunodeficiency virus (HIV) co-infection. This report summarizes key accomplishments and progress by task order objective for the first quarter of project's fourth year (October 1, 2015 – December 31, 2015).

Accomplishments Summary

Objective 1: Improve the quality and expand availability of the World Health Organization (WHO) recommended directly observed treatment, short-course (DOTS) based TB services.

- STbCU contributed to development of national policies on TB control: a strategy and action plan for how to sustain the achievements of the Global Fund (GF) and other international projects after 2017, and a concept for the new National TB Control Program for Ukraine 2017-2021.
- The project joined MOH working groups on a new clinical protocol on HIV/AIDS and the “National Unified Protocol on TB Management in Children.”
- Eighty-three participants received up-to-date knowledge on TB detection, diagnostics, and case management at three trainings held in the Dnipropetrovsk CoE and two short courses for nurses and primary health care (PHC) practitioners on TB case detection and treatment in Kherson.
- Five hundred fifty-four health care workers (HCWs) received on-the-job technical assistance related to TB diagnostics, treatment, and TB case management during 43 mentoring visits, including 11 visits to Lviv and Kirovohrad.
- STbCU continued piloting the outpatient care model in Kryvyi Rih. Preliminary analysis of collected data shows that during the pilot period, enrollment of TB patients in DOT provision at PHC facilities increased from two percent to 37 percent and that treatment at in-patient TB departments decreased from 63 percent to 30 percent.
- Seminars in the regions to discuss challenges in TB and TB/HIV detection and treatment (identified during mentoring visits in Lviv and Kirovohrad oblasts) resulted in improved collaboration among different levels of TB care and strengthened integration of TB and TB/HIV services.
- Six laboratory specialists from Zaporizhzhia, Odesa, and Kherson oblasts received new skills and knowledge at on-the-job trainings for laboratory diagnostics.
- Nineteen level-one laboratories in six regions received technical support as part of the laboratories control supervision.

- STbCU supervised the implementation of the ACSM grant “Development of website www.zhyvy.com.ua to boost morale of people with TB and their relatives” by the NGO Perekhrestya in Dnipropetrovsk. Two grant agreements for advocacy, communications, and social mobilization (ACSM) have been signed and launched; three more grant agreements are being finalized. In addition a request for applications (RFA) for ACSM activities was developed and submitted for USAID approval.
- Three of the four anticipated operational research activities supported by the STbCU project’s grants fund are in progress.
- From the beginning of the URCS grant 640 TB patients have received patronage visits from URCS nurses; including 188 TB patients in the third quarter, 364 Patient Diaries were distributed, 2,379 counselling services were provided for TB patients and their families. Additionally, URSC has covered 3,674 TB patients with specific discharge forms with TB informational materials.

Objective 2: Create a safer medical environment at the national level and in USAID-supported areas.

- STbCU’s infection control (IC) specialist participated in the preparation of the “Law on Healthcare Facilities and Medical Services.” This document will strictly regulate modern standards of infection control in healthcare facilities.
- Seven healthcare facilities improved their practices on IC, and 350 healthcare specialists received information on TB IC and implementation of standard operating procedures (SOPs) as a result of four mentoring visits by the project’s IC specialist.
- One hundred TB facility personnel received on-the-job support in IC as a result of mentoring visits to three healthcare facilities carried out by the project’s IC specialist together with the National Expert Group on Infection Control (NEGIC).
- Forty representatives of State Penitentiary Service of Ukraine received up-to-date information on IC at two trainings supported by the project. In the course of the training, IC plans for regions and for individual healthcare facilities were developed.

Objective 3: Build capacity to implement programmatic management of drug-resistant TB (PMDT) for (MDR) and extensively drug-resistant (XDR) TB at the national level and in USAID-supported areas.”

- To improve capacity of the Dnipropetrovsk Center of Excellence (CoE), STbCU supported the development of online activities through the CoE’s website, <http://ftiziatr.org.ua>.
- During the reporting period, the project summarized external quality control (EQC) results in level-two laboratories from monitoring visits in 2015.
- As part of its TB test quality control monitoring, the project conducted joint visits with a Ukrainian Center for Socially Dangerous Disease Control (UCDC) laboratory specialist. In December, a two-day visit to the level-one laboratory in Kherson Oblast was made. Information collected during the visit will be used to improve the national monitoring and evaluation of TB laboratory network.

Objective 4: Improve access to TB/HIV co-infection services at the national level and in USAID-supported areas.

- TB facilities in USAID -supported regions started using a project-developed self-assessment tool to monitor the quality of TB/HIV services, including counseling and HIV testing, access to anti-retroviral therapy (ART), co-trimoxazole prophylaxis, and others.
- TB and TB/HIV experts in USAID-supported regions received and started using project-developed forms for monitoring the quality of counseling associated with HIV testing.
- Kharkiv Oblast TB and TB/HIV experts developed a draft plan for an analysis of the effectiveness of rapid HIV tests with technical support of the project. This assessment will start in Q2.
- With technical support from the project, TB and TB/HIV specialists from Kirovohrad TB dispensary developed a local route for TB/HIV patients to improve management of TB/HIV patients at the in-patient treatment phase. This algorithm was presented to the Kirovohrad oblast Coordination Council and is expected to be approved by the local order in the next quarter.
- Kherson and Odesa AIDS center and TB facilities experts started joint management of e-TB Manager, which increased the quality of medical care to TB/HIV patients by improving interaction between TB and HIV services on referral of patients with co-infection.
- The project TB/HIV specialist developed an algorithm for screening questioning and subsequent additional TB examination of patients with HIV to improve early TB detection among people living with HIV and presented it to experts of Kharkiv and Lviv AIDS Centers.

A. ACCOMPLISHMENTS BY OBJECTIVE

Objective 1: Improve the quality and expand the availability of the WHO-recommended DOTS-based TB services.

Activity 1.1: Build institutional capacity to improve the quality of DOTS-based programs.

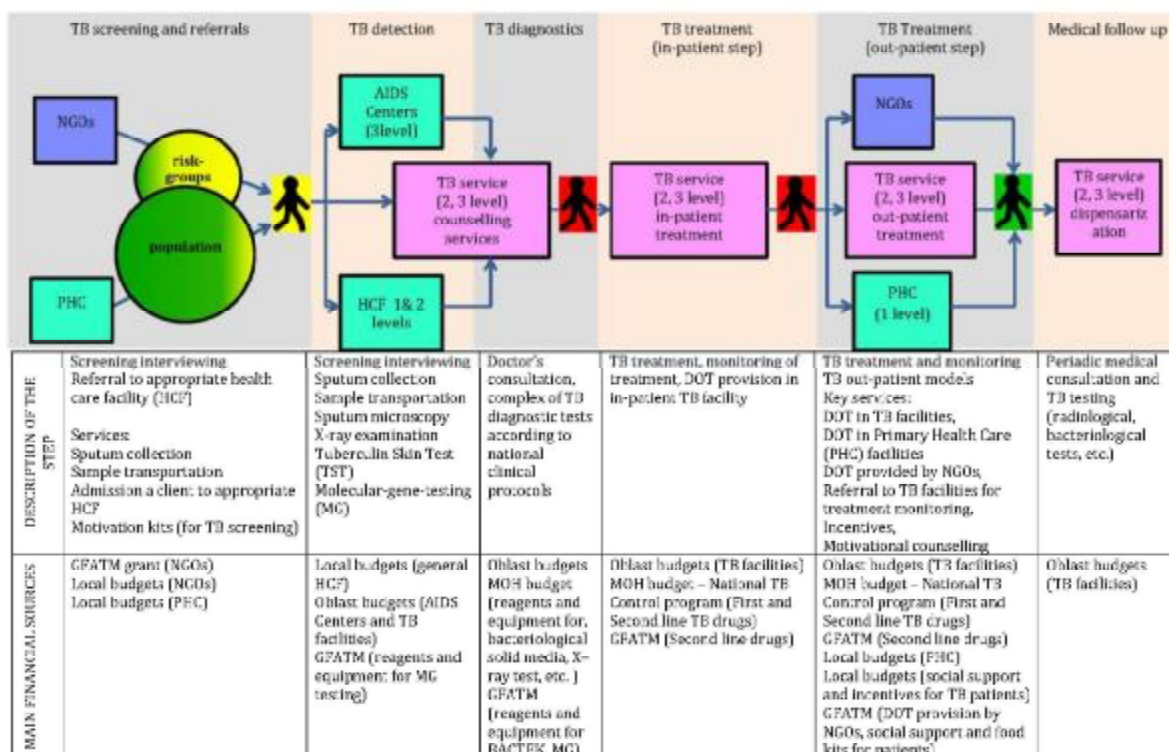
Per Task 1.1.1, during the reporting period STbCU meaningfully contributed to development of the national policies on TB control. At the end of 2015, the MOH and national and international partners in the TB field were focused on developing a strategy and action plan for how to sustain the achievements of the Global Fund and other international projects after 2017 and on a concept for the new National TB Control Program for Ukraine 2017-2021. To this end, on November 27-28, STbCU participated in a round table on the development of the concept and main strategic directions of the National TB Control Program 2017-2021 based on the WHO's "End TB Strategy." The round table served as wide partners forum, with participation of MOH, WHO, UCDC, PATH, USAID, chief TB doctors and representatives of health administrations, representatives of medical universities, GFATM principal recipients, and NGOs. The objective of the round table was to collect valuable experience and ideas for the 2017-2021 TB control program, taking into consideration health sector reforms and internationally recognized innovations in TB field. Upon the organizers' request, the STbCU presented the results of the pilot of ambulatory models of care in Kriviy Rih and the results of TB policy subgroup's work. In addition, the project presented its experience in TB infection control and the key needs related to TB IC in Ukraine, and made suggestions to be included in the resolution of the round table. This resolution will form the foundation for drafting the National TB Control Program for 2017-2021.

Also in this quarter, working in collaboration with USAID's "HIV Reform in Action" project, STbCU provided technical support to the newly created Inter-Sectoral Working Group (ISWG) on sustainable responses to HIV and TB epidemics during and after the Global Fund support. STbCU's senior technical advisor and M&E specialist prepared and facilitated four meetings of the ISWG's TB policy subgroup, with involvement of leading national and international partners. For this technical assistance, STbCU analyzed algorithms of the continuum of TB care used in Ukraine considering all healthcare levels and sources of financing (see Exhibit 1 below). The project also developed several draft scenarios on how to sustain GF project achievements related to TB diagnostics, treatment, and patient support with focus on ambulatory care as the most cost-effective way to provide quality services for TB patients. Drafts scenarios described the following patient-oriented services:

- Passive TB screening interviewing in vulnerable groups.
- Active TB screening interviewing in vulnerable groups.
- TB patients' social support and motivation for treatment.
- DOT provision for TB patients.

STbCU specialists summarized experts' opinions and developed scenarios for rational approaches to drug and reagent purchasing. All scenarios were approved by the policy subgroup and presented to ISWG on December 21.

Exhibit 1. Continuum of TB Care in Ukraine: Algorithm Used for TB Policy Development

In addition, STbCU experts developed and proposed to TB policy subgroup several sets of recommendations on sustaining of GF project achievement based on three pillars of WHO End TB Strategy namely:

- **Pillar 1. Integrated, patient-centered TB care and prevention**
  - Integrate social and medical services for TB vulnerable groups. The key idea is that any social worker in Ukraine can provide TB screening interviews for vulnerable groups, which usually are in focus of social but not medical services. For this, the revision of existing social standards and orders related to cooperation between the Ministries of Health and Social Policy are needed. Also it is recommended to implement the social contracting mechanism for local NGOs to be paid by local state budgets. The integration also should consider TB infection control measures in social services which currently are completely neglected.
  - Improve organization of TB treatment services. This set of recommendations includes the need to analyze expenditures and effectiveness of different treatment models, availability and quality of human resources, staff load, etc. Also, as an important source of savings, experts recommended standardization of side-effects treatment and implementation of proper TB measures in healthcare facilities.
- **Pillar 2. Bold policies and supportive systems**
  - Include TB issues into regional development strategies which are being created according to administrative reform in Ukraine as a response to the political and economic crisis. The idea is to increase local government awareness of TB issues and promote political commitment to address them.

- This direction also includes elaboration of a concept for motivating medical personnel as part of ongoing health reform in Ukraine.
- The important recommendation here is continuing centralized drug purchasing and the inclusion of a separate article on TB drug purchasing in the State National Budget as the most effective mechanism to guarantee funds allocation for TB treatment.

- **Pillar 3. Intensified research and innovation.**

- Implement of short MDR-TB treatment regimens and new MDR-TB treatment regimens with fifth-line TB drugs. This is essential for Ukraine because its implementation will lead to considerable improvement of treatment results and provide essential savings due to shortened treatment. However, very strong political support at all levels is needed for this activity.

The recommendations were presented at the ISWG meeting and taken into consideration for the strategy development. Also, WHO representatives recommended to consider these recommendations for creation of the Concept of new National TB Control Program 2017-2021.

On December 04, 2015 and December 22, 2015, TB/HIV Specialist took part in the working group meetings on HIV/AIDS of the Ministry of Health, where participants decided to prepare a new clinical protocol on HIV/AIDS. The Project TB/HIV Specialist joined those professionals who will develop it, and will provide her proposals related to TB/HIV Co-infection.

Presentation of the project developed recommendations for sustainable respond to HIV and TB epidemics during and after the Global Fund support at the MOH meeting, Dec 21, 2015

The project joined the MOH working group on development a National Unified Protocol on TB Management in Children. The project specialists revised the draft of the Protocol and proposed updates in line with the current evidence-base approaches. In particular, the project offered to replace overall performing of tuberculin skin test by application of the test in the specific risk groups, to implement proper contact tracing. Also the project recommended up-to-date diagnostic procedures for pulmonary and extrapulmonary TB and insisted on exclusion of non-evidence based diagnostic and treatment methods from the Protocol. All the project's recommendations were backed with the proper WHO recommendations and other evidence-based documents.

Per Task 1.1.2, STbCU, in close cooperation with the UCDC, finalized site programming and developed demo-version of the site: <http://tirc.demo24.com.ua/>. The site is filled with the initial content, such as:

- A TB library, containing all the documents the “Resource Center” on STbCU’s site, including WHO recommendations, informational materials for the general public and patients, TB-related legislation, surveys and reports, videos, guidelines, and training materials.

- Online trainings, including a training with quiz for PHC doctors, a clinical case-study, an online self-assessment test for medical students, and a self-assessment questionnaire on TB/HIV (see also Task 4.1.3).
- Community of practice.
- Medical consultation forms.
- News and announcements.

The first TIRC presentation was given by the project's M&E specialist at the Sixth National Monitoring and Evaluation Conference "Strengthening Unified Monitoring and Evaluation System for HIV Response in Ukraine: New Models and Best Practices." The project presented the online evaluation of health workers' knowledge of TB/HIV.

The TIRC web site has been tested and will be launched as soon as USAID's Bureau for Legislative and Public Affairs provides its final approval. Meanwhile, the target audience still has access to the Resource Center on STbCU's web site. In the reporting period, there were approximately 3,100 to 3,200 unique visitors monthly.

Per Task 1.1.3, to provide training, refresher training, supervision, and mentoring for healthcare providers, STbCU conducted five trainings, through which 83 participants received up-to-date knowledge on TB case detection and diagnostics by sputum smear microscopy, TB and TB/HIV case detection, and management in primary healthcare facilities and DOT.

In this quarter, the project also introduced shortened courses for nurses and PHC practitioners on TB case detection and treatment; one course each for nurses and family doctors were conducted in Kherson. All trainers were local specialists; one of them was trained earlier by the project at TOT for PCH. Use of local specialists as trainers strengthens cascade approach for developing human resources in the project supported regions.

In addition, STbCU supported 3 trainings at the Dnipropetrovsk CoE:

- One three-day training titled "TB Case Detection and Diagnostics by Sputum Smear Microscopy: Quality Control of Tests" was held for laboratory technicians from Lviv and Kirovohrad oblasts. Fourteen participants increased their knowledge and practical skills in TB case detection by sputum smear microscopy, and learned about quality assurance issues and quality at the pre-laboratory stage.
- Two trainings were held for family doctors (15 participants) and nurses of PHC facilities (15 participants) on TB and TB/HIV case management in primary healthcare facilities.

All project trainings led to effective dissemination of knowledge, based on STbCU's cascade training philosophy and observed through regular mentoring activities. Detailed information on trainings is presented in Exhibits 2 and 3 below.

**Exhibit 2. Number of Trained Specialists by Specialty and Work Venue
From October 1 – December 31, 2015**

Number of Trained Specialists by Specialty and Work Venue											
Specialty	Region										Total
	Dnipropetrovsk	Donetsk	Zaporizhzhia	Kirovohrad	Kyiv	Luhansk	Lviv	Odesa	Kharkiv	Kherson	
PHC doctors and nurses	1	-	9	10	-	-	-	-	10	39	69
Laboratory specialists	-	-	-	7	-	-	7	-	-	-	14
Total	1	-	9	17	-	-	7	-	10	39	83

**Exhibit 3. Training Activities in USAID-Supported Regions
by Type and Location from October 1 – December 31, 2015**

Training Activities by Location			
Name of training	Place of training	Number of trainings	Number of trainees
TB and TB/HIV case detection and directly observed treatment (DOT) in out-patient departments (for PHC nurses)	Kherson	1	19
TB and TB/HIV case detection and management in PHC facilities (for physicians)	Kherson	1	20
TB detection and diagnostics by sputum smear microscopy. Quality assurance of tests	Dnipropetrovsk CoE	1	14
TB and TB/HIV case management in primary healthcare facilities (for physicians)	Dnipropetrovsk CoE	1	15
TB and TB/HIV case management in primary healthcare facilities (for PHC nurses)	Dnipropetrovsk CoE	1	15
Total number of trainings and trained specialists		5	83

Per Task 1.1.4, to increase the efficiency of Ukraine's TB laboratory network, the project continued to help target laboratories with implementing an effective quality assurance system for sputum smear microscopy.

To improve the quality of TB laboratory diagnostics, laboratory performance indicators, EQA results, and control over pre-laboratory stage, the project continued on-the-job trainings for laboratory diagnostic specialists of different levels. The trainings were conducted in regional supervising laboratories by qualified specialists who were trained at the National Reference Laboratory and who have strong professional and teaching experience. During the reporting period, the project trained the following specialists:

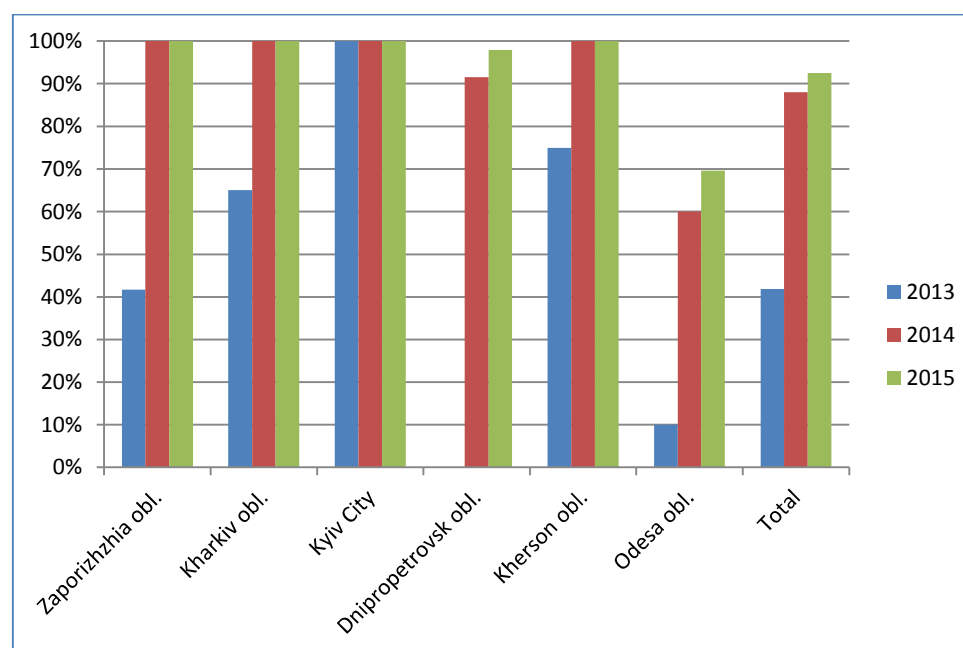
- Two specialists from Zaporizhzhia oblast in a two-day on-the-job training on bacterial TB diagnostics.
- Four specialists from Odesa oblast in a two-day on-the-job training on bacterial TB diagnostics.
- Two specialists from Level 2 laboratories of Kherson oblast in a three-day on-the-job training on bacteriological tests.

The supervising laboratories of the STbCU-supported regions continue EQA on their own, using three control techniques in accordance with national and international recommendations. The supervising laboratories completed EQA for 2015; the results are currently being processed and analyzed. The results will be presented in the next reporting period.

In comparison with the beginning of the project, an increased number of oblast laboratories participating are in the EQA. STbCU trained staff responsible for EQA in the regions on preparation and organization of EQA and analyzing results. Exhibit 4, below, shows a comparison of coverage in six STbCU regions over the last three years.

Exhibit 4. Comparison of Coverage with Blind Rechecking (by Percentage), 2013-2015

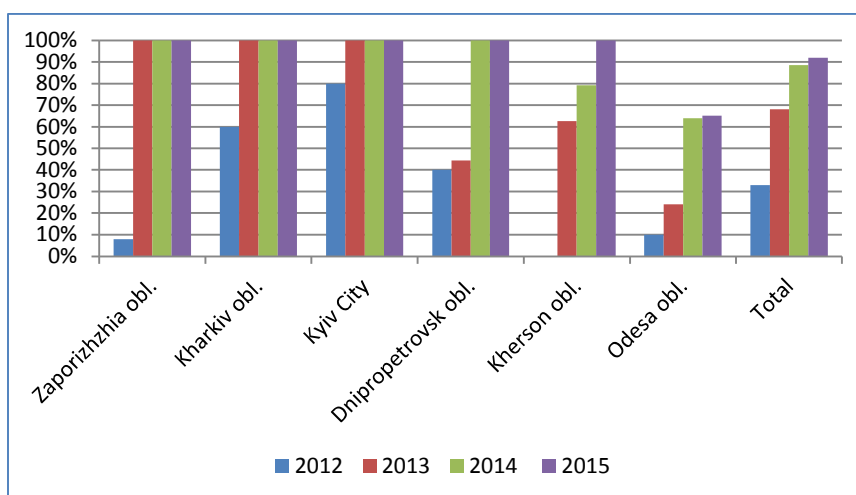

Within the framework of EQA, the project paid special attention to the quality of monitoring visits to Level 1 laboratories. According to national and international recommendations, this technique is the most efficient in controlling the quality of laboratory performance. In the course of the monitoring visits, the supervising laboratories are able to:

- Assess organization of laboratory operations.
- Assess the quality of laboratory diagnostics techniques at the workplace.
- Evaluate the performance of individual laboratory specialists.
- Conduct on-the-job training focusing on identified problems.
- Conduct a working meeting on the monitoring results with administrative and clinical staff and identify solutions for the rapid elimination of problems.

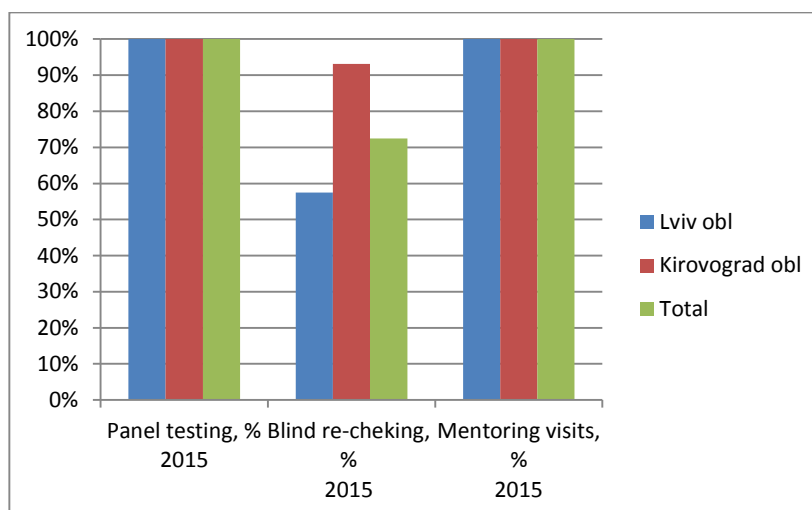
During the life of the project, the supervising laboratories increased the coverage of monitoring, as shown in Exhibit 5.

Exhibit 5. Monitoring Visit Coverage Chart (by Percentage), 2012 -2015

The STbCU project also analyzed EQA performance in the new project regions separately. The chart below contains the data on EQA coverage (different techniques) of Lviv and Kirovohrad oblast laboratories in 2015:

Exhibit 6. EQA Performance in New Project Regions (Lviv and Kirovohrad) in 2015

The percentage of laboratories carrying out the EQC by a panel testing is still high. In 2014-2015, it was 99.5 percent. Only one newly established laboratory in Dnipropetrovsk Oblast did not take part in this method of quality control. As part of the laboratories control supervision, the project continued conducting random visits to Level 1 laboratories for TB diagnostics. Selection of laboratories for visits was made in collaboration with the project and regional laboratory coordinators. The main criteria for selection were the results of previous rounds of EQC of laboratory tests and significant problems at a pre-analytical stage. During these visits, the project continued monitoring retention of knowledge gained at trainings, internships, and conferences, and studied the dynamics of change since its previous monitoring visits.

During the reporting period, spot visits were made to 19 Level 1 laboratories 6 regions: four in Kharkiv Oblast, three in Odesa Oblast, two in Dnipropetrovsk Oblast, three in Kherson Oblast, and seven in Lviv Oblast. The project has paid special attention to the quality of laboratories in its new regions. For this reason, during the reporting period, the project conducted random visits to seven laboratories in Lviv Oblast. (In 2015, all the laboratories of the oblast were involved in the EQC for the first time and have a high percentage of coverage with all three control methods). Given the short period of the project's activities in the region, more significant problems were revealed in many laboratories compared to laboratories in other regions where the project has been working for more than three years. Moreover, these problems related not only to the pre-analytical stage, but also TB laboratory diagnostics. The main findings of the visits include:

- No significant problems affecting TB diagnostics quality were revealed in laboratories where the project has been working for more than three years. However, there are still problems at the pre-analytical stage: the selection of patients for TB tests and the quality of diagnostic material need to be improved.
- In addition to problems at the pre-analytical stage, laboratories in new project regions also have problems with proper procedures for the internal control. Some have even have issues in the quality of laboratory tests.

Positive trends in 1st level laboratories of Lviv Oblast occurred after one year of the project support:

- The standard methods for developing biological materials, preparing smears, Ziehl-Neelsen staining, and standards for bacterioscopist tests of smear and bacterioscopy results evaluation are followed.
- Standards for zoning during bacterioscopy are followed
- Accounting and reporting forms are filled and tests results are provide timely.
- All laboratories of the oblast were included into EQC system for the first time and have high coverage percentage with all 3 control methods.
- 15 laboratory technicians were trained at trainings.
- The Order regulating the quality assurance system for bacteriology tests in laboratories of levels 1-3 (developed with the support of the Project) came into force in the oblast.

Per Task 1.1.5, to strengthen TB-related monitoring and evaluation (M&E) systems and TB surveillance systems, STbCU participated in the Sixth National M&E Conference “Strengthening Unified Monitoring and Evaluation System for HIV Response in Ukraine: New Models and Best Practices” on December 7-9, 2015 and moderated a section on TB/HIV monitoring. In this section, the project presented the following:

- Self-evaluation tools to overcome TB/HIV co-infection at the regional level for AIDS centers and TB facilities.
- Evaluation tools for TB/HIV activity for monitoring visits to healthcare facilities of different levels of medical care.
- The database for monitoring TB/HIV services.
- Indicators for monitoring and evaluation on TB/HIV.
- A questionnaire for online assessment of knowledge quality on TB/HIV for healthcare workers developed by the project.

TB/HIV Specialist presenting at the Sixth National M&E Conference.

The resolution of the Conference included the project's recommendations on improvement of TB/HIV M&E system.

Task 1.1.6: Develop information, education, and communications (IEC) materials. In the reporting period, STbCU published informational materials on increasing TB/HIV patients' treatment adherence. A total of 4,000 copies of two forms were delivered to the Kryviy Rih pilot. In addition, the project developed a Manual on Monitoring and Evaluation of TB Data. The manual is posted at the project's web site and in the next quarter will be published for M&E specialists and decision-makers in project-supported regions.

The STbCU team also participated in two important global health conferences. From October 31 to November 5, 2015, STbCU's chief of party participated in the 143rd American Public Health Association (APHA) Annual Meeting in [Chicago](#). Kartlos Kankadze made a presentation on STbCU results during the last year: "[Shift from in-patient to out-patient TB treatment in Ukraine](#)" and also presented STbCU-made educational films: "[Tuberculosis: Know, be Aware, Have No Fear](#)," "[Tuberculosis: Educational Film for Physicians and Family Doctors](#)" at the APHA Global Public Health Film Festival. From December 1-6, 2015, STbCU staff participated in the [46th World Union Conference on Lung Health](#), in Cape Town, South Africa. STbCU made two oral presentations on the project-developed educational films for family doctors and for TB patients and made a poster presentation of the positive impact of TB infection control implementation in the Odesa oblast TB facility. STbCU published updates from the conference its web-site.

The project developed a Manual on Monitoring and Evaluation of TB Data

In the reporting quarter, STbCU's IC specialist, together with experts from the "Infection Control in Ukraine" NGO and international experts, administered the "Infection Control in Ukraine" Facebook page. With an increase of the number of Facebook posts, the number of visits to the page increases every month. In the reporting quarter, about 27,000 people visited the page. Thirty-nine posts were added.

In addition, seven professional articles on infection control were prepared and published on web sites. Posting articles on the Internet allows information on quality infection control to spread not only in medical circles, but also among the general public. This will facilitate forming public opinion which may have impact on decision-making at all levels.

The project's IC specialist also provided consultation via telephone. Consultations in TB infection control via telephone are very useful for specialists from remote raions who have limited opportunities for rapid communication even with their regional centers. (The project's IC specialist addressed the majority of questions to experts of NGO "Infection Control in Ukraine" NGO.) In the reporting period, 37 consultations were provided. The most common questions were:

1. How to use UV-radiometer.
2. When a training on UV-lamps will be organized.
3. Which UV lamps to procure for more efficient air disinfection.
4. Mounting of mechanic ventilation system in bacterial laboratories at secondary and tertiary levels of care.
5. Which respirators to procure.
6. Where they could obtain liquid for the fit test.
7. How to organize effective use of chemical disinfection solutions.

Finally, all updates on STbCU's informational materials were announced through the project's monthly Newsletter. As of September, 30, 2015, the newsletter is disseminated to 954 healthcare providers, TB specialists, academics, and NGO representatives in Ukraine.

Per Task 1.2.1, grant issuance and monitoring of grant program implementation, STbCU supervised the implementation of the ACSM grant: "Development of website www.zhyvy.com.ua to boost morale of people with TB and their relatives" by the NGO "Perekhrestya" (Dnipropetrovsk). To date, 21 real life motivational patients' stories have been uploaded to the website with comments following the project specialists' review. Under project supervision, the NGO held four motivational trainings for the family members of TB patients. The training program and details are available through the website <http://zhyvy.com.ua/trening/>. Prospective participants can also enroll online.

In line with the project grant program, the following grant agreements have been signed and the grant implementation launched:

- "Shoulder to Shoulder: TB Patients' Psychosocial Support for Enhanced Treatment Adherence"; Grantee: International Non-Governmental Organization "International HIV/AIDS and TB Institute"
- "What you should know about TB"; Grantee: International Public Organization "Labor and Health Social Initiatives"

Three more grant agreements are being finalized, and a final RFA for ACSM activities has been developed to be released in early 2016.

Per Task 1.2.2 Provide Support to the Ukrainian Red Cross Society, in Year 4 Q1 URCS started its third year of grant implementation. During the reporting period, STbCU obtained the following data from the grantee, covering the third quarter of 2015: From the beginning of the grant, 640 TB patients received the patronage of URCS nurses, 188 TB patients received patronage services in the third quarter, 364 Patient Diaries were distributed, and 2,379 counselling services were provided for TB patients and their families. URCS also covered 3,674 TB patients with specific discharge forms with TB informational materials. Currently 29 TB hospitals are able to provide these discharge forms for their patients. In Kherson oblast, 39 patients regularly received food kits as a social incentive program. Currently, URCS and STbCU are looking for ways to broaden this incentive program.

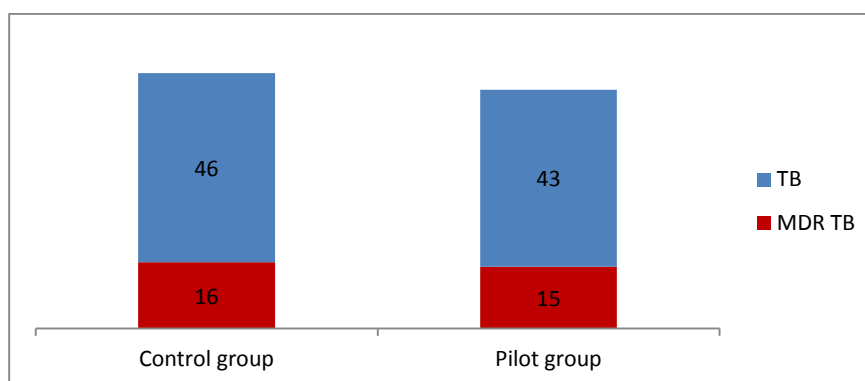
Per Task 1.2.3, strengthen TB service provision at the PHC level, STbCU continued piloting the outpatient care model in Kryvyi Rih. At the beginning of December 2015, the Senior Technical Advisor, together with the TB Specialist, visited Kryvyi Rih to monitor the pilot outpatient model of care and data collection. The Senior Technical Advisor and TB Specialist completed data collection of a control group of TB patients and collected available patients' data for intervention group. During the control period (January 1 – June 30, 2015), 62 new TB cases and relapses were registered. From July 1 through the end of November 2015, 58 new TB cases and relapses were registered for the intervention group.

The data was roughly analyzed during the monitoring visit and some of preliminary conclusions are presented below.

The data confirmed that Kryvyi Rih has a heavy burden of drug resistant TB. About 25 percent of new TB cases and relapses were primarily detected as MDR-TB.

Exhibit 7. New MDR-TB Cases among New TB Cases and Relapses in the Pilot

(Absolute Figures).

Provided that the pilot is studying only susceptible TB cases, all MDR-TB cases were excluded from further calculations. Kryvyi Rih also has a high burden of double TB and HIV epidemic. More than one third of TB patients included in the study are HIV-positive (see Exhibit 7 below).

Exhibit 7. TB/HIV Cases in Susceptible New TB Cases and TB Relapses in Pilot Raion of Kryvyi Rih

Indicator	Control group		Intervention group	
	Absolute numbers	Percentage	Absolute numbers	Percentage
Total number of susceptible new TB cases and TB relapses	46	100%	43	100%
HIV positive TB patients	19	41%	15	35%
HIV negative TB patients	25	54%	26	60%
No data	2	4%	2	5%

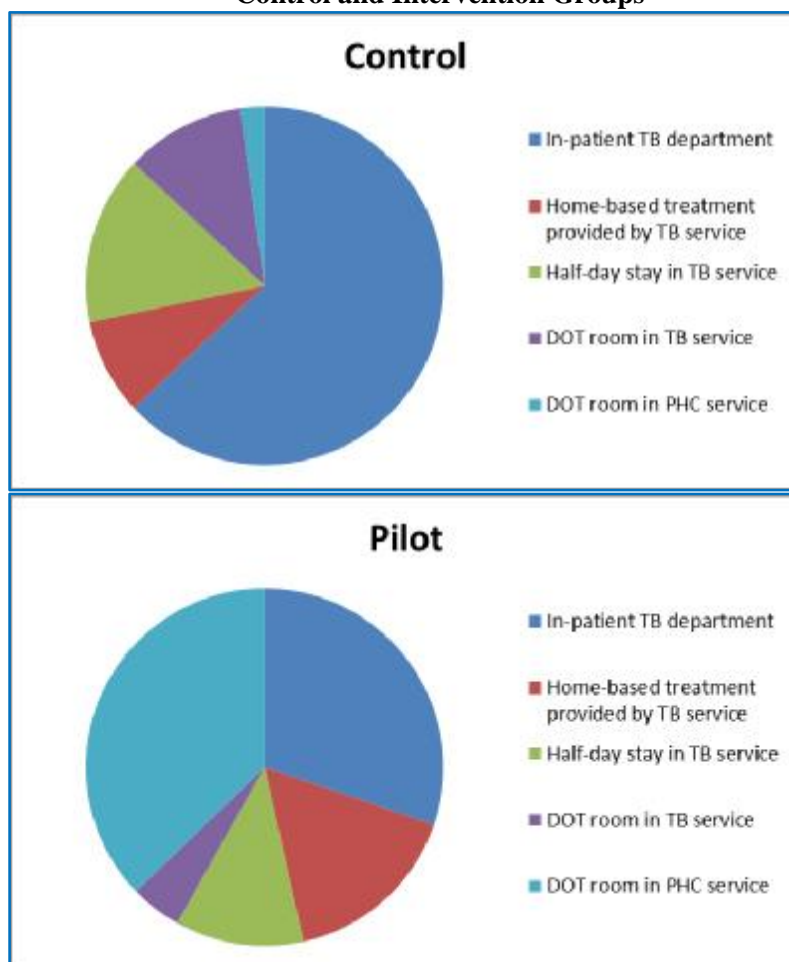
Provided that the pilot is focused on promotion of TB ambulatory treatment and wider involvement of primary health care (PHC), the STbCU project first analyzed how the treatment for TB patients was organized from the very beginning. Very rough preliminary analysis shows that during the piloting period, enrollment of TB patients into DOT provision at PHC facilities considerably increased (Exhibit 8 and 9).

Exhibit 8. Organization of TB Treatment in Pilot Raion of Kryvyi Rih During Control and Intervention Periods

Where patient started the treatment	Control group		Intervention group*	
	Absolute numbers	Percentage	Absolute numbers	Percentage
In-patient TB department	29	63%	13	30%
Home-based treatment provided by TB service	4	9%	7	16%
Half-day stay in TB service	7	15%	5	12%
DOT room in TB service	5	11%	2	5%
DOT room in PHC service	1	2%	16	37%
Total number of TB patients included in the study	46	100%	43	100%

*Figures will be updated after the completion of patients' enrollment.

Exhibit 9. Comparison of TB Treatment Organization in Control and Intervention Groups

The influence of treatment model on treatment effectiveness and other pilot indicators related to patients' adherence, contacts tracking, etc. will be analyzed after the completion of data collection.

The collected data was discussed with the local pilot coordinator and other local experts.

Within STbCU's technical support to Odesa oblast in TB care reform, the Senior Technical Advisor and a local expert developed a tool based on WHO protocol to collect data related to the cost-effectiveness of the TB control program. In December 2015 this tool was delivered to all TB dispensaries for data collection.

During the reporting period, STbCU built upon the effective and efficient working meetings with Level 1, 2, and 3 healthcare specialists introduced in Year 3 to jointly discuss observations made during mentoring visits. In Year 4 Q1, the project started conducting seminars in the regions to discuss challenges in TB and TB/HIV detection and treatment identified by the mentoring visits, improve collaboration between different levels of TB care, and strengthen integration of TB and TB/HIV services for people with co-infection.

One such seminar, “Improving TB and TB/HIV services in PHC facilities,” was held in Lviv oblast for heads and deputy heads of primary healthcare facilities. The seminar discussed the challenges of TB and TB/HIV care in Lviv oblast revealed by the mentoring visits in 2015. The seminar also focused on possible solutions to problems. As a result, over the course of the seminar, 50 heads and deputy heads of primary healthcare facilities obtained knowledge on TB detection, diagnostics, differential diagnostics and treatment in PHC facilities, and improving the quality of TB infection control.

In Kirovohrad oblast, the project conducted a seminar on “Improving TB services in Kirovohrad oblast with involvement of local authorities” for heads of municipal and raion administrations in Kirovohrad oblast, chief physicians of PHC facilities, staff of oblast health administration and oblast TB service, based on regional needs.

STbCU invited Dr. Leonid Brytvin, the chief physician of Hola Prystan central raion hospital in Kherson oblast and the deputy of Kherson oblast council, to participate in the seminar. Dr. Brytvin shared his experience involving local health authorities to help solve TB-related issues, and the achievements resulting from collaboration with heads of raion administrations in Kherson oblast. Over the course of the seminar, 36 heads of Kirovohrad oblast PHC facilities and 17 representatives of municipal and raion administrations of the region had a unique opportunity to gain knowledge on the role of heads of local administration in improving the TB epidemiological situation in the region under a peer-to-peer approach.

After the seminar, the Kirovohrad oblast administration held a Coordination Council meeting to review the situation with TB and HIV in the region. The Council adopted a resolution which recommended, among other things, to introduce IC standards to all health care facilities in the region, improve quality of TB diagnostics at the PHC level and to strictly follow the algorithm for sputum collection, improve diagnostics of TB and HIV according to the national standards, introduce TB screening into the routine practice of healthcare facilities, and to introduce HIV testing into the algorithm of TB diagnostics for early detection of TB/HIV co-infection. The oblast health department was obligated to report back to the Coordination Council about implementation of the recommendations by January 15, 2016.

On December 16, 2015, STbCU held a seminar “Improving TB services at the Secondary Non-Specialized Level of Medical Care” in Kyiv for heads and deputy heads of secondary non-specialized healthcare facilities. The rationale for conducting this training specifically for this target audience was that the TB patients’ detection rate in the city inpatient hospitals in 2014 was higher than in primary healthcare facilities. As a result of the seminar, 52 participants received information on the main provisions for TB and TB/HIV prevention and treatment in primary and secondary unspecialized healthcare facilities in accordance with clinical protocols of healthcare for TB patients based on international standards. The participants discussed the shortcomings of medical care for TB patients revealed during mentoring visits in 2014- 2015 and ways to improve quality of care for TB patients.

A sputum collection area was established in the PHC Center of Novomykolaivka raion, Zaporizhzhia oblast, after a mentoring team visit

During the reporting period, the project specialists and regional coordinators performed 43 mentoring visits – including 11 visits to new project regions Lviv and Kirovohrad – to central

raion inpatient and outpatient facilities, and PHC points in rural areas. This quarter, 554 health care workers (HCWs) received on-the-job technical assistance related to TB diagnostics, treatment, and case management, TB IC practices, and the coordination of TB/HIV services. Mentoring teams visited eight USAID-supported regions including the two new regions. During this quarter, STbCU specialists were required to keep most mentoring visits to Donetsk and Luhansk oblasts on hold due to the security situation in these oblasts (see Exhibit 10).

Exhibit 10. Mentoring Activities from October 1 – December 31, 2015

Region	Number of visits	Number of facilities visited			Number of specialists who received on-the-job consultations	Topics covered in facilities				
		PHC facilities	TB facilities	HIV facilities		TB detection	Laboratory performance	DOT	TB/HIV	TB IC
Donetsk oblast										
Dnipropetrovsk oblast	9	18	6	7	127	9	9	9	9	9
Kirovohrad oblast	4	8	4	4	70	4	4	4	4	4
Kharkiv oblast	6	6	3	-	55	6	6	6	6	6
Kherson oblast	3	2	3	2	16	3	3	3	3	3
Luhansk oblast										
Lviv oblast	7	4	7	-	165	6	5	6	6	6
Odesa oblast										
Zaporizhzhia oblast	6	5	6	-	79	5	5	5	5	6
Kyiv city	8	-	-	-	42	8	8	-	8	8
Total	43	43	29	13	554	42	42	34	42	42

Examples of Positive Changes in the Regions as a Result of Mentoring Visits

Zaporizhzhia oblast: FFP2 class respirators were procured for sputum collection site staff in Melitopol raion PHC facilities. During the current quarter, 10 smear positive TB cases were detected in PHC facilities among persons with signs presumptive of TB. The rate of poor quality samples in the sputum collection site of Melitopol central raion hospital decreased from 17.0 percent to 8.0 percent. Patient transfer to DOT-based treatment in PHC facilities is organized.

Kharkiv oblast: The exhaust ventilation box was repaired in the microscopy center of Municipal policlinic #11 of Moskovskiy raion in Kharkiv. The rate of poor quality samples in this site fell from 35 percent to 26 percent.

Per Task 1.2.4 Develop IEC Materials, the project reprinted 100,000 copies of screening forms for PLHIV.

In this quarter, 14 articles were published in media about the USAID STbCU project's work (media clipping attached). Additionally, during the reporting period, STbCU prepared three success stories.

Per Task 1.3, conduct operational research to improve the National TB Program's (NTP) performance, three of four anticipated operational research grants facilitated by the STbCU project are in progress at the moment:

- “Delays in initiation of TB treatment”; Grantee: NGO Center “Social Indicators.”
  - Study protocol has been developed, qualitative data is being collected.
- “Impact of Different Models of Outpatient TB Treatment on Treatment Outcomes in the city of Kyiv”; Grantee: NGO Center “Social Indicators.”
  - Study protocol has been developed.
- “Let the Fresh Air In”; Grantee: International Non-Governmental Organization “International HIV/AIDS and TB Institute.”
  - The field stage of data collection has been completed.

Exhibit 11. Key Objective 1 Accomplishments

LOP Expected Results	Accomplishments during the Reporting Period
Adoption of international standards for TB control and facilitation of implementation at the national level and in all TB technical areas.	<ul style="list-style-type: none"> • The project joined the MOH working groups on a new clinical protocol on HIV/AIDS and a National Unified Protocol on TB Management in Children. • STbCU participated in the Sixth National M&E Conference “Strengthening Unified Monitoring and Evaluation System for HIV Response in Ukraine: New Models and Best Practices” on December 7-9, 2015 and moderated a section on TB/HIV monitoring. • The project developed a manual on monitoring and evaluation of TB data and posted on the STbCU website • STbCU presented results of the study “Shift from in-patient to out-patient TB treatment in Ukraine”, as well as public education films “Tuberculosis: Know, Be Aware, Have No Fear,” and “Tuberculosis: Educational Film for Physicians and Family Doctors” at the 143rd APHA Annual Meeting in November 2015. • STbCU participated in the 46th Union World Conference on Lung Health in December 2015 and made two oral presentations on the project-developed educational films for family doctors and for TB patients, and also made a poster presentation on the positive impact of TB infection control implementation in the Odesa oblast TB facility. STbCU published updates from the conference on the project's website: www.stbcu.com.ua.

LOP Expected Results	Accomplishments during the Reporting Period
Development of the NTP's cascade in-service training system using international standards within the civilian and penitentiary system, including the development of a nationally standardized and accredited training curriculum.	<ul style="list-style-type: none"> 83 participants received up-to-date knowledge on TB case detection and diagnostics and management at three trainings held in the Dnipropetrovsk CoE and two shortened courses for nurses and PHC practitioners on TB case detection and treatment in Kherson. STbCU, together with Otakoi IT-Company and in close cooperation with the UCDC, finalized site programming and developed a demo version of the Training and Information Resource Center (TIRC) site.
Implementation of NTP's supervisory and mentoring system to consistently improve the on-the-job quality of care provided by HCWs.	<ul style="list-style-type: none"> 554 HCW received on-the-job technical assistance related to TB diagnostics, treatment, and case detection during 43 mentoring visits, including 11 visits to Lviv and Kirovohrad. STbCU completed data collection from the TB patient control group and collected available patients' data for the intervention group of the Kryvyi Rih pilot. Preliminary analysis shows that during the piloting period enrollment of TB patients into DOT provisions at PHC facilities increased from two to 37 percent, and treatment in in-patient TB departments decreased from 63 to 30 percent respectively. The project started conducting regional seminars to discuss challenges in TB and TB/HIV detection and treatment identified by the mentoring visits. A seminar for heads and deputy heads of primary healthcare facilities in Lviv oblast resulted in improved collaboration between different levels of TB care and strengthened integration of TB and TB/HIV services. After the seminar in Kirovohrad for heads of municipal and raion administrations, chief physicians of PHC facilities, staff of oblast health administration, and oblast TB services, the Kirovograd oblast Coordination Council adopted a resolution that included all STbCU recommendations. At a seminar in Kyiv, 52 participants from secondary non-specialized healthcare facilities received information on the main provisions of TB and TB/HIV prevention and treatment in primary and secondary unspecialized healthcare facilities in accordance with the clinical healthcare protocols for TB patients based on international standards.
Quality assurance system in laboratories implemented and lab network for TB diagnosis at the national level and in USAID-supported areas improved.	<ul style="list-style-type: none"> 6 specialists of different levels from Zaporizhzhia, Odesa, and Kherson oblasts received new skills and knowledge at on-the-job trainings for laboratory diagnostics. The supervising laboratories conducted EQA on their own using three control techniques in accordance with the national and international recommendations in the STbCU-supported regions. The supervising laboratories completed EQA for 2015. The results are now being processed and analyzed, and will be presented in the next reporting period. 19 Level 1 laboratories in six regions received technical support as part of the laboratories control supervision.

LOP Expected Results	Accomplishments during the Reporting Period
Improved knowledge among most at-risk populations and the general community on TB.	<ul style="list-style-type: none"> STbCU supervised the implementation of the ACSM grant “Development of website www.zhyvy.com.ua to boost morale of people with TB and their relatives” by the NGO “Perekhrestya” in Dnipropetrovsk. Two additional grant agreements have been signed and the grant implementation launched; three more grant agreements are being finalized. An RFA for ACSM activities has been developed to issue a final grant. Three of four anticipated operational research which STbCU project facilitates, are in progress at the moment. From the beginning of the URCS grant, 640 TB patients received the patronage of URCS nurses; 188 TB patients received patronage services in the third quarter; 364 Patients’ Diaries were distributed; and 2,379 counselling services were provided for TB patients and their families. URSC covered 3,674 TB patients with specific discharge forms with TB informational materials.

Objective 2: Create a safer medical environment at the national level and in USAID-supported areas.

Activity 2.1: Improve infection control.

Per Task 2.1.1, Improving IC policies, guidelines and operating procedures, strengthening monitoring and supervision, and provision of trainings of health care providers, STbCU’s IC specialist participated in the round table “Development of the Concept and main strategic directions of National TB Control Program 2017-2021 based on WHO End TB Strategy” and presented the project’s unique experience in TB infection control, the key needs related to TB IC in Ukraine (see 1.1.1 for more details).

STbCU IC specialist participated in the preparation of the Law of Ukraine “On Healthcare Facilities and Medical Services.” This document will strictly regulate modern standards of infection control in healthcare facilities.

Together with the UCDC experts, STbCU started working on the development of infection control guidelines for pathology-anatomic departments. Such guidelines will help to effectively plan necessary infection control activities and to reduce professional TB morbidity among Ukrainian pathologists.

Per Task 2.1.2, Elaborate IC Plans, during the reporting period STbCU’s IC specialist together with NEGIC and regional project coordinators provided technical support to TB healthcare facilities to improve quality of IC plans and to implement standard operating procedures (SOP) in the course of each mentoring visit. During the reporting quarter, the IC team conducted four mentoring visits, visited seven healthcare facilities and covered about 350 healthcare staff with training activities. It must be noted that the majority of health facilities have SOPs developed and implemented which significantly improve the quality of work.

STbCU’s IC specialist, together with NEGIC, conducted mentoring visits to three healthcare facilities. As a result, more than 100 staff of TB facilities received on-the-job support.

From October 5-9, 2015 Dr. Shalva Gamtsmelidze, international expert in infection control visited Ukraine. During the visit Dr. Gamtsmelidze, together with IC Specialist and the experts of NGO “Infection Control in Ukraine” held meetings with key stakeholders from the public and private sector to discuss further actions to implement infection control activities in Ukraine. Dr. Gamtsmelidze, STbCU’s IC specialist, and NEGIC visited the Odesa TB dispensary where they analyzed implementation of the best IC practices; practices the dispensary is implementing despite with limited funding. The international expert, together with NEGIC, conducted a seminar for the medical staff of Odesa Oblast.

During the mentoring visit to Dnipropetrovsk in December 2015, STbCU’s IC specialist, regional coordinator, and an expert of from the NGO “Infection Control in Ukraine” assessed UV-meter (TENZOR - 71) efficiency, upon the request of the UCDC. Upon completion, the assessment group filled in the protocol of evaluation and sent the results to the UCDC. The conclusions of such evaluation will help the staff of TB facilities to more effectively use the UV meter in assessing the efficiency of UV lamps.

Per Task 2.1.3, In December 2015, STbCU’s IC Specialist participated in two trainings on infection control for the representatives of State Penitentiary Service of Ukraine, the total number of participants being 40 persons. In the course of the training infection control plans for regions and for individual healthcare facilities were developed.

Activity 2.2: Increase the capacity of oblast Sanitary and Epidemiological Services (SEs) to implement, monitor, and evaluate IC interventions.

No activities were planned for the reporting period.

Exhibit 12. Key Objective 2 Accomplishments

LOP Expected Results	Accomplishments during the Reporting Period
Improved national and regional policies, guidelines, and plans for implementation of IC measures according to international standards in all civilian and penitentiary facilities diagnosing and treating people with TB.	<ul style="list-style-type: none"> STbCU’s IC specialist participated in the preparation of the Law of Ukraine “On Healthcare Facilities and Medical Services”. This document will strictly regulate modern standards of infection control in healthcare facilities. Together with UCDC experts, STbCU started working on the development of infection control guidelines for pathologoanatomic departments.
An integrated, modern TB IC management system in all TB hospitals and TB laboratories, according to international standards.	<ul style="list-style-type: none"> 7 healthcare facilities improved their practices on IC and 350 healthcare specialists received knowledge on TB IC and as a result of 4 mentoring visits of STbCU’s IC specialist. 100 staff of TB facilities received on-the-job support on IC as a result of mentoring visits to 3 healthcare facilities of IC specialist together with NEGIC.
Developed and operationalized infection control (IC) plans for all facilities mentioned above in a phased approach.	<ul style="list-style-type: none"> 40 representatives of State Penitentiary Service of Ukraine received up-to-date knowledge on IC at two trainings supported by the project. In the course of the trainings, IC plans for regions and for individual healthcare facilities were developed.

Objective 3: Build capacity to implement PMDT programs for MDR-TB/XDR-TB at the national level and in USAID-supported areas.

Activity 3.1: Provide training, supervision, and mentoring on MDR-TB case management.

Per Task 3.1.1, in order to improve capacity of the Dnipropetrovsk Center of Excellence (CoE), the STbCU project supported the development of online activities at the CoE through the website <http://ftiziatri.org.ua>. To date, the following resources are available on the website:

- Project-developed training materials, as well as a post-training knowledge assessment.
- Training programs.
- Examples of the local protocols on TB and TB/HIV
- Trainers' portfolios.

In order to improve the clinical base of the Dnipropetrovsk oblast TB facility “Ftiziatriia”, STbCU staff regularly visited the CoE, observed and assessed TB and MDR-TB case management practices, and provided technical support on different issues.

The staff of Dnipropetrovsk oblast TB facility “Ftiziatriia” continuously monitors the quality of TB care, including MDR-TB care, in the areas of hospital diagnostics and treatment, infection control, and laboratory diagnostics. The management of the facility conducts on-the-job supervision of the staff on a monthly basis. Each quarter the facility analyzes the quality of care through the meetings of medical counseling boards.

As a result, infection control activities have improved by equipping the facility with combined UV lamps at 83 percent, including fully equipping high risk infections zones with combined UV lamps; measuring and evaluating the efficiency of all UV lamps, and ensuring that all staff in high risk zones are supplied with respirators. These improvements have reduced the risk of nosocomial TB transmission. In addition, treatment activities have also been improved by making sure that sustainable improvement of TB care is observed and in line with all international and national standards.

A mentor team consisting of CoE teachers, together with the staff of the Oblast AIDS Center and with technical support of the project, continued mentoring visits within the framework of the cascade training approach for the healthcare staff of Dnipropetrovsk oblast. In Year 4 Q1, seven visits were performed. Over the course of the visits, the mentoring team provided mentoring assistance to over 100 staff members of oblast healthcare facilities. The main focal areas were TB detection and diagnostics in healthcare facilities (at primary and secondary levels of care), microscopy diagnostics, DOT-based care organization, TB/HIV and infection control, and development of local clinical protocol.

To improve the professional skills of medical and paramedical staff, the Dnipropetrovsk oblast TB facility “Ftiziatriia” team developed the following presentations during the reporting period:

- Analysis of mentoring visit results to Dnipropetrovsk oblast PHC facilities in 2015, for TB specialists.
- Algorithm of actions in case of side effects/no response to TB drugs.
- Algorithms and requirements for completion of the TB side effect/no response recording form.

Per Task 3.1.2, the project provided technical support to improve interaction between penitentiary and civil sectors on TB, MDR-TB, and TB/HIV. In December 2015, STbCU's IC Specialist participated in two trainings on infection control for the representatives of the State Penitentiary Service of Ukraine. A total of 40 people participated. Infection control plans for regional and individual healthcare facilities were developed over the course of the trainings (see 2.1.3).

Per Task 3.1.3, on December 24, 2015 STbCU held a working meeting "Results of Mentoring Visits in 2015" for TB specialists of TB facilities and representatives of the State Penitentiary Service of Ukraine in Odesa oblast. The speakers at the meeting were representatives of the region, including raion TB specialists, who discussed the gaps identified during mentoring visits in 2015. Special attention was paid to the quality of detection and treatment of sensitive TB, MR-TB and TB/HIV co-infection patients at primary and secondary levels of care in the oblast. Participants at the meeting developed proposals for management decisions to address the identified gap. STbCU's TB Specialist presented the guidelines for "Analysis and Interpretation of Data on the TB Epidemic," which was developed with project support. The working meeting participants, comprised of experts responsible for collecting, processing, and analyzing information on health status, scope and quality of medical care, health resources and their use, stated that this guide was extremely timely and useful for physicians-practitioners.

To support TB facilities' M&E departments in the project-supported regions on drug management, STbCU signed an agreement with Oksana Haptianova, a national TB expert, who will start working on pharmacological management in regions in the next project quarter.

Regarding Task 3.1.4, there were no meetings of MOH/State Service national working groups on procurement of TB drugs during Year 4 Q1.

Per Task 3.1.5, the project continues to support EQC for the network of TB laboratories. During the reporting period, the project summarized the EQC results in Level 2 laboratories noted by monitoring visits in 2015. This type of oversight was carried out at both the regional and national level:

Exhibit 13: Monitoring Visit Coverage of Level 2 Laboratories in 2015:

Region	Number of Level 2 laboratories	Monitoring visits made at the regional level	Monitoring visits made at the national level
Dnipropetrovsk oblast	4	4	3
Zaporizhzhia oblast	2	2	0
Kirovohrad oblast	2	2	0
Lviv oblast	6	6	6
Odesa oblast	1	1	2
Kharkiv oblast	5	5	0
Kherson oblast	3	3	3
City of Kyiv	2	2	0
Total	25	25	14

During the reporting period, STbCU supported monitoring visits to the project oblasts. The monitoring team analyzed bacteriological TB diagnostics in a laboratory and also looked at the change dynamic since the previous monitoring visit. The monitoring group evaluated the use of

the knowledge and practical skills gained by the laboratory specialists who had been trained on the bacteriological TB diagnostics trainings provided by the project.

In addition, as part of the quality control monitoring of TB tests, the project started to conduct joint visits with a UCDC laboratory specialist. This led to a two day joint visit in December 2015 to the Level 1 laboratory in Kherson Oblast. Information from the visit will be used to improve the national monitoring and evaluation of the TB laboratory network.

Exhibit 14. Key Objective 3 Accomplishments

LOP Expected Results	Accomplishments during the Reporting Period
<p>Improved policy and legal environment for the implementation of PMDT, according to international standards.</p> <p>Improved adherence to treatment through a social support system</p> <p>Improved case management of MDR-TB patients</p>	<ul style="list-style-type: none"> • To improve the capacity of the Dnipropetrovsk Center of Excellence, the STbCU project supported development of online activities at the CoE through the website http://ftiziatr.org.ua. • To support TB facilities' M&E departments in the project-supported regions on drug management, STbCU signed an agreement with Oksana Haptianova, a national TB expert, who will start working on pharmacological management in project-supported regions in the next project quarter. • During the reporting period, the project summarized the EQC results in Level 2 laboratories by monitoring visits in 2015: 25 Level 2 laboratories from all USAID-supported regions were covered with monitoring visits in 2015; 14 visits were made by national experts. • As part of the quality control monitoring of TB tests, the project started to conduct joint visits with a UCDC laboratory specialist. In December, a two day joint visit was made to the Level 1 laboratory in Kherson oblast. Information collected during the visit will be used to improve the national monitoring and evaluation of the TB laboratory network.

Objective 4: Improve access to TB/HIV co-infection services at the national level and in USAID-supported areas.

Activity 4.1: Identify gaps in TB/HIV co-infection services and build capacity to address them.

Under task 4.1.2, identify gaps in TB/HIV co-infection services and build capacity to address them, this quarter the project started working on improving the quality of services to TB/HIV patients in TB facilities. The project developed and introduced a self-assessment tool for monitoring and evaluation of the quality of TB/HIV services for TB facilities. The tool enables TB facilities to assess all areas of healthcare they provide for TB/HIV: counseling and HIV testing, access to ART, co-trimoxazole prophylaxis, and others.

In the reporting quarter, STbCU's TB/HIV specialist met with TB specialists from the project-supported regions, presented the self-assessment tool, and explained how to complete and use the results for further evaluation and analysis. Oblast TB facilities started to use this tool. In January, the project's TB/HIV specialist will analyze the first results of self-assessment and provide recommendations to the regions.

AIDS Centers continued quarterly self-assessment of quality of services for clients with co-infection, using a process introduced by the project in Year 3. In January, AIDS Centers will present completed tools for Quarter 1 Year 4 to the project for further analysis. The project

TB/HIV specialist will compare these results with previous quarters, analyze, and provide suggestions for improvement.

Analysis of the strategic information received as a result of self-assessment enables TB and AIDS facilities to adjust their work and making management decisions to improve the provision of integrated services to TB/HIV patients.

During the reporting period, the project supported mentoring visits to first and second level health facilities in 18 raions of the USAID-supported oblasts by multi-sectoral teams. In most cases, the mentoring teams included an AIDS center specialist who used a project-developed tool for monitoring TB/HIV activities in the field. During the visits, mentoring teams worked with local TB and infectious disease specialists and local family physicians. The results of the visits were discussed with the heads of the visited facilities. During the visits, special attention was paid to the following issues:

- Continuity of TB/HIV patient management as recommended by GTBI and PEPFAR
- Access to counseling and HIV testing for TB patients and those with suspected TB
- Implementation of TB screening using screening questionnaires and GeneXpert among PLHIV with suspected TB
- Access and early ARV administration to TB/HIV patients
- Isoniazid prophylaxis among PLHIV
- Co-trimoxazole prophylaxis for TB/HIV patients
- Quality of medical records

Discussion of the visit results with heads of facilities and professionals providing care to TB/HIV patients helps improve services to TB/HIV patients and coordination between TB and HIV specialists in the field.

During the reporting period, the project took part in the PEPFAR evaluation of TB dispensaries and AIDS centers in Lviv and Kirovohrad Oblasts.

Per Task 4.1.3, ensure TB training for HIV service providers and training in HIV diagnosis, treatment, and prevention for TB providers, the project started implementing a new approach to training on TB/HIV self-education of medical specialists and online assessment of knowledge that has proven itself an effective approach requiring minimal resources (see 1.1.2).

In order to determine the country's needs in training and improving training efficiency, the project developed a questionnaire for self-evaluation on the quality of knowledge on TB/HIV for healthcare specialists.

In the next quarter, the project will conduct an online survey of healthcare professionals. Each participant will have the opportunity to receive a certificate with personal survey results, as well as links to web pages with information resources for knowledge improvement. After evaluating the quality of knowledge on TB/HIV, the project will present summarized results and an evaluation questionnaire to partners for introducing this approach and sustainability of changes in the country.

Activity 4.2: Ensure HIV testing for TB patients and effective referral of those found to be HIV positive

In Year 4, project activities will focus on improving the quality of counseling and HIV testing in TB facilities to improve detection and management of TB/HIV patients. In Quarter 1, the project developed special forms for monitoring and evaluation of the quality of counseling

associated with HIV testing, presented them to regional TB and TB/HIV experts, and taught the experts how to use them. The project TB/HIV specialist will analyze the results of the evaluation in the second quarter and will discuss the results with the regional TB specialists during mentoring visits to these facilities.

Per Task 4.2.1, scale-up quality HIV testing and referral models for co-infected patients at TB clinics, during the reporting period, the STbCU TB/HIV specialist met with TB and TB/HIV experts of Kharkiv Oblast and discussed a draft plan for the assessment: *Analysis of Effectiveness of Rapid HIV Tests*. is planned for the second quarter of Year 4. The project will work with local specialists to develop a tool for assessment and analysis and will study the impact of rapid tests on reducing the time for TB/HIV diagnosis and ARV administration for patients with suspected TB who seek care in outpatient TB facilities of Kharkiv city.

In order to improve the management of TB/HIV patients at the in-patient treatment phase in Kirovohrad TB dispensary, the project TB/HIV specialist and TB and TB/HIV specialists of Kirovohrad Oblast developed a local route for TB/HIV patients. Implementation of this algorithm of detection, diagnosis, and treatment of patients with TB/HIV co-infection will reduce the "loss of follow up" among patients who are in treatment at inpatient TB hospitals. The algorithm includes the involvement of NGO experts for providing support and psychological services to these patients. This algorithm was presented to the Kirovohrad Oblast Coordination Council (see 1.2.3) and is expected to be approved by the local order in the next quarter.

Activity 4.3. Provide TB screening of HIV patients and referral to TB services for those with suspected cases of TB

Task 4.3.2., provide screening of HIV patients and referral to TB services. In order to exchange information on TB/HIV patients fully and in a timely way between TB specialists and AIDS centers and to improve the section on TB/HIV in the e-TB manager, the project provided technical support in joint management of the e-TB manager by AIDS center and TB facility experts in the Kherson and Odesa regions. AIDS center experts who already had access to the e-TB manager began to insert missing information and check information that was already entered by TB specialists on patients with TB/HIV co-infection obtaining ARV, co-trimoxazole prophylaxis administered at AIDS Centers, and the HIV status of TB patients. This process allows healthcare specialists to provide better quality of medical care to TB/HIV patients and promotes effective referrals. Improved interaction between TB and HIV services on referral of patients with co-infection will help coordinate data.

This reporting period, in order to improve early TB detection among people living with HIV, the project TB/HIV specialist developed an algorithm for screening, questioning, and subsequent additional TB examination of patients with HIV and presented it to experts of Kharkiv and Lviv AIDS Centers. In the second quarter, the project will take steps to incorporate the algorithm into local TB protocols. The project will provide printed screening questionnaires to AIDS Centers and will advocate for the approval of local protocols and implementation of the algorithm in oblast AIDS centers.

Exhibit 15. Key Objective 4 Accomplishments

LOP Expected Results	Accomplishments during the Reporting Period
----------------------	---

LOP Expected Results	Accomplishments during the Reporting Period
<p>Improve the capacity of local organizations provided with technical assistance for HIV and TB/HIV-related activities capacity.</p> <p>Improve the policy environment among local organizations to support HIV and TB/HIV-related activities.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • TB facilities in USAID-supported regions started using a project-developed self-assessment tool to monitor the quality of TB/HIV services: counseling and HIV testing, access to ART, co-trimoxazole prophylaxis, and others. • During the reporting period, the project supported mentoring visits to first and second level health facilities in 18 raions of the USAID-supported oblasts by multi-sectoral teams. In most cases, the mentoring teams included an AIDS center specialist who used a project-developed tool for monitoring TB/HIV activities in the field. • The project started implementing a new approach to training on TB/HIV self-education of medical specialists and online assessment of quality of knowledge. The project developed a questionnaire for self-evaluation of quality of knowledge on TB/HIV for healthcare specialists and posted it on the TIRC demonstration site.
<p>Increase TB screening and referral model for HIV-positive patients implemented at USAID-assisted sites.</p> <p>Increase the proportion of newly diagnosed HIV and TB individuals who underwent diagnostic and counseling services for dual infection in USAID-assisted sites.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • TB and TB/HIV experts in USAID-supported regions received and started using project-developed forms for monitoring the quality of counseling associated with HIV testing. • With technical support from the project, Kharkiv Oblast TB and TB/HIV experts developed a draft plan for assessment: <i>Analysis of Effectiveness of Rapid HIV Tests</i>, which will start in Quarter 2. • With technical support from the project, TB and TB/HIV specialists from the Kirovohrad TB dispensary developed a local route for TB/HIV patients that will improve management of TB/HIV patients at the in-patient treatment phase. This algorithm was presented to the Kirovohrad oblast Coordination Council and is expected to be approved by the local order in the next quarter.
<p>Increase TB screening and referral model for HIV positive patients implemented at USAID-assisted Oblasts</p> <p>Increase the percentage of HIV-positive patients who underwent TB screening at an HIV service delivery location.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kherson and Odesa AIDS center and TB facility experts started joint management of the e-TB manager, which improved the quality of medical care for TB/HIV patients and improved interaction between TB and HIV services regarding referral of patients with co-infection. • The project TB/HIV specialist developed an <i>Algorithm for screening questioning and subsequent additional TB examination of patients with HIV</i> to improve early TB detection among people living with HIV and presented it to experts of Kharkiv and Lviv AIDS Centers.

C. SCHEDULES

Working meetings scheduled for December 2015 with representatives of stakeholders, healthcare departments, and the UCDC in regions to coordinate work on TB control in the new project regions (Kirovohrad and Lviv) was postponed until February and March 2016, since the project had seminars with the same participants in Quarter 1 of Year 4.

The project planned to conduct a round table on infection control in Dnipropetrovsk in December 2015, with the objective of providing information to deputies of the Dnipropetrovsk oblast council who make decisions regarding healthcare budget allocation. However, the Dnipropetrovsk oblast council healthcare committee has not been formed yet, due to a recent election. Therefore, the round table was postponed until the first three months of 2016.

A Gantt chart detailing the project's accomplishments to date on its Year 4 work plan can be found in Annex C.

D. CHALLENGES

Ongoing reform of the Ukrainian Health System and, in particular, reform of sanitary and laboratory services at the national level negatively affects adoption of normative documents developed by the project: organization of QA in first and second level TB laboratories, and standards on IC.

Due to local elections in the regions in November 2015, local partners asked STbCU to postpone some planned activities (seminars, round tables, and meetings).

E. PLANS FOR THE NEXT QUARTER

Below are some planned activities for the next quarter.

At the national level:

Continued technical assistance to the MOH to:

- Support a MOH working group on TB National Program 2017-2021 development
- Support a MOH working group on Child TB Protocol development
- Support a MOH working group on TB/HIV Protocol development

In USAID-supported regions:

- Short training courses for PHC physicians and nurses will be conducted in Zaporizhzhia, Dnipropetrovsk and Kirovohrad oblasts
- Seminars on results of mentoring visits will be organized in Dnipropetrovsk, Zaporizhzhia, Kirovohrad, Kharkiv, and Kherson oblasts
- Working meetings with representatives of stakeholders, healthcare departments, and the UCDC in regions to coordinate work on TB control in the new project regions (Kirovohrad and Lviv)

- Conduct annual regional conferences with the participation of first, second, and third level laboratories and heads of primary healthcare facilities on analyzing the EQC results and discussing actions to improve the quality of sputum smear microscopy and TB detection at the primary level
- Create a training film for physicians on TB/HIV co-infection
- In the next quarter, the project will collaborate with local specialists to develop a *Tool for Assessment and Analysis* and will study the impact of rapid tests on reducing time for TB/HIV diagnosis and ARV administration for patients with suspected TB who seek care in outpatient TB facilities in Kharkiv city
- The project TB/HIV specialist will analyze the results of the first evaluation on improving the quality of counseling and HIV testing in TB facilities and will discuss them with the regional TB specialists during mentoring visits to these facilities
- The project plans to take steps to incorporate the *Algorithm for screening questioning and subsequent additional TB examination of patients with HIV* into local TB protocols in Kharkiv and Lviv AIDS Centers

During the reporting period, STbCU prepared three success stories:

Bringing an outpatient model of tuberculosis care to Kryvyi Rih

Olena has worked in healthcare for more than 25 years. She started her career as a catchment area nurse and now currently holds positions as a primary healthcare nurse and TB DOTS site nurse. She has been providing DOTS-based TB care for over two years, largely on an inpatient basis.

Nurse Olena Malolitko ensures that TB patients at the Kryvyi Rih Primary Healthcare Center take their daily medication correctly.

Since the Soviet era, TB has been considered such a “special” disease that it has not been managed by ordinary physicians – only by specially educated TB specialists. Health reform now involves family doctors in case management, but the idea of home-based care for course of TB treatment, including the intensive phase, still faces resistance in Ukraine. Doctors are accustomed to fully isolating patients and are concerned that outpatient care will facilitate infection transmission and limit their control over treatment. However, research shows that patients who receive proper TB treatment do not spread infection. Infrastructure challenges also provide an incentive to transition to an outpatient treatment model, since most TB hospitals in Ukraine are based in older buildings that do not meet infection control requirements, creating the risk of nosocomial infection transmission. TB the full often

To facilitate an effective transition from an inpatient to outpatient TB treatment model in the Ukrainian context, the USAID Strengthening Tuberculosis Control in Ukraine project (STbCU) launched a pilot TB outpatient care model in Kryvyi Rih in collaboration with the Ukrainian Center for Socially Dangerous Diseases and the Kryvyi Rih TB service. The primary healthcare site where Olena works was part of this pilot.

Once the pilot began, the number of patients Olena received doubled to 10-11 per day. However, she soon realized that the workload is not too heavy. Her patients tend to come in the morning before office hours since this timing is more convenient for them, and she is able to manage all the patients during the 1-1.5 hours at the start of the day. If anyone wants to come in at a different time, it is not a problem: all the patients have Olena’s telephone number and inform her when it is most convenient for them to pick up their medicine. Olena always tries to adjust her schedule to meet the needs of her patients.

If a patient is absent for a day or two, Olena calls the local TB specialist, and together they try to find the patient and convince him or her to continue treatment. The work became easier when STbCU and the local TB service convinced the municipal authorities to issue food packages to encourage patients to go regularly to the DOTS site. The food packages provide significant additional motivation. Besides giving out medicine, Olena monitors treatment tolerance in her clients. If there are any side effects, she refers the patient to the family doctor. She also gives recommendations on proper nutrition and daily routines, and helps patients keep regular records in their “patient diary,” a self-observation form created by STbCU and patients’ relatives.

As Olena remarked: “I am used to viewing all patients that come to us as ‘mine’; I am not used to splitting them by diagnosis. You need to cure the person, and it is the primary responsibility of family medical physicians. Tuberculosis is curable not only in TB service facilities; tuberculosis is curable in my own catchment area, in my primary healthcare site, in my office.

Am I afraid to contract TB from my patients? It is more likely to contract it in public transport or in a shop – you never know whom you are talking to there! At work, I am protected. Firstly, I use the respirator provided by the project. And I ask my patients to wear masks. The office is properly disinfected by airing and a UV lamp. So I am ready to continue what I am doing, even with patients undergoing an intensive phase of TB treatment.”

Simple measures will prevent TB morbidity among healthcare workers

The level of tuberculosis (TB) infection among healthcare workers in Ukraine, is remarkably high. In 18 healthcare workers in the Kharkiv oblast had occupational TB*. Most at risk are healthcare providers work in TB facilities and AIDS centers. Along with poor infection control measures, a significant reason for high prevalence is outdated knowledge about TB infection among health care workers.

2014,
who
TB
control

Kharkiv oblast AIDS Center staff participate in training in infection control

Kateryna Zadorozhna, Department head of the Kharkiv oblast AIDS Center, says: “I have to admit that before the USAID ‘Strengthening TB Control in Ukraine’ Project started working in our oblast, I was quite far from infection control issues. My knowledge ended at basic disinfection. I always believed that deeper knowledge on these issues is the prerogative of the sanitary and epidemiological service. Only now I realize how wrong I was!”

After the visit of the STBCU infection control specialist and participation in a number of seminars on up-to-date infection control approaches organized by the STBCU project, Kateryna and other healthcare staff of the Kharkiv oblast AIDS Center realized the risk they were posing to their lives over the many years, and that they can change the situation by implementing some infection control activities in their healthcare facility.

This was the beginning of a new era in the life of the AIDS Center. Since Kateryna is the head of the outpatient department, ensuring the ultimate safety of her staff at the workplace became her primary goal.

They started with increasing the staff knowledge in infection control because, unfortunately, the majority of healthcare providers are unaware of what they need to do to protect themselves from TB infection.

To achieve this, a number of practical seminars was conducted for doctors and nurses working in the AIDS Center. The seminars focused on infection control and personal protection issues. Each healthcare provider received training in putting on a respirator.

Also, according to the recommendations of the STBCU Infection Control specialist, the UV-lamps were equipped with shields allowing them to be in the presence of the healthcare staff. The necessary number of respirators was calculated.

Unfortunately, oblast funding covers only a small part of the real needs of the facility. “I wish our Center was equipped with better UV lamps and had a full supply of respirators for staff and disposable masks for patients,” Kateryna says. “However, I hope everything is still in front of us. We have applied to the head of oblast health administration with justification of what we need to ensure good infection control in our center. We hope that small steps will bring us to such an important result: total protection of our staff from TB occupational morbidity.”

Everyone matters

Hennadii* lives alone and abuses alcohol. He quietly reacted to the news that he had tuberculosis. He says, "I just got drunk. When I left an inpatient hospital, I thought that I would probably not undergo my treatment at home. It is bad for my liver."

However, after a few days when Hennadii did not show up to his medical facility to get his portion of TB drugs, he was offered to be treated under the supervision of a visiting (patronage) nurse. In Hennadii's oblast, there was a subgrant provided by USAID to the Ukrainian Red Cross Society to supervise TB treatment of people who live in difficult circumstances and are at high risk of interrupting their vital treatment. Hennadii was lucky to become a client of this program. A patronage nurse Tetiana started to bring him medication at home on a daily basis. She monitored his well-being. She accompanied him during his visits to the hospital when it was time to have medical tests or see his physician.

"In the beginning, when the nurse Tetiana came, I hardly believed this idea would be successful," says Hennadii. "Gradually, day by day, she habituated me to take the pills. I even read the 'diary,'" a special booklet for those undergoing treatment. "I began to ask questions about the disease. I always got answers. Even though I did not become a nondrinker, I still drink less. Tetiana laughs saying that she would take care of me until winter, and then she would help me to marry someone. It is nice that someone else needs someone like me too!"

*Real name withheld to protect identity.

Media clipping
of articles mentioning the USAID Strengthening TB Control in Ukraine Project
January 1 – March 31, 2015
(62 articles)

CONTENTS:

1. Interview by Halyna Koval, Kherson Oblast Chief TB Specialist at VTVPlus TV Channel in “Ранок з BTB-Плюс” show (video).....	3
2. Семінар з туберкульозу, Херсон.....	3
3. Now Is the Time: Let's End TB in Ukraine	3
4. Посилення контролю за туберкульозом в Україні_проект USAID	4
5. Програма телеканалу «Чернівці» на Четверг, 24 марта	5
6. У Херсонському обласному протитуберкульозному диспансері обговорили надання послуг хворим на туберкульоз.....	5
7. Надання послуг хворим на туберкульоз обговорили на семінарі в обласному протитуберкульозному диспансері.....	6
8. Надання послуг хворим на туберкульоз обговорили на семінарі в обласному протитуберкульозному диспансері.....	7
9. Сьогодні – Всесвітній день боротьби проти туберкульозу.....	8
10. Мешканців Львівщини навчають, як подолати туберкульоз.....	8
11. Матеріальний статус не може захистити від туберкульозу - експерт.....	8
12. На Львівщині стартує соціальний проект щодо протидії туберкульозу.....	9
13. Львівщина об'єднується у боротьбі з туберкульозом.....	9
14. Прес-конференція з нагоди початку роботи у Львівській області проектів щодо покращення якості протитуберкульозних ВІЛ-послуг	9
15. Священники Львівщини вмовлятимуть громадян не ігнорувати туберкульоз.....	10
16. Голова єпархіального відділу взяв участь у прес-конференції, приуроченій Всесвітньому дню боротьби з туберкульозом	10
17. Епідемія туберкульозу (відео)	11
18. Профілактикою туберкульозу на Львівщині займатимуться священники.....	11
19. На Львівщині стартує проект протидії туберкульозу.....	12
20. Лікування хворих на туберкульоз ізоляцією – помилка - лікар	13
21. Священники на Львівщині займатимуться профілактикою туберкульозу.....	13
22. Лікування хворих на туберкульоз ізоляцією – помилка, – лікар (відео)	14
23. Епідемія туберкульозу (відео)	14
24. Священники на Львівщині займатимуться профілактикою туберкульозу.....	15
25. Лікування хворих на туберкульоз ізоляцією – помилка, – лікар (відео)	15
26. Як громада Львівщини може подолати епідемію туберкульозу (до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом).....	16
27. На Львівщині стартує проект протидії туберкульозу.....	16
28. Священники на Львівщині займатимуться профілактикою туберкульозу.....	16
29. Лікування хворих на туберкульоз ізоляцією – помилка, – лікар (відео)	17
30. На Перемишлянщині запрацює переїзний флюорограф	17
31. На Львівщині боротимуться з епідемією туберкульозу	18
32. На Львівщині боротимуться з епідемією туберкульозу	19
33. Лікування хворих на туберкульоз ізоляцією – помилка, – лікар.....	19
34. Священники займатимуться профілактикою туберкульозу	19
35. Прес-конференція «Як громада Львівщини може подолати епідемію туберкульозу (до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом)	20
36. Епідемія туберкульозу (відео)	20

37. Популярно про туберкульоз розповість новий сайт	21
38. "Актуальні питання ведення хворих на хіміорезистентний туберкульоз на стаціонарному та амбулаторному етапах"	22
39. Семінар "Посилення контролю за туберкульозом"	24
40. ПЛАН заходів до проведення Всеукраїнського дня боротьби із захворюванням на туберкульоз та "Місячника з нагоди Всеукраїнського дня боротьби із захворюванням на туберкульоз у 2016 році"	24
41. Розпочав роботу новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі	27
42. Розпочав роботу новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі	28
43. Infection Prevention and Control in TB Programs	29
44. USAID Ukraine - USAID Україна поширює свій допис.	29
45. Проект USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» (ПКТУ).....	29
46. Медична рада з проблем туберкульозу (відеорепортаж)	29
47. У Львові відбувся круглий стіл «Об'єднаймося задля протидії туберкульозу»	30
48. Про проведення оцінки знань медичного персоналу щодо питань ко-інфекції ТБ/ВІЛ	31
49. Конкурс грантів з амбулаторного лікування туберкульозу	31
50. В Україні створено перший онлайн-ресурс про туберкульоз.....	32
51. Розпочав роботу сайт із питань туберкульозу для лікарів.....	32
52. Розпочав роботу новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі	33
53. Розпочав роботу новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі	33
54. Створено новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі	34
55. Розпочав роботу новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі	35
56. Розпочав роботу новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі	35
57. Ресурсний центр про туберкульоз.....	36
58. Фахівці, які працюють у сфері протидії туберкульозу в Україні, обговорили перспективи проведення операційних досліджень у сфері охорони здоров'я для прийняття управлінських рішень.....	36
59. У січні 2016 року у місті Києві стартував проект «Пліч-о-пліч»: покращення прихильності до лікування туберкульозу через надання соціально-психологічної підтримки пацієнтам»	37
60. Проект: «Тобі слід знати про туберкульоз»	38
61. Аналіз моніторингових візитів по контролю за впровадженням стандартизації медичної допомоги при туберкульозі в закладах охорони здоров'я Харківської області.....	39
62. Відбулася друга лекція для студентів Школи охорони здоров'я НаУКМА.....	39

- **Interview by Halyna Koval, Kherson Oblast Chief TB Specialist at VTVPlus TV Channel in “Ранок з БТБ-Плюс” show (video):**

<https://www.youtube.com/watch?v=l22wiV0jfu4>

- **Семінар з туберкульозу, Херсон**

<https://www.youtube.com/watch?v=oeWGYoyjDL8&feature=youtu.be&noredirect=1>

- **Now Is the Time: Let's End TB in Ukraine**

Experts in Ukraine weigh in on how to achieve the End TB goals in one of Europe's most populous countries, where TB remains a persistent and life-threatening public health issue.

By Kartlos Kankadze, Mariia Dolynska, and Viktoriia Gultai

The theme of World TB Day this year, "Unite to End TB," reflects the [World Health Organization's \(WHO's\) End TB Strategy](#), which recently replaced the Stop TB Strategy and corresponds to the UN Sustainable Development Goals (SDGs). End TB sets an ambitious agenda between now and 2035, targeting a 95 percent reduction in number of TB-related deaths, 90 percent reduction in TB incidence rate, and zero families facing catastrophic costs due to TB. Here in Ukraine, our [USAID Strengthening Tuberculosis Control in Ukraine](#) (STbCU) project team wonders: What will it take to achieve these ambitious goals in one of Europe's most populous countries, where TB has been a persistent public health concern for many years?

Is End TB possible in Ukraine?

Recently, Ukraine has made some critical advancements on the path to ending TB. For example, with WHO, USAID, and other donors, Ukraine's National TB Control Program has updated its clinical protocols on TB and TB/HIV, institutionalized primary health care involvement in TB case detection and treatment, and revised national and regional policies. TB laboratories implementing WHO-recommended external quality assurance have proliferated and are now contributing to more effective TB treatment in many areas. Ukraine has also taken a major step forward in continual medical education by building its first [distance learning platform for TB-related issues](#). Our STbCU team, along with local NGOs under grants, have contributed to all these improvements, and we continue to push for positive change.

Yet the TB-related Millennium Development Goals were not achieved in Ukraine. Today, the TB-related death rate is almost six times higher than the target (at 12.2 cases per 100,000 people), the TB incidence rate is 1.5 times higher (58.8 cases per 100,000 people), and the TB prevalence rate is nearly three times higher (at 90.2 cases per 100,000 people). We strongly believe that Ukraine can achieve the Stop TB goals despite the challenges. Countries like Latvia have already made great progress. To do so, it needs to follow such countries and continue to move beyond Soviet-era attitudes and practices related to TB while adopting new technologies. More specifically, we consider these to be the most important actions Ukraine and donors can take to end TB:

Shift to a new paradigm of TB treatment based on WHO standards

Soviet-era approaches are no longer adequate to address the challenges Ukraine faces like multi-drug-resistant TB, TB/HIV co-infections, outdated health infrastructure, and a lack of trained staff, equipment, motivation, and monitoring. Evidence-based, WHO-recommended practices should be introduced and scaled. For this to happen, it is important to address the habit of relying on personal experience or conventional wisdom rather than on data that prove the effectiveness of new approaches.

Push for reform in key aspects of treatment.

The Ministry of Health should involve other government stakeholders to push together in these principle directions:

- **Prioritize of outpatient treatment.** The excessive duration of inpatient treatment (3-6 months) for TB is part of the Soviet legacy. Outpatient treatment is cheaper and more convenient for patients. The outpatient treatment is vital for Ukraine also due to poor condition of the most TB hospitals, which leads to TB transmission inside.
- **Involve primary health care institutions in TB detection and treatment.** Until recently, only special TB facilities dealt with TB. This approach is changing to make TB services closer to patients and should continue to change.
- **Fund socio-psychological support for TB patients.** Such support is especially important for patients who are in difficult life circumstances, whose low adherence to treatment jeopardizes their health.

Encourage community involvement in supporting TB victims

Community involvement by activists and TB survivors is important at all levels: from advocating patients' rights, to reducing stigma and discrimination, to providing socio-psychological support.

Target technical assistance at the most vulnerable points

Sharing international experience, scaling up world's best practices, introducing new technologies, and supporting structural reforms – in all of these areas there is a huge need for continued technical support and expertise from the global development community.

Encouraging Results in Latvia

Latvia is a good example for Ukraine. It had the same heavy heritage from the Soviet Union, the same approaches to TB treatment, and a similar hospital infrastructure that did not comply with infection control rules. However, due to strong political will and a flexible system of reasonable planning, Latvia managed to reform its health practices to involve primary health care in TB case management, introduce outpatient TB treatment, create a sustainable state system of social support for TB patients, and update TB hospital infrastructure in accordance to modern infection control requirements.

As result, Latvia cut its multi-drug-resistant TB level nearly in half, from about 15 percent among new TB cases in 2002 to 8.2 percent in 2014.

Will Ukraine be able to end TB? We believe with all our hearts that it can if it mobilizes its political will and learns from the experience of the international community.

Kartlos Kankadze, Mariia Dolynska, and Viktoriia Gultai work on the USAID Strengthening Tuberculosis Control in Ukraine project. Kartlos is chief of party, Mariia is a health management specialist, and Viktoriia is a communications specialist. See more at: <http://blog.chemonics.com/now-is-the-time%3A-lets-end-tb-in-ukraine#sthash.AeMp3e6A.dpuf>

- **Посилення контролю за туберкульозом в Україні_проект USAID**

Проект Агентства США з міжнародної допомоги (USAID) та Міністерство охорони здоров'я пропонують фільм для трансляції до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом.

24 березня відзначається Всесвітній день боротьби з туберкульозом (24 березня). Щороку в Україні виявляють близько 30 000 нових випадків цього захворювання; Україна займає п'яте місце у світі за поширеністю стійких до ліків форм туберкульозу, які важко піддаються лікуванню. Проект USAID "Посилення контролю за туберкульозом в Україні" пропонує для безкоштовної трансляції на телеканалах України **просвітницький фільм "Туберкульоз: знай, стережись, не бійся"**. Фільм створений у партнерстві з Міністерством охорони здоров'я України. Відео представлено у трьох версіях: 10 хв, 15 хв та 18 хв.

Фільм для трансляції можна завантажити через файлообмінник: <http://www.ex.ua/646977459371>, або звернувшись до Вікторії Гультай, спеціаліста зі зв'язків з громадськістю та пресою Проекту USAID, ел.пошта: vgultai@stbcu.com.ua, тел.: 066 387 2004.

Цим листом Проект USAID надає офіційний дозвіл на безкоштовну трансляцію вищезгаданого фільму. Вважається, що більша частина населення України до 14 річного віку вже інфікована туберкульозом. Це не обов'язково означає, що ці люди захворіють на активний туберкульоз. Проте ризик значно збільшується, якщо імунна система людини послаблена стресом, соціальними негараздами, поганим харчуванням, чи погіршенням умов проживання. У фільмі наводяться ознаки хвороби, при наявності яких слід терміново звернутися до лікаря, та даються корисні поради із профілактики захворювання.

Важливо знати, що туберкульоз виліковний, і чим раніше виявлене захворювання, тим більше в людини шансів на швидше й цілковите одужання. Про це свідчать історії людей, які розповідають глядачам, як свого часу перехворіли на туберкульоз, проте завершили повний курс лікування і знову живуть повноцінним життям. Серед героїв фільму - Міністр охорони здоров'я України Олександр Квіташвілі, у житті якого також був епізод особистої зустрічі із цією хворобою.

***

Американський народ, через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), надає економічну та гуманітарну допомогу по всьому світу понад 50 років. В Україні допомога USAID надається у таких сферах як: економічний розвиток, демократія та управління, охорона здоров'я і соціальний сектор. В Україні Агентство США з міжнародного розвитку надає технічну та гуманітарну допомогу починаючи з 1992 року. За додатковою інформацією про програми USAID в Україні звертайтеся до Відділу USAID із зв'язків із громадськістю за телефоном [+38 \(044\) 521-5741](tel:+380445215741) або на сторінку у соціальній мережі Фейсбук: www.facebook.com/USAIDUkraine.

***

Проект USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» впроваджує відтворювані моделі профілактики та запобігання поширенню туберкульозу в Дніпропетровській, Запорізькій, Кіровоградській, Львівській, Харківській, Херсонській, Одеській областях та у м. Київ. П'ятирічна діяльність проекту має на меті поліпшити якість послуг у сфері лікування ТБ на основі рекомендованої ВООЗ DOTS-стратегії, запровадити нові сучасні технології лабораторної діагностики та інфекційного контролю, поліпшити дотримання пацієнтами

режимів лікування, а також підтримати спектр заходів на зміцнення систем лікування ТБ. Докладніше про проект можна дізнатись на сайті: www.stbcu.com.ua.

Незалежна асоціація телерадіомовників

http://www.nam.org.ua/media_news/posilennya-kontrolyu-za-tuberkulozom-v-ukrayini-proekt-usaid03/

- Програма телеканалу «Чернівці» на Четверг, 24 марта

7:50 "Знай наших!"	18:00 "Пізнай світ"
8:00 Кінозал "Малютко"	18:50 Знай наших!
8:10 "Ваш експерт"	19:00 "Туберкульоз: знай, стережись, не бійся"
8:20 "Парад планет"	19:10 "Служба розшуку дітей"
8:30 "Чернівецький репортер"	19:15 "Слідство інфо"
9:00 Афіша	20:00 "Чернівецький репортер"
9:05 "Єдина країна"	20:30 "Ваш експерт"
9:35 "Туберкульоз: знай, стережись, не бійся"	20:35 "Парад планет"
9:50 "Знай наших!"	20:45 привітань "Вулиця Святкова, 1"
10:00 "Феєрія мандрів"	22:00 Кінозал "Малютко"
10:50 "Парад планет"	22:20 Народний контроль
11:00 привітань "Вулиця Святкова, 1"	22:25 Афіша
12:30 "Блискуча година від М2"	22:30 "Чернівецький репортер"
14:00 "Знай наших!"	23:00 "Пряма відповідь"
14:15 "Зірковий марафон"	00:00 "Слідство інфо"
14:45 М/ф "Серце дуба" (1)	00:50 "Знай наших!"
15:55 "Парад планет"	1:00 "Чернівецький репортер"
16:05 Кінозал "Малютко"	1:30 "Знай наших!"
16:50 "Ваш експерт"	1:40 привітань "Вулиця Святкова, 1"
17:00 Концерт	2:20 "Парад планет"
17:55 "Парад планет"	2:30 "Блискуча година від М2"

Телеканал Чернівці

<http://www.star.poltava.ua/?content=prog&chan=chernovci&lang=ru>

- У Херсонському обласному протитуберкульозному диспансері обговорили надання послуг хворим на туберкульоз

За технічної підтримки проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» 24 березня 2016 року в приміщенні КЗ «Херсонський обласний протитуберкульозний диспансер» відбувся семінар «Вдосконалення надання послуг хворим на ТБ та ТБ/ВІЛ в закладах первинної медико-санітарної допомоги за підсумками менторингових візитів в 2015 році».

Захід організований Департаментом охорони здоров'я облдержадміністрації та ДУ «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України» для керівників закладів первинної медико-санітарної допомоги, представників Центру профілактики та боротьби з ВІЛ/СНІДом, районних та міських фтизіатрів.

Семінар приурочений до Всесвітнього та Всеукраїнського дня боротьби з туберкульозом і покликаний покращити знання лікарів первинної ланки щодо надання послуг хворим на туберкульоз. Також на семінарі оцінювали якість надання медичної допомоги хворим на туберкульоз за 2015 рік, шукали шляхи вирішення проблемних питань, акцентували увагу на організації контрольованого лікування пацієнтів у медичних закладах.

Епідеміологічну ситуацію з туберкульозу і ТБ/ВІЛ в світі та Україні окреслила Олена Дужева, спеціаліст ДУ «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України» та куратор Херсонської області щодо туберкульозу. За її словами, Херсонська область показова і в боротьбі з туберкульозом досягає значних успіхів. Вікторія Табунщик, спеціаліст з туберкульозу проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» відмітила, що завдяки плідній праці показники захворюваності покращуються щороку.

Щороку в світі захворює на туберкульоз 9 млн осіб, близько 1,5 млн осіб помирають. Майже 80 000 із померлих - діти. Туберкульоз - це також одна із трьох головних причин смерті жінок віком від 15 до 44 років та головна причина смерті людей, які живуть з ВІЛ. Україна посідає третє місце в Європі за тямарем поєднаної інфекції туберкульоз/ВІЛ.

На важливості продовження активної боротьби з епідемією туберкульозу акцентував увагу Юрій Ромаскевич, головний лікар Херсонського обласного центру здоров'я та спортивної медицини. «Показники захворюваності на туберкульоз в області оптимістичні, успіхи є, але хвороба досі не подолана. Сімейні лікарі найкраще знають пацієнтів на своїх дільницях, хто пройшов профілактичне обстеження, а хто ні. Тому їх роль у виявленні та лікуванні хворих дуже значна», - зазначив він.

На прикладі ЦПМСД Білозерського району за допомогою головного лікаря цього закладу Лілії Плахтирь було розглянуто питання забезпечення амбулаторного контрольованого лікування хворих на туберкульоз у закладах первинної медичної допомоги.

На ряду із епідемією чутливого до лікарських засобів туберкульозу продовжує зростати кількість хворих на мультирезистентний туберкульоз та туберкульоз поєднаний з ВІЛ-інфекцією. Особливостям виявлення і діагностики туберкульозу у ВІЛ-інфікованих була присвячена доповідь Наталії Риженко, головного лікаря обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом.

http://most.ks.ua/news/type/1/url/u_hersonskomu_oblasnomu_protituberkuloznomu_dispanseri_obgovorili_nadannia_poslug_hvorim_na_tuberkuloz

- **Надання послуг хворим на туберкульоз обговорили на семінарі в обласному протитуберкульозному диспансері**

За технічної підтримки проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» 24 березня 2016 року в приміщенні КЗ «Херсонський обласний протитуберкульозний диспансер» відбувся семінар «Вдосконалення надання послуг хворим на ТБ та ТБ/ВІЛ в закладах первинної медико-санітарної допомоги за підсумками менторингових візитів в 2015 році».

Захід організований Департаментом охорони здоров'я облдержадміністрації та ДУ «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України» для керівників закладів первинної медико-санітарної допомоги, представників Центру профілактики та боротьби з ВІЛ/СНІДом, районних та міських фтизіатрів.

Семінар приурочений до Всесвітнього та Всеукраїнського дня боротьби з туберкульозом і покликаний покращити знання лікарів первинної ланки щодо надання послуг хворим на туберкульоз. Також на семінарі оцінювали якість надання медичної допомоги хворим на туберкульоз за 2015 рік, шукали шляхи вирішення проблемних питань, акцентували увагу на організації контрольованого лікування пацієнтів у медичних закладах.

Першою з вітальним словом до учасників семінару звернулась заступник директора Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Ліна Бондарева. Вона зазначила: «Туберкульоз – це захворювання, з яким треба боротися спільними зусиллями суспільства, держави, медичних працівників. Саме завдяки такій роботі в минулому році в порівнянні з 2005 роком ми досягли зниження показника захворюваності в 2 рази. Протягом 2015 року захворюваність зменшилася на 2,8% і складає 82,1 випадків на 100 тис. населення при середньо-українському показнику 55,9 випадків».

Епідеміологічну ситуацію з туберкульозу і ТБ/ВІЛ в світі та Україні окреслила Олена Дюжева, спеціаліст ДУ «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України» та куратор Херсонської області щодо туберкульозу. За її словами, наша область дуже показова, яка в боротьбі з туберкульозом досягає значних успіхів. Вікторія Табунщик, спеціаліст з туберкульозу проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» відмітила, що завдяки плідній праці показники захворюваності покращуються щороку.

Щороку в світі вперше реєструється 9 млн. випадків туберкульозу, близько 1,5 млн осіб помирають. Майже 80 000 із померлих – діти. Туберкульоз – це також одна із трьох головних причин смерті жінок віком від 15 до 44 років та головна причина смерті людей, які живуть з ВІЛ. Україна посідає третє місце в Європі за тягарем поєднаної інфекції туберкульоз/ВІЛ.

На важливості продовження активної боротьби з епідемією туберкульозу акцентував увагу Юрій Ромаскевич, головний лікар Херсонського обласного центру здоров'я та спортивної медицини. «Показники захворюваності на туберкульоз в області оптимістичні, успіхи є, але хвороба досі не подолана. Сімейні лікарі найкраще знають пацієнтів на своїх дільницях, хто пройшов профілактичне обстеження, а хто ні. Тому їх роль у виявленні та лікуванні хворих дуже значна», - зазначив він.

На прикладі ЦПМСД Білозерського району за допомогою головного лікаря цього закладу Лілії Плахтирь було розглянуто питання забезпечення амбулаторного контрольованого лікування хворих на туберкульоз у закладах первинної медичної допомоги.

На ряду із епідемією чутливого до лікарських засобів туберкульозу продовжує зростати кількість хворих на мультирезистентний туберкульоз та туберкульоз поєднаний з ВІЛ-інфекцією. Особливостям виявлення і діагностики туберкульозу у ВІЛ-інфікованих була присвячена доповідь Наталії Риженко, головного лікаря обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом.

Жодній країні світу поки не вдалося знищити туберкульоз. Вважають, що один хворий за рік може інфікувати 10-15 осіб. Але ця страшна хвороба виліковна за умови раннього виявлення і початку лікування. Лікарі закликають при скаргах на кашель, немотивовану втомлюваність, схуднення, підвищену температуру та інших погіршеннях самопочуття звертатися за медичною допомогою в заклади охорони здоров'я.

<http://www.doz-kherson.com.ua/32-novini/517-novini-nadannya-poslug-khvorim-na-tuberkuloz-obgovorili-na-seminari-v-oblasnomu-protituberkuloznomu-dispanseri.html>

- **Надання послуг хворим на туберкульоз обговорили на семінарі в обласному протитуберкульозному диспансері**

За технічної підтримки проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» 24 березня 2016 року в приміщенні КЗ «Херсонський обласний протитуберкульозний диспансер» відбувся семінар «Вдосконалення надання послуг хворим на ТБ та ТБ/ВІЛ в закладах первинної медико-санітарної допомоги за підсумками менторингових візитів в 2015 році».

Захід організований Департаментом охорони здоров'я облдержадміністрації та ДУ «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України» для керівників закладів первинної медико-санітарної допомоги, представників Центру профілактики та боротьби з ВІЛ/СНІДом, районних та міських фтизіатрів.

Семінар приурочений до Всесвітнього та Всеукраїнського дня боротьби з туберкульозом і покликаний покращити знання лікарів первинної ланки щодо надання послуг хворим на туберкульоз. Також на семінарі оцінювали якість надання медичної допомоги хворим на туберкульоз за 2015 рік, шукали шляхи вирішення проблемних питань, акцентували увагу на організації контрольованого лікування пацієнтів у медичних закладах.

Першою з вітальним словом до учасників семінару звернулась заступник директора Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Ліна Бондарева. Вона зазначила: «Туберкульоз – це захворювання, з яким треба боротися спільними зусиллями суспільства, держави, медичних працівників. Саме завдяки такій роботі в минулому році в порівнянні з 2005 роком ми досягли зниження показника захворюваності в 2 рази. Протягом 2015 року захворюваність зменшилася на 2,8% і складає 82,1 випадків на 100 тис. населення при середньо-українському показнику 55,9 випадків».

Епідеміологічну ситуацію з туберкульозу і ТБ/ВІЛ в світі та Україні окреслила Олена Дюжева, спеціаліст ДУ «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України» та куратор Херсонської області щодо туберкульозу. За її словами, наша область дуже показова і в боротьбі з туберкульозом досягає значних успіхів. Вікторія Табунщик, спеціаліст з туберкульозу проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» відмітила, що завдяки плідній праці показники захворюваності покращуються щороку.

Щороку в світі захворює на туберкульоз 9 млн осіб, близько 1,5 млн осіб помирають. Майже 80 000 із померлих – діти. Туберкульоз – це також одна із трьох головних причин смерті жінок віком від 15 до 44 років та головна причина смерті людей, які живуть з ВІЛ. Україна посідає третє місце в Європі за тягарем поєднаної інфекції туберкульоз/ВІЛ.

На важливості продовження активної боротьби з епідемією туберкульозу акцентував увагу Юрій Ромаскевич, головний лікар Херсонського обласного центру здоров'я та спортивної медицини. «Показники захворюваності на туберкульоз в області оптимістичні, успіхи є, але хвороба досі не подолана. Сімейні лікарі найкраще знають пацієнтів на своїх дільницях, хто пройшов профілактичне обстеження, а хто ні. Тому їх роль у виявленні та лікуванні хворих дуже значна», – зазначив він.

На прикладі ЦПМСД Білозерського району за допомогою головного лікаря цього закладу Лілії Плахтирь було розглянуто питання забезпечення амбулаторного контрольованого лікування хворих на туберкульоз у закладах первинної медичної допомоги.

На ряду із епідемією чутливого до лікарських засобів туберкульозу продовжує зростати кількість хворих на мультирезистентний туберкульоз та туберкульоз поєднаний з ВІЛ-інфекцією. Особливостям виявлення і діагностики туберкульозу у ВІЛ-інфікованих була присвячена доповідь Наталії Риженко, головного лікаря обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом.

Жодній країні світу поки не вдалося знищити туберкульоз. Вважають, що один хворий за рік може інфікувати 10-15 осіб. Але ця страшна хвороба виліковна за умови раннього виявлення і початку лікування. Лікарі закликають при скаргах на кашель, немотивовану втомлюваність, схуднення, підвищену температуру та інших погіршеннях самопочуття звертатися за медичною допомогою.

<http://khoda.gov.ua/nadannya-poslug-xvorim-na-tuberkuloz-obgovorili-na-seminari-v-oblasnomu-protituberkuloznomu-dispanserі/>

- **Сьогодні – Всесвітній день боротьби проти туберкульозу**

Всесвітній день боротьби проти туберкульозу відзначають щороку 24 березня. Цього дня 1882 року лікар Роберт Кох відкрив збудника туберкульозу – туберкульозну бацилу. Це стало першим кроком на шляху діагностування і лікування небезпечного захворювання.

Метою Всесвітнього дня боротьби проти туберкульозу є підвищення обізнаності про глобальну епідемію туберкульозу і зусилля з ліквідації цієї хвороби.

Нині третина світового населення інфікована туберкульозом. Організації та країни, що борються проти туберкульозу, проводять цей день задля привернення уваги до масштабів цієї хвороби і способів її профілактики та лікування.

У травні 2014 року учасники програми Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я схвалили 20-річну стратегію по боротьбі з глобальною епідемією туберкульозу. З нагоди Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом ВООЗ закликає уряди, громадянське суспільство, медичних працівників, міжнародних партнерів та пацієнтів працювати спільно для реалізації цієї стратегії, щоб виявляти, лікувати й виліковувати всіх хворих людей.

Останніми роками у світі досягнуто неабияких успіхів у боротьбі з туберкульозом, що дозволило врятувати життя 37 мільйонам осіб, проте багато ще належить зробити. Щороку від туберкульозу помирає близько 1,5 мільйона людей.

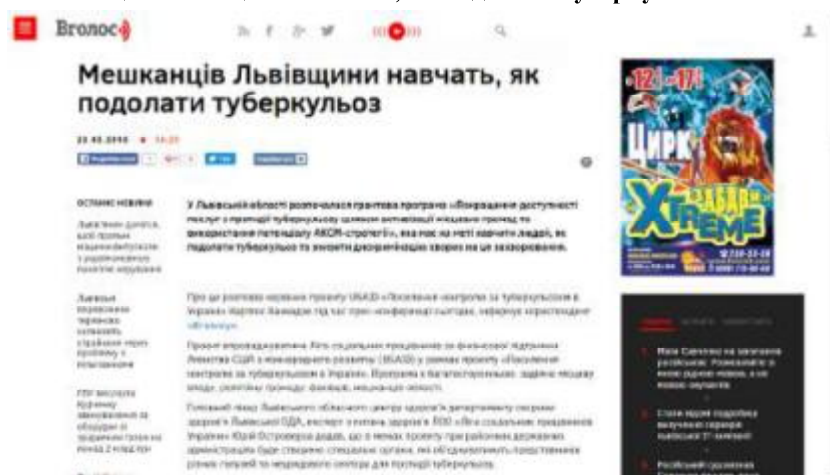
Учора, 23 березня, в актовій залі Департаменту охорони здоров'я Львівської облдержадміністрації відбувся круглий стіл з представниками основних зацікавлених сторін для обговорення розвитку протитуберкульозної допомоги у Львівській області. У заході взяли участь депутати Львівської обласної ради, керівництво Департаменту, представники Львівського регіонального фтизіопульмонологічного клінічного ліувально-діагностичного центру, Українського центру контролю за соціально небезпечними хворобами МОЗ України, проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», громадської організації «Інфекційний контроль в Україні». Метою зустрічі було визначено підвищення якості надання допомоги хворим на туберкульоз та особам з підозрою на це захворювання, а також впровадження ефективних заходів з питань інфекційного контролю.

Присутні ознайомилися з концепцією нової Національної програми протидії туберкульозу на 2017-2021 роки як складової загальної програми реформування системи охорони здоров'я в Україні.

До речі, на Львівщині від 21 березня до 18 квітня тривають дні профілактики туберкульозу і хронічних захворювань органів дихання.

<http://www.gazeta.lviv.ua/2016/03/24/sogodni-vsesvitnij-den-borotbi-proti-tuberkulozu/>

- **Мешканців Львівщини навчать, як подолати туберкульоз**

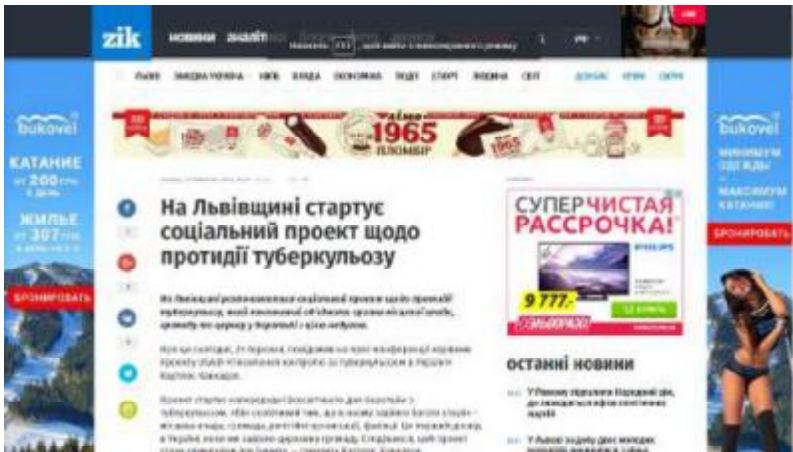
http://vgolos.com.ua/news/meshkantsiv_lvivshchyny_navchat_yak_podolaty_tuberkuloz_210766.html

- **Матеріальний статус не може захистити від туберкульозу - експерт**

http://vgolos.com.ua/news/materialnyy_status_ne_mozhe_zahystyty_vid_tuberkulozu_ekspert_210769.html

- На Львівщині стартує соціальний проект щодо протидії туберкульозу

http://zik.ua/news/2016/03/23/na_lvivshchyni_startuie_sotsialnyy_proekt_shchodo_protydii_tuberkulozu_683768

- Львівщина об'єднується у боротьбі з туберкульозом

<http://www.gazeta.lviv.ua/2016/03/23/lvivshhina-ob-yednayetsya-u-borotbi-z-tuberkulozom/>

- Прес-конференція з нагоди початку роботи у Львівській області проектів щодо покращення якості протитуберкульозних ВІЛ-послуг

http://zaxid.net/news/showNews.do?preskonferentsiya_z_nagodi_pochatku_roboti_u_lvivskiy_oblasti_proektiv_shhodo_pokrashhennya_yakosti_protituberkuloznh_ta_vilposlug&objectId=1327063

- Священники Львівщини вмовлятимуть громадян не ігнорувати туберкульоз

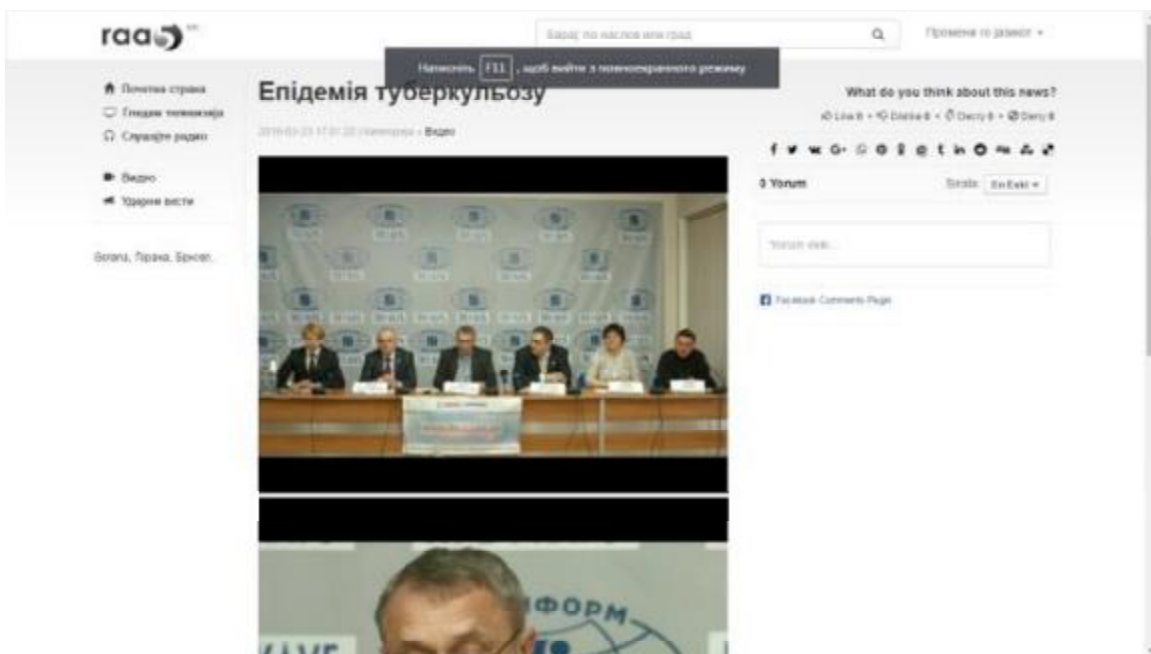
<http://portal.lviv.ua/news/2016/03/24/svyashheniki-lvivshhini-vmovlyatimut-gromadyan-ne-ignoruvati-tuberkuloz>

- Голова спархіального відділу взяв участь у прес-коференції, приуроченій Всесвітньому дню боротьби з туберкульозом

http://upc.lviv.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2205%3A2016-03-23-19-48-23&catid=5%3A2011-02-09-21-01-23&Itemid=2&lang=uk

- Епідемія туберкульозу (відео)

https://www.raa5.com/mk/video_44_epidemiya-tuberkulozu_251330

- Профілактикою туберкульозу на Львівщині займатимуться священники

П'ЯТНИЦЯ 23 БЕРЕЗНЯ

Написати F11, щоб вийти з повноекранного режиму

galinfo #БЛЦ-ІНТЕРВ'Ю

РАДІО ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ ХВИЛЯ СЛУХАЙ ОНЛАЙН

Нові повідомлення

Ваша компанія@gmail.com

Здоров'я

Профілактикою туберкульозу на Львівщині займатимуться священики

середа 23 березня, 2016 16:43

Чинівники та лікарі Львівської області звернулися з листами до релігійних організацій області з проханнями у своїх недільних проповідях переконувати парафіян звертатися до лікарів та проходити обстеження, аби мати можливість виявити туберкульоз на ранніх стадіях. Про це повідомили у Львівському прес-клубі.

Про це говорили сьогодні, 23 березня, під час прес-конференції на тему: "Як громада Львівщини може подолати епідемію туберкульозу (до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом)", повідомив керівник Туберкульозного відділу Львівської обласної лікарні Олег Шваб.

Поділитися
Повідомити

МОЛИТВА
КАК ЭТО ДЕЛАТЬ ПРАВИЛЬНО?
У нас самый эффективный способ
СМОТРЕТЬ ВИДЕО

ЧИТАЮТЬ ВИБРАНЕ

Мешканець Львівщини загинув у зоні АТО

Державні військ Польщі знизили вартість навчання для українців

Промисловий Аудіо: дуже

http://galinfo.com.ua/news/profilaktykoyu_tuberkulozu_na_lvivshchyni_zaymatymutsya_svyashchenyky_223339.html

- На Львівщині стартує проект протидії туберкульозу

П'ЯТНИЦЯ 23 БЕРЕЗНЯ

Написати F11, щоб вийти з повноекранного режиму

galinfo #БЛЦ-ІНТЕРВ'Ю

РАДІО ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ ХВИЛЯ СЛУХАЙ ОНЛАЙН

ПРАПОРІ ФЛАГШТОКИ ДРУК НА ТКАНИНІ ЛАКОР®

Здоров'я

На Львівщині стартує проект протидії туберкульозу

середа 23 березня, 2016 16:34

23 березня, напередодні Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом, на Львівщині стартував проект «Покращення доступності послуг з протидії туберкульозу шляхом активізації місцевих громад та використання потенціалу АЕСМ-стратегії», повідомила прес-служба ЛОО ЛСПУ.

Метою проекту є посилити функцію церков як партнера з охорони здоров'я та додати їх ресурс для активізації діяльності місцевих громад з протидії туберкульозу. Проект триватиме 12 місяців і впроваджується Львівською обласною організацією Ліги соціальних працівників за підтримки Проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Посилення контролю за туберкульозом в Україні».

Бюстгальтер удобный
Без косточек-застежек.
Скидка! Бюстгальтеры АНИ BRA. Смотрите

ЧИТАЮТЬ ВИБРАНЕ

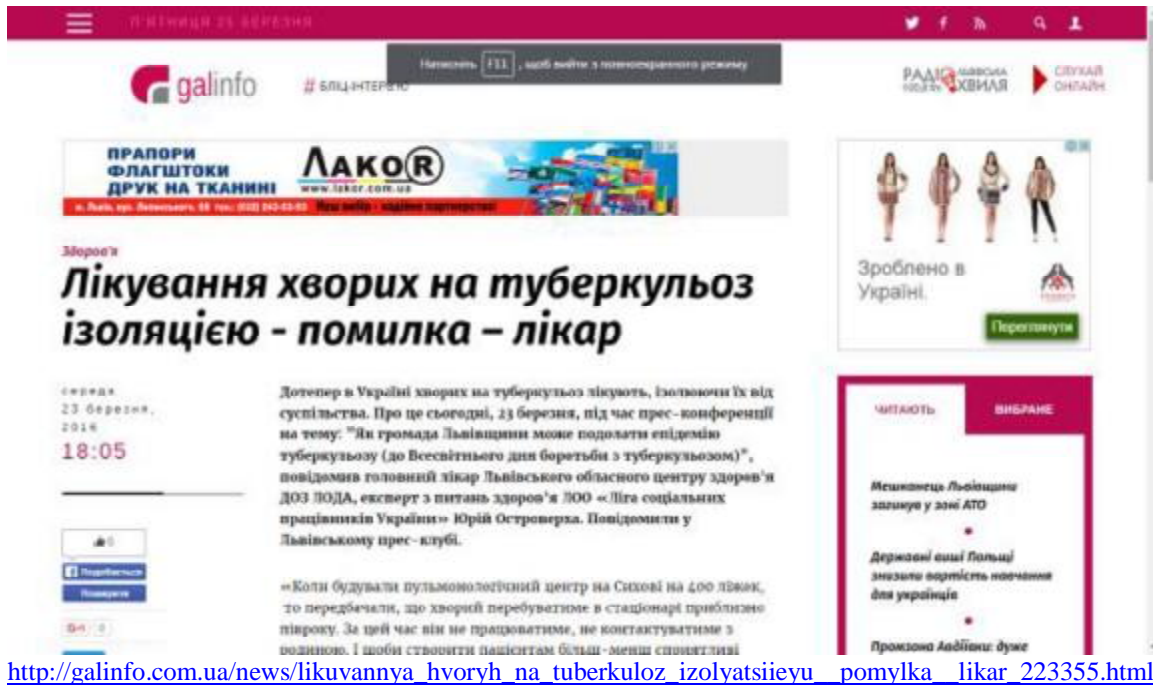
Мешканець Львівщини загинув у зоні АТО

Державні військ Польщі знизили вартість навчання для українців

Промисловий Аудіо: дуже

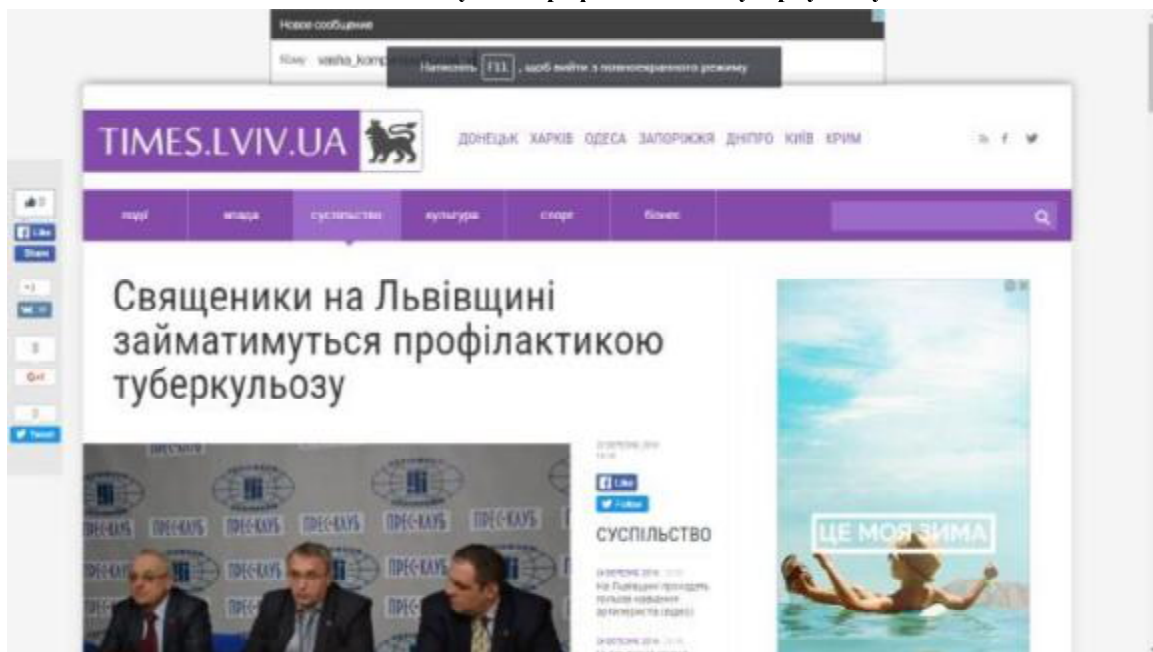
http://galinfo.com.ua/news/na_lvivshchyni_startuie_proekt_protydii_tuberkulozu_223338.html

- Лікування хворих на туберкульоз ізоляцією – помилка - лікар

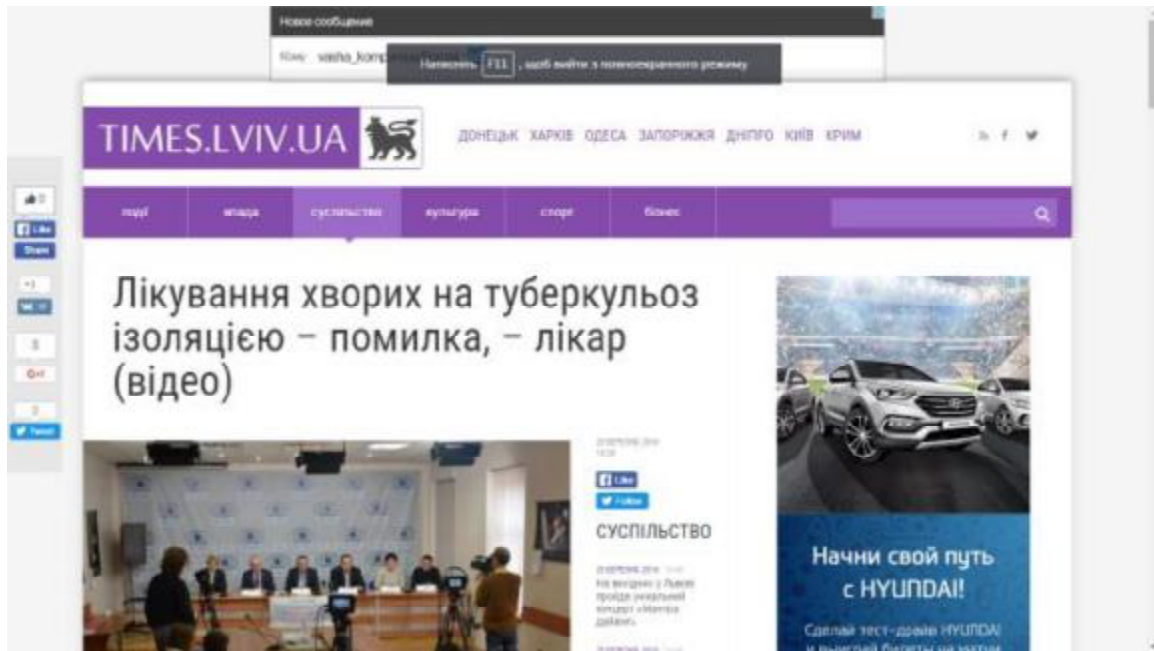
http://galinfo.com.ua/news/likuvannya_hvoryh_na_tuberkuloz_izolyatsiyeu_pomyika_likar_223355.html

- Священники на Львівщині займатимуться профілактикою туберкульозу

http://www.times.lviv.ua/news/society-lviv/svyashcheniki_na_lv_vshchin_zaymatimutsya_prof_laktikoyu_tuberkulozu/128242/

- Лікування хворих на туберкульозу ізоляцією – помилка, – лікар (відео)

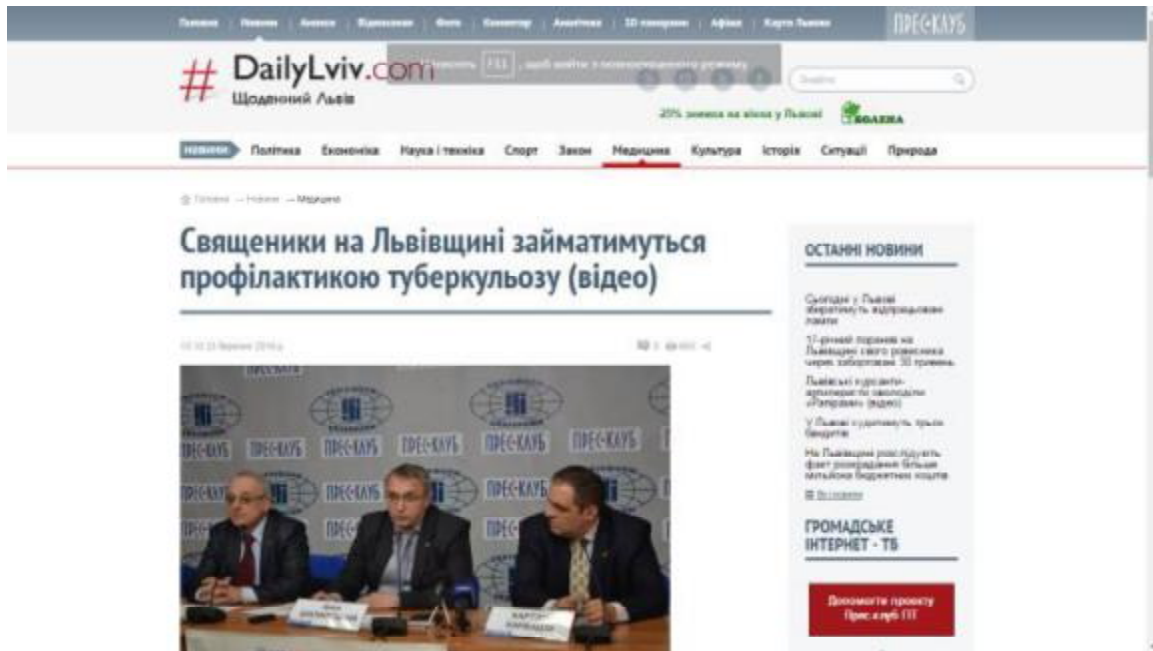
http://www.times.lviv.ua/news/society-lviv/1_kuvannya_khvorikh_na_tuberkuloz_zolyats_yu_pomilka_l_kar_v_deo/128295/

- Епідемія туберкульозу (відео)

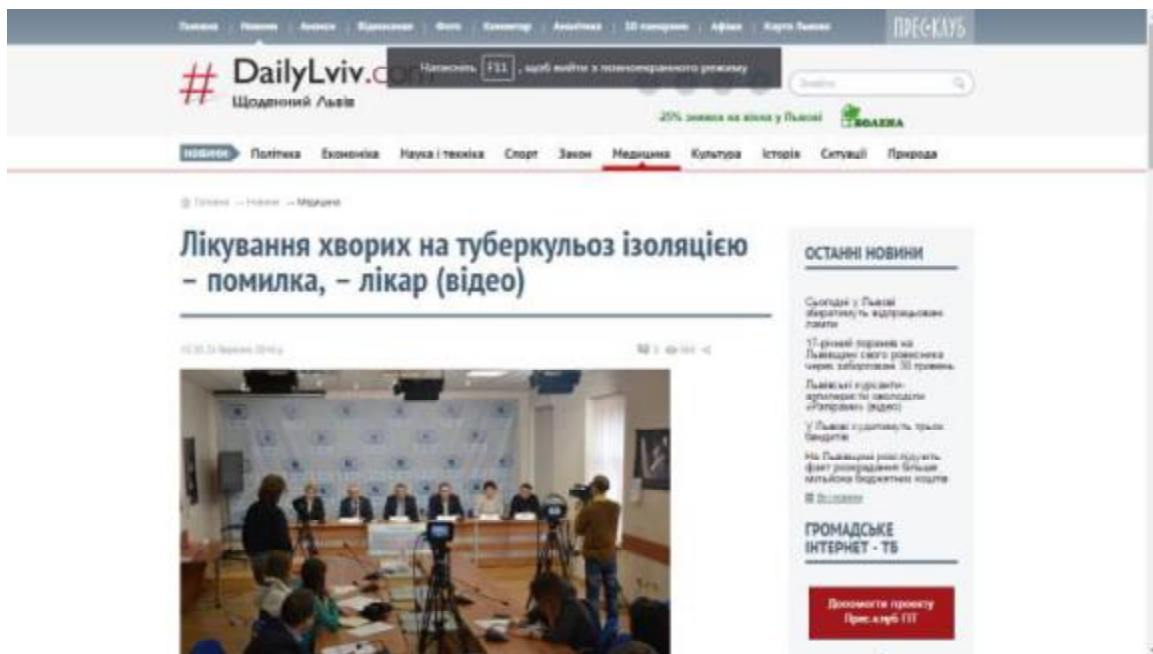
<http://dailylviv.com/video/pres-klub-video/epidemiya-tuberkulozu>

- Священники на Львівщині займатимуться профілактикою туберкульозу

<http://dailylviv.com/news/medytsyna/svyashchenyky-na-lvivshchyni-zaimatymutsya-profilaktykoju-tuberkulozu-29783>

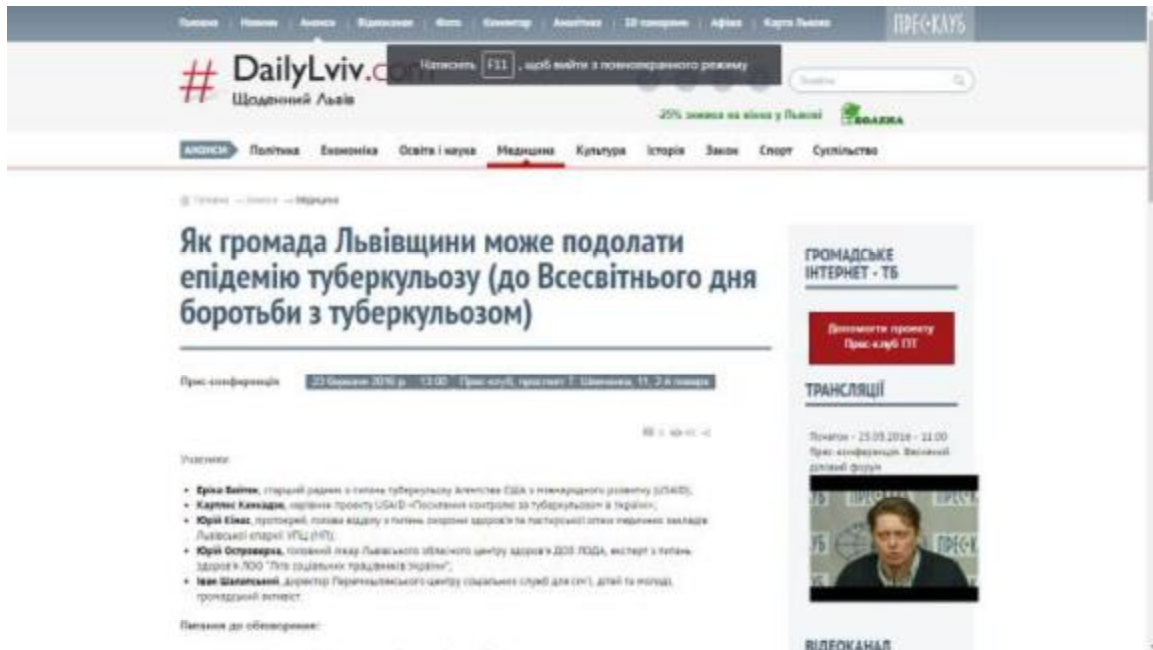
- Лікування хворих на туберкульоз ізольованою – помилка, – лікар (відео)

<http://dailylviv.com/news/medytsyna/likuvannya-khvorikh-na-tuberkuloz-izolyatsiieyu-pomylka-likarvideo-29786>

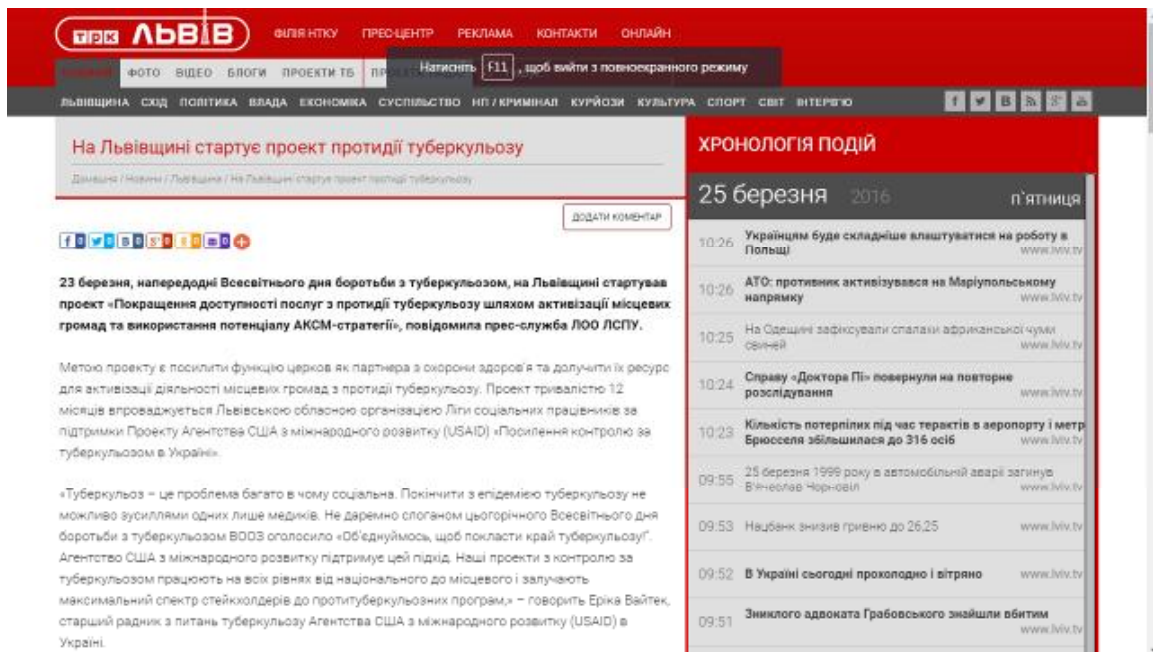

- Як громада Львівщини може подолати епідемію туберкульозу (до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом)

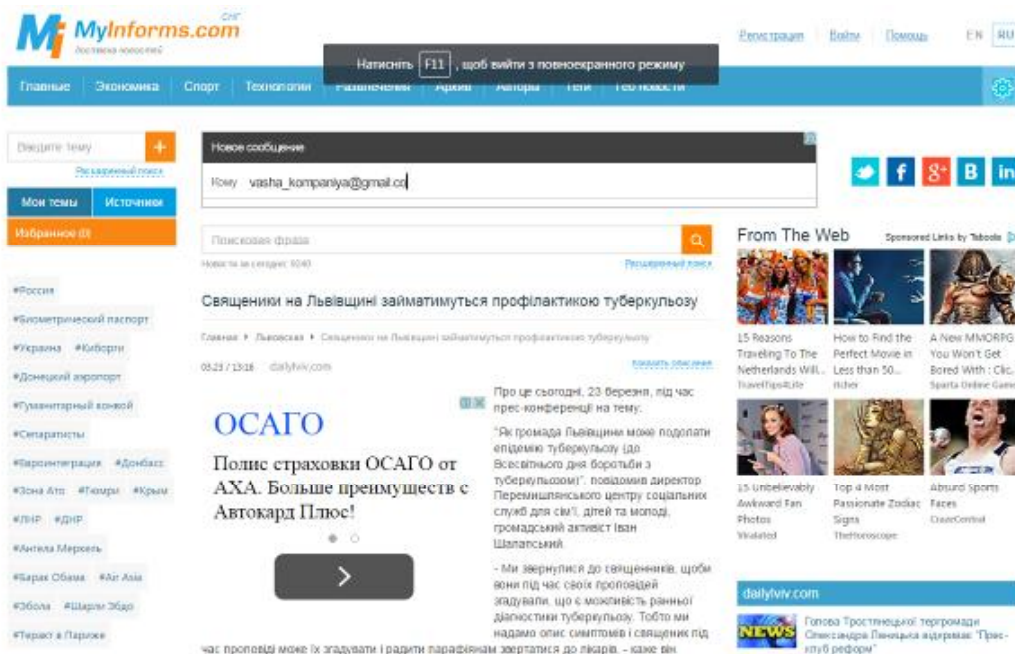
<http://dailylviv.com/announcements/medytsyna/yak-hromada-lvivshchyny-mozhe-podolaty-epidemiyu-tuberkulozu-do-vseshitnoho-dnya-borotby-z-tuberkulozom>

- На Львівщині стартує проект протидії туберкульозу

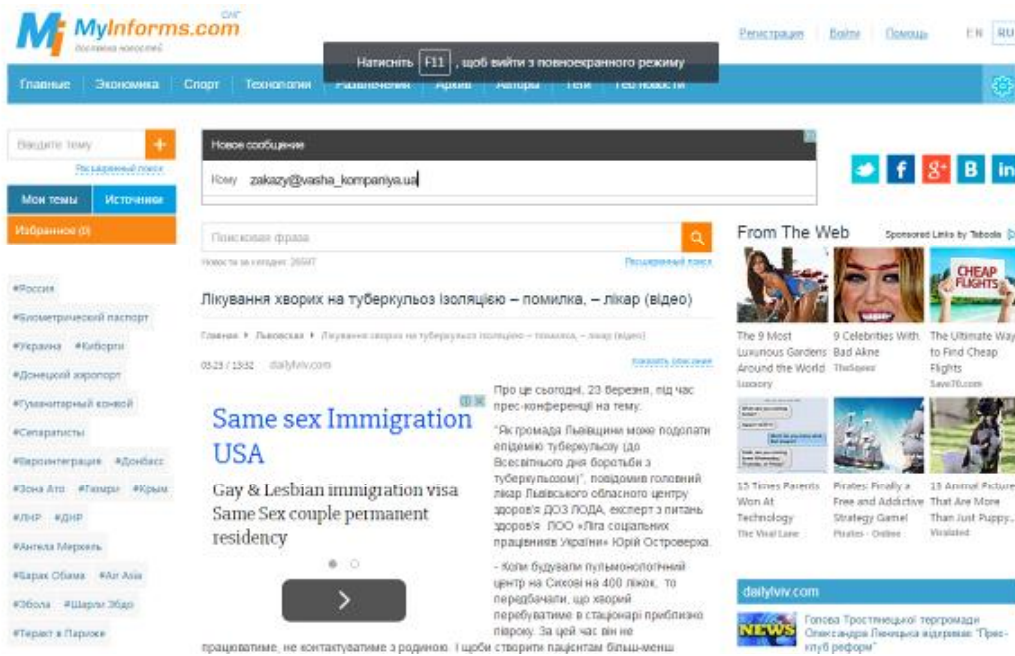
<http://www.lviv.tv/news/lvivshhina/na-lvivshhini-startuye-proekt-protidi%D1%97-tuberkulozu/>

- Священники на Львівщині займатимуться профілактикою туберкульозу

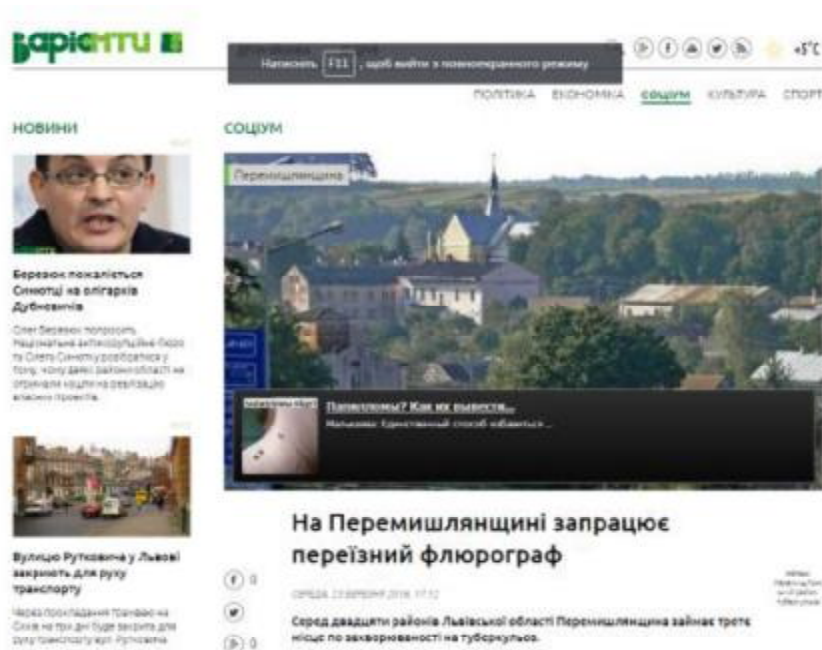
<http://myinforms.com/ru/a/15933424-svashheniki-na-lvvshhin-zajimatimutsja-proflaktikoku-tuberkulozu/>

- Лікування хворих на туберкульозу ізоляцією – помилка, – лікар (відео)

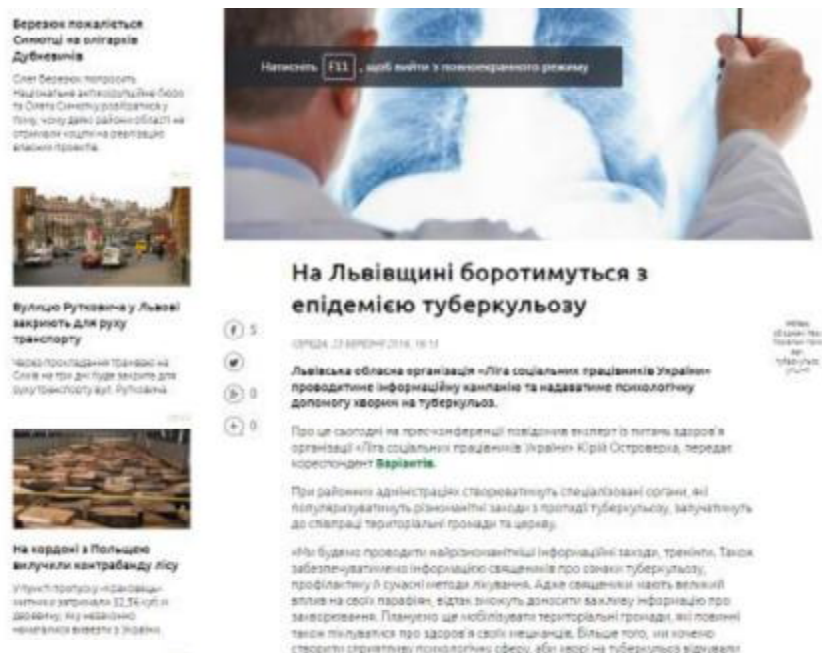
<http://myinforms.com/ru/a/15934077-lkuvannja-khvorikh-na-tuberkuloz-zoljacju--pomilka--lkar-vdeo/>

- На Перемишлянщині запрацює переїзний флюорограф

<http://varianty.lviv.ua/33460-na-peremyslianshchyni-zapratsiue-pereiznyi-fluorograf>

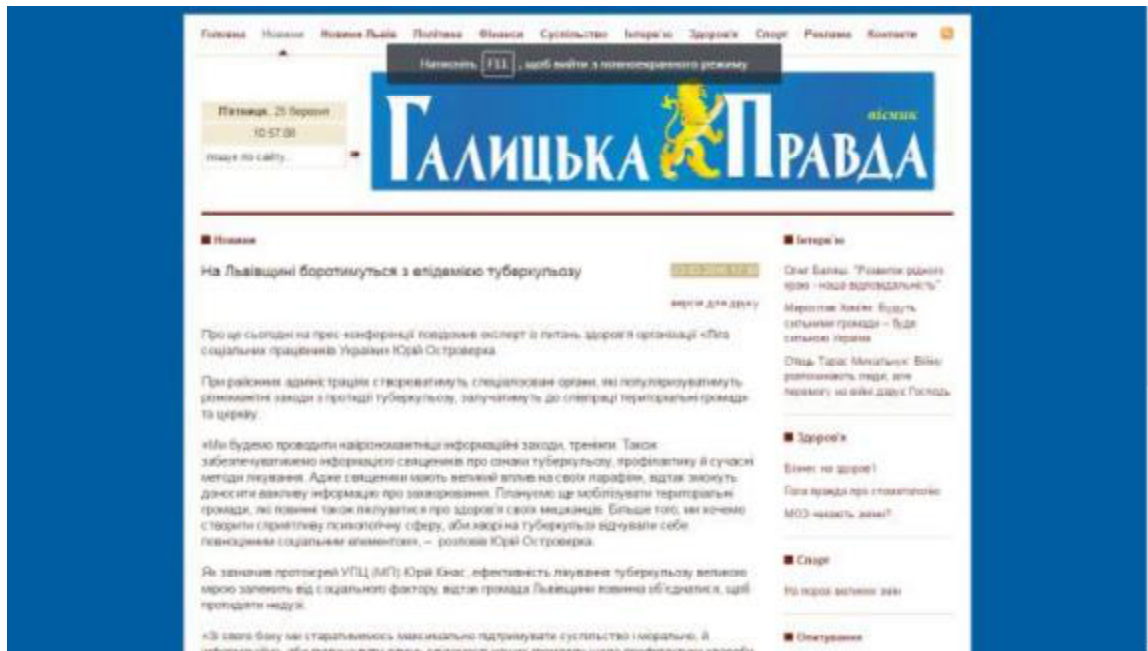
- На Львівщині боротимуться з епідемією туберкульозу

<http://varianty.lviv.ua/33457-na-lvivshchyni-borotymutsia-z-epidemiieu-tuberkulozu>

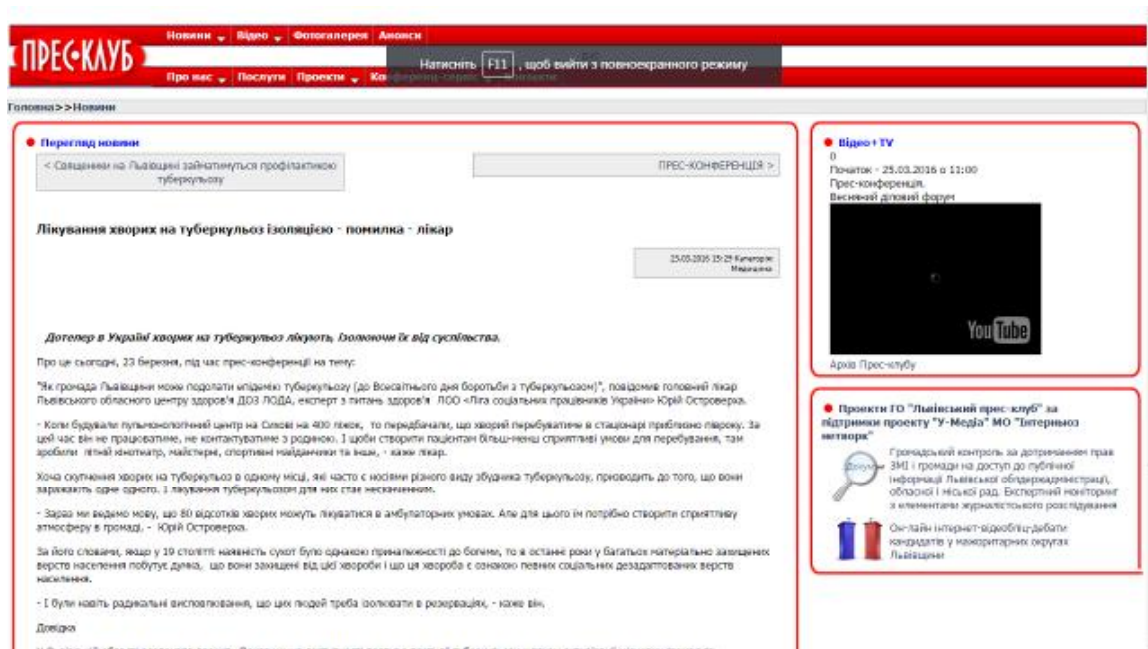

- На Львівщині боротимуться з епідемією туберкульозу

<http://galpravda.info/news/6464.htm>

- Лікування хворих на туберкульоз ізольовано – помилка, – лікар

http://pressclub.lviv.ua/index.php?id=view&tx_ttnews%5Btt_news%5D=3758&cHash=c346d22732ef4a09336941cae7aaf21b

- Священники займатимуться профілактикою туберкульозу

ПРЕС-КЛУБ Новини Відео Фотогалерея Анонси

Прес-клуб Інтер'ю-Прес

Прес-клуб Послуги Проекти Конференції-сервіс Контакти

Головна > Новини

Перегляд новин

< Андрій Федоренко потерпав у в'язниці через Садового – активісти

Лікування хворих на туберкульоз: історія – лікар >

Священники на Львівщині займатимуться профілактикою туберкульозу

23.03.2016 15:18 Категорія: Політ

Членовиці та лікарі Львівської області завіряються з листами до релігійних організацій області з проханнями у своїх підлітках проповідей переконувати парафії звертатися до лікарів та проходити обстеження, аби мати можливість вилікувати туберкульоз на ранніх стадіях.

Про це сьогодні, 23 березня, під час прес-конференції на тему: "Як громада Львівщини може подолати епідемію туберкульозу (до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом)", повідомив директор Перемишлянського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, громадський активіст Іван Шалашський.

«Ми звернулися до священників, щоб вони під час своїх проповідей згадували, що є можливість раптово захворіти на туберкульоз. Тобто ми маємо очікувати, і священники під час проповідей мають згадувати і радити парафіянам звертатися до лікарів, – каже він.

За словами Івана Шалашського, у Перемишлянському районі ведуть активну просвітницьку роботу з боротьби з туберкульозом, бо район, як район захворюваності на цю хворобу, посідає 3-4 місце.

За словами старшого радника з питань туберкульозу Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) Ерика Вайтеса, у Львівській області розпочато проект «Покращення доступності послуг з протидії туберкульозу шляхом активізації місцевих громад та використання потенціалу АКСМ-стратегії». Метою проекту є посилення функцій церков як партнерів з охорони здоров'я та залучення їхнього ресурсу для активізації діяльності місцевих громад з протидії туберкульозу. Цей проект упродовж 12 місяців буде впроваджувати Львівська обласна організація Ліги соціальних працівників за підтримки Проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Посилення контролю за туберкульозом в Україні».

«Туберкульоз – це соціальна проблема і вирішити її зусиллями самих людей дуже важко. Тому всі наші проекти працюють на всіх рівнях – національному, обласному, районному, із залученням партнерів, – каже він».

http://pressclub.lviv.ua/index.php?id=view&tx_ttnews%5Btt_news%5D=3757&cHash=7af65480dc89f6635a0b5a5f2119fcf8

- Прес-конференція «Як громада Львівщини може подолати епідемію туберкульозу (до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом)

ПРЕС-КЛУБ Новини Відео Фотогалерея Анонси

Прес-клуб Послуги Проекти Конференції-сервіс Контакти

Головна > Новини

Перегляд новин

< ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

Андрій Федоренко потерпав у в'язниці через Садового – активісти >

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

23.03.2016 13:08 Категорія: Анонси

"Як громада Львівщини може подолати епідемію туберкульозу (до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом)".

Учасники:

- Еріка Вайтес, старший радник з питань туберкульозу Агентства США з міжнародного розвитку (USAID);
- Карлос Канкадо, керівник проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні»;
- Юрій Кінас, проповідник, голова відділу з питань охорони здоров'я та пасторської опіки медіахвиля закарпатської єпархії УПЦ (МП);
- Юрій Островер, проповідник, директор Львівського обласного центру здоров'я ДООЗ ЛОДА, експерт з питань здоров'я ЛОО «Ліга соціальних працівників України»;
- Іван Шалашський, директор Перемишлянського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, громадський активіст.

Питання до обговорення:

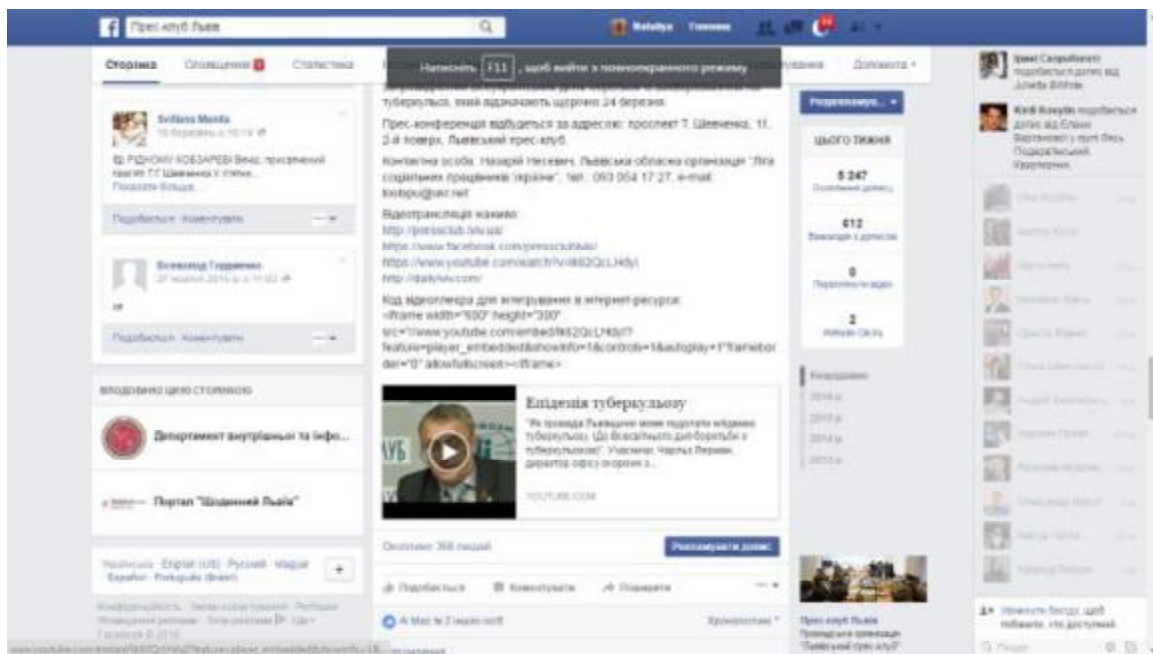
- сучасні способи протидії туберкульозу у Львові та Львівській області;
- роль громад, єпархії, церкви, в системі протидії туберкульозу;
- об'єднання громад заради протидії туберкульозу;
- міжнародна підтримка громад у системі протидії туберкульозу на Львівщині.

Додаток

Всесвітній день боротьби з туберкульозом відзначають за рішенням Всесвітньої організації охорони здоров'я з 1993 року. 24 березня оголошено Всесвітнім днем боротьби з туберкульозом. В Україні, згідно з указом Президента України № 290 від 22 березня 2002 року, також запроваджений.

http://pressclub.lviv.ua/index.php?id=view&tx_ttnews%5Btt_news%5D=3754&cHash=8f7e87ca4626e31470c27f1fe2ddaff

- Епідемія туберкульозу (відео)

<https://www.facebook.com/pressclublviv/?fref=ts>

- **Популярно про туберкульоз розповість новий сайт**

У лютому запрацював спеціалізований сайт про туберкульоз. Це перший масштабний вітчизняний проект для фахівців та широкого загалу. Він передбачає можливість інтерактивного навчання, онлайн спілкування лікарів-практиків, містить бібліотеку ресурсів та чимало корисної інформації для пацієнтів та медіа, пишуть на сайті управління охорони здоров'я ОДА.

Інформацію усі охочі можуть знайти на сайті tb.ucdc.gov.ua. Створили сайт за підтримки USAID у рамках проекту «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» спільно з Українським центром контролю за соціально небезпечними захворюваннями.

Лікування та профілактика туберкульозу, нормативне регулювання та інші питання стануть в нагоді активістам громадських організацій та фахівцям медичної галузі. Зареєструвавшись, експерти отримають доступ до колективних знань, медичних онлайн-консультацій, дискусій та обговорення клінічних випадків.

Прикметно, що ознайомившись із тренінгами та прослухавши вебіари, фахівці можуть отримати електронний сертифікат із підтвердженням рівня знань.

У розділі «Бібліотека» можна дізнатися про останні публікації про це захворювання українських та закордонних видань. «Популярно про туберкульоз» буде цікавим для пацієнтів та журналістів.

Наразі засновники сайту працюють над подальшим його удосконаленням.

ДО ТЕМИ:

Симптоми, які можуть свідчити про туберкульоз, наступні:

- кашель, який триває понад 2 тижні;
- незначне підвищення температури тіла;
- втрата ваги;
- пітливість уночі;
- слабкість і втома.

ВиЧерпно Інформаційне видання Черкащини

<http://vycherpno.ch.ua/populyarno-pro-tuberkuloz-rozpovist-novij-sajt/>

- "Актуальні питання ведення хворих на хіміорезистентний туберкульоз на стаціонарному та амбулаторному етапах"

ВГО "АСОЦІАЦІЯ ФТИЗІАТРІВ І ПУЛЬМОНОЛОГІВ УКРАЇНИ"

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА "НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ФТИЗІАТРІЇ І ПУЛЬМОНОЛОГІЇ

ІМ. Ф.Г. ЯНОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ"

НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ П.Л.

ШУПИКА

Програма науково-практичної конференції на тему "Актуальні питання ведення хворих на хіміорезистентний туберкульоз на стаціонарному та амбулаторному етапах" , що відбудеться 31 березня 2016 року.

Місце і дата проведення:

Державна установа «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної Академії медичних наук України» (НІФП НАМН) вул. Амосова, 10, Київ, 03083, Україна 31 березня 2016 року (9:00-16:30) (мова доповідей - українська, російська)

Регламент роботи на 31 березня 2016 р.:

Реєстрація учасників Конференції 9:00-9:30 год.

Початок Конференції 9:30 год.

Доповіді учасників Конференції 15 хв.

Виступ з обговорення доповідей

і проекту резолюції Конференції 5 хв.

Перерви 11:30-12:00 год.; 13:30-14:30 год.

Кінець роботи 16:30 год.

Програма науково-практичної конференції на тему "Актуальні питання ведення хворих на хіміорезистентний туберкульоз на стаціонарному та амбулаторному етапах" (31 березня 2016 року, м. Київ)

9:00-09:30 Реєстрація учасників

09:30-10:00 Відкриття конференції, привітання учасників

Вступне слово Фещенко Юрій Іванович - Директор ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної Академії медичних наук України»

Секція I «Пам'яті професора Черенько Світлани Олександрівни. Творчий шлях та спогади»

10.00-10.45 Творчий та професійний шлях Світлани Олександрівни Черенько, спогади колег

10.45 - 11.15 Перерва на каву

Секція II «Ведення випадку МРТБ: сучасні підходи щодо скорочення режиму хіміотерапії та підвищення ефективності лікування»

11.15-11.30 Ефективність лікування хворих 4 категорії в Україні

Нізова Наталія Миколаївна - Голова комісії з припинення ДУ «Український центр контролю за соціально небезпечними хворобами МОЗ України»

11.30-11.45 Стратегія ВООЗ щодо протидії туберкульозу на 2016-2020 роки: Основні елементи для побудови нової Загальнодержавної цільової соціальної програми в Україні, із акцентом на операційні дослідження та інновації.

Славуцький Андрій - медичний радник з питань ТБ/МРТБ/ТБ-ВІЛ, бюро ВООЗ в Україні

11:45-12:00 Внедрение новых лекарственных препаратов и укороченных схем для лечения МЛУ-ТБ Гунта Дравнице - консультант KNCV, Нідерланди

12:00-12:15 " ExplainTB" - інформативний мобільний додаток по боротьбі з туберкульозом. Благодійний проект Ротарі клубу м. Любек, Німеччина. Карл-Вольфганг Ешенбург член клубу Ротарі міста Любек, Рахель Майзель - координатор проекту ExplainTB наукового центру Борстель

12.15 - 12.30 Обґрунтування скорочених режимів хіміотерапії для хворих на МРТБ за вітчизняним досвідом

Литвиненко Наталія Анатоліївна - к.м.н.,старший науковий співробітник відділу хіміорезистентного туберкульозу НІФП НАМН

12.30 - 12.45 Сучасні підходи до діагностики мультирезистентного туберкульозу в Україні Барбова Ганна Іванівна - керівник центральної референс- лабораторії з мікробіологічної діагностики туберкульозу МОЗ України,старший науковий співробітник лабораторії мікробіології НІФП НАМН

12.45 - 13.00 Ефективність лікування хворих на мультирезистентний туберкульоз у Київській області

Петренко Василь Іванович - д.мед.н., професор, завідувач кафедри фтизіатрії та пульмонології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця

13.00 - 13.15 Мультирезистентний туберкульоз у хворих на ко-інфекцію ТБ/ВІЛ

Мельник Василь Павлович - д.мед.н., професор, завідувач кафедри інфекційних хвороб, фтизіатрії і пульмонології ПВНЗ "Київський медичний університет УАНМ"; Хурса Т. Г., Якімова Я. О.

13.15 - 14.15 Обід

Секція III «Обмін досвідом щодо лікування хворих на МРТБ за національними та регіональними даними»

14.15-14.30 Оцінка ефективності удосконаленого лікування хворих на МРТБ з урахуванням поліморфізму генів GSTT1 і GSTM1, стану кишкового всмоктування та ступеня дисбіозу.

Тодоріко Лілія Дмитрівна - д.мед.н., професор, завідувач кафедри фтизіатрії та пульмонології вищого державного навчального закладу України "Буковинський державний медичний університет" Підвербецька О.В., Сем'янів І.О., Єременчук І.В., Гавриш І.І.

14.30-14.45 Амбулаторне лікування хворих на туберкульоз, найкращі практики , організація кабінетів інфузійної терапії

Марковцй Любов Юріївна - головний позаштатний фтизіатр Закарпатської області, Денісов Олексій, Спринсян Тетяна

14:45-15:00 Модель амбулаторного лікування хворих на мультирезистентний туберкульоз в Полтавській області

Печериця Володимир Георгійович - Обласний позаштатний фтизіатр Департаменту охорони здоров'я Полтавської ОДА

15.00-15.15 Тривалість інтенсивної фази хіміотерапії при лікуванні хворих на мультирезистентний туберкульоз

Гранкіна Наталія В'ячеславівна - Головний позаштатний спеціаліст з фтизіатрії ДЗОЗ Дніпропетровської ОДА, заст. головного лікаря з медичної роботи КЗ "Дніпропетровський протитуберкульозний диспансер» Дніпропетровської ОДА»

15:15-15:30 Клінічна демонстрація випадків із новими випадками МРТБ та пер-РРТБ, клінічне обґрунтування скорочених схем хіміотерапії
Чоботар Оксана Петрівна - аспірант відділу хіміорезистентного туберкульозу НІФП НАМН

15:30-15:45 Клінічна демонстрація випадків із новими випадками МРТБ, клінічне обґрунтування скорочених схем хіміотерапії
Варицька Ганна Олександрівна - аспірант відділу хіміорезистентного туберкульозу НІФП НАМН

15:45-16:00 Вплив впровадження методу Xpert MTB/Rif на охоплення лікуванням і швидкість призначення адекватної терапії хворим на МРТБ
Марія Долинська - Проект USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», спеціаліст

16.00-16.15 Обговорення

16:15-16:30 Дискусія і прийняття резолюції
Заключне слово. академік НАМН України, проф. Ю. І. Фещенко

Національна медична палата України Пресслужба від 18.03.2016

<http://www.nmpu.com.ua/news/3271--aktualnyi-pitannya-vedennya-khvorih-na-khimioresistentnij-tuberkuloz-na-stacionarnomu-ta-ambulatorn/>

- **Семінар "Посилення контролю за туберкульозом"**

Епідситуація з захворюваності на туберкульоз в Старосамбірському районі є складною. За перше півріччя 2015 року захворіло всіма формами туберкульозу – 24 особи (інтенсивний показник становить 30,7 на 100000 населення, за аналогічний період минулого року цей показник становив 24,3).

Тому надзвичайно актуальним було проведення представником американського проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» Терлеєвим М.М. та заступником головного лікаря Львівського обласного фтизіопульмонологічного диспансеру Мельник Я.І. семінару з сімейними лікарями, дільничними терапевтами, фельдшерами амбулаторій ЗПСМ району.

Основна мета семінару - роль первинної ланки медицини у ранньому виявленні туберкульозу, обстеження осіб з групи ризику, контрольованому лікуванні та профілактиці туберкульозу.

<http://www.health-loda.gov.ua/ukr/medychni0zaklady/488.html>

- **ПЛАН заходів до проведення Всеукраїнського для боротьби із захворюванням на туберкульоз та "Місячника з нагоди Всеукраїнського дня боротьби із захворюванням на туберкульоз у 2016 році"**

Додаток 1 до наказу ДОЗ ОДА від 09.03.2016 № 267/0/197-16

№ з/п	Заходи	Термін	Відповідальні
1.	Інформування лікувально-профілактичні заклади області; управління державного департаменту з питань	До 14 березня 2016 року –	Корягін Ю.А.

	виконання покарань у Дніпропетровській області; Дніпропетровську обласну організацію Товариства Червоного Хреста України; керівників міських та районних держадміністрацій; департамент освіти та науки облдержадміністрації; обласний центр служб сім'ї, дітей та молоді; департамент соціального захисту населення облдержадміністрації; неурядових громадських організацій Дніпропетровської області, що працюють в сфері протидії соціально небезпечним хворобам щодо організації проведення Всеукраїнського дня боротьби із захворюванням на туберкульоз, запланованих заходів Місячника та участі всіх вищеперерахованих установ та організації в Місячнику.	інформаційний лист, впродовж проведення Місячника	
2.	Підготовка прес-релізу до Всеукраїнського дня боротьби із захворюванням на туберкульоз, направлення його до регіональних засобів масової інформації	До 11 березня 2016 року	Корягін Ю.А. Гранкіна Н.В.
3.	Провести прес-конференцію для представників регіональних засобів масової інформації	18 березня 2016 року	Корягін Ю.А. Гранкіна Н.В. Таран С.К.
4.	Заслуховування на переривчастих курсах фтизіатрів, терапевтів, педіатрів, служби формування здорового способу життя інформації про проведення Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом	Березень-квітень 2016 року	Черняк Ю.С. Гранкіна Н.В. Корягін Ю.А. Шмалько Н.О.
5.	Проведення гарячої лінії за участю фахівців спеціалізованих протитуберкульозних закладів, КЗ "Обласний центр здоров'я"	Впродовж Місячника 2016 року	Гранкіна Н.В. Таран С.К.
6.	Участь у медичній передачі "Азбука здоров'я" з питань надання медичної допомоги хворим на туберкульоз	Впродовж Місячника 2016 року	Гранкіна Н.В. Таран С.К. Корягін Ю.А.
7.	Виступ на обласному радіо з питань профілактики туберкульозу у дітей	Впродовж Місячника 2016 року	Таран С.К. Данілішина І.В.
8.	Проведення лекцій з питань профілактики туберкульозу, ведення здорового способу життя в професійно-технічних навчальних	Березень - квітень 2016 року	Корягін Ю.А. департамент охорони здоров'я Дніпропетровської міської ради, начальники управлінь (відділів) охорони здоров'я міських рад, головні лікарі лікувально-профілактичних закладів, що фінансуються з обласного бюджету, начальники спеціалізованих медико-санітарних частин, головні лікарі центрів первинної медико-санітарної допомоги
9.	Активізація роботи щодо відбору хворих для забору харкотиння на виявлення МБТ в закладах первинної медико-санітарної допомоги	Березень - квітень 2016 року	В.о. директора департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської міської ради, начальники управлінь (відділів) охорони здоров'я міських рад, головні лікарі лікувально-профілактичних закладів області, начальники спеціалізованих медико-санітарних частин, головні лікарі центрів первинної медико-санітарної допомоги
10	Освітлення роботи спеціалізованих протитуберкульозних закладів з раннього виявлення туберкульозу в засобах масової інформації	Березень - квітень 2016 року	Керівники спеціалізованих протитуберкульозних закладів області

11	Проведення конференції для керівників ЦПМСД та за участі фахівців спеціалізованих протитуберкульозних закладів і представників Проекту “Посилення контролю за туберкульозом” стосовно обговорення питань профілактики та лікування туберкульозу та ВІЛ-асоційованого туберкульозу, а також за результатами проведених моніторингових візитів в 2015 році.	30 березня 2016 року	Керівники спеціалізованих протитуберкульозних закладів області, керівники ЦПМСД, Проект “Посилення контролю за туберкульозом”
12	Організація в закладах первинної медико-санітарної допомоги міст та районів області (на закріплених територіях) профілактичних прийомів лікарів-фтизіатрів	Березень - квітня 2016 року	Керівники спеціалізованих протитуберкульозних закладів області
13	Активізувати проведення профілактичних оглядів на туберкульоз населення, у тому числі дезадаптованих осіб та осіб, які не проходили профогляди протягом 2-х та більше років	Березень - квітень 2016 року	Керівники спеціалізованих протитуберкульозних закладів області, головні лікарі ЦПМСД, начальники СМСЧ (за згодою)
14	Відзначення нагородами кращих фахівців фтизіатричної служби області	Березень 2016 року	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, департамент охорони здоров'я Дніпропетровської міської ради, начальники управлінь (відділів) охорони здоров'я міських рад, головні лікарі лікувально-профілактичних закладів області, начальники спеціалізованих медико-санітарних частин, головні лікарі центрів первинної медико-санітарної допомоги
15	Проведення робочої зустрічі фахівців КЗ “Дніпропетровський обласний центр профілактики та боротьби зі СНІДом” ДОР”, КЗ “ДОКЛПО “Фтизіатрія” ДОР”, КЗ “Дніпропетровський протитуберкульозний диспансер” ДОР”, КЗ “Дніпропетровська міська клінічна лікарня № 21 ім. проф. Є.Г.Попкової” ДОР”, щодо реалізації пріоритетних напрямків діяльності з питань вдосконалення організації надання медичних, лікувальних та діагностичних послуг хворим на ко-інфекцію туберкульоз/ВІЛ/СНІД, а також визначення основних напрямків спільної діяльності.	13 квітня 2016 року	Керівники КЗ “Дніпропетровський обласний центр профілактики та боротьби зі СНІДом” ДОР”, КЗ “ДОКЛПО “Фтизіатрія” ДОР”, КЗ “Дніпропетровський протитуберкульозний диспансер” ДОР”, КЗ “Дніпропетровська міська клінічна лікарня № 21 ім. роф... Є.Г.Попкової” ДОР”, керівники Центрів МіО ТБ та ВІЛ
16	Посилення роботи щодо надання якісних медичних послуг, в тому разі доступу до профілактичного флюорографічного обстеження на туберкульоз, громадян, які прибули на тимчасове проживання у Дніпропетровську область з територій південних та східних областей України. Забезпечити участь в напрямку роботи з ВПО мобільні бригади ТЧХУ (м. Дніпродзержинськ, м. Кривий Ріг, м. Павлоград, Павлоградський та Криворізький райони).	Впродовж березня – квітня 2016 року	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, директор департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської міської ради, начальники управлінь (відділів) охорони здоров'я міських рад, головні лікарі лікувально-профілактичних закладів області, начальники спеціалізованих медико-санітарних частин, головні лікарі центрів первинної медико-санітарної допомоги Дніпропетровська обласна організація ТЧХУ, керівники КЗ “Дніпродзержинський ПТД” ДОР”, КЗ “Криворізький ПТД №2” ДОР”, КЗ „Павлоградський ПТД” ДОР”, лікувально-профілактичних закладів Криворізького та Павлоградського районів, керівник Центру МіО ТБ
17	Проведення наради з відповідальними з розробки	15 квітня 2016	Департамент охорони здоров'я

	місцевих програм з протидії туберкульозу на 2017-2021 роки на адміністративних територіях Дніпропетровської області за участі представників ДУ “УЦКС МОЗ України”, ОКР, ДЗО ОДА, НУО, головного позаштатного спеціаліста з загальної практики – сімейної медицини, представників фтизіатричної служби за підтримки Проекту “Посилення контролю за туберкульозом в Україні”.	року	облдержадміністрації, керівник Центру МіО ТБ, керівники спеціалізованих протитуберкульозних закладів області, регіональний координатор Проекту “Посилення контролю за туберкульозом в Україні”
18	Забезпечення висвітлення епідемічної ситуації, проведеної та запланованої роботи з профілактики туберкульозу, а також заходів в рамках проведення Місячника боротьби із туберкульозом в 2016 році на підпорядкованих територіях області в місцевих засобах масової інформації.	Березень – квітень 2016 року	Департамент охорони здоров’я облдержадміністрації, директор департаменту охорони здоров’я Дніпропетровської міської ради, начальники управлінь (відділів) охорони здоров’я міських рад, головні лікарі лікувально-профілактичних закладів області, начальники спеціалізованих медико-санітарних частин, головні лікарі центрів первинної медико-санітарної допомоги
19	Проведення семінару для лікарів спеціалізованих протитуберкульозних закладів з питання організації реєстрації побічних реакцій на протитуберкульозні лікарські засоби.	14 квітня 2015 року	Департамент охорони здоров’я облдержадміністрації, фахівці та регіональний координатор Проекту “Посилення контролю за туберкульозом в Україні”, Центр МіО ТБ
20	Проведення виїзних засідань координаційної ради з питань протидії туберкульозу/ВІЛ-інфекції/СНІДу на адміністративних територіях області відповідно до плану ОКР (м. Дніпродзержинськ, м. Марганець, м. Жовті Води, Солонянський, Петриківський та Царичанський райони)	Березень – квітень 2016 року	Департамент охорони здоров’я облдержадміністрації, НУО, група МРГ при ОКР, центри МіО ТБ та ВІЛ
21	Проведення чергового засідання Регіональної координаційної ради з питань з питань протидії туберкульозу/ВІЛ-інфекції/СНІДу	Квітень 2016 року	Департамент охорони здоров’я облдержадміністрації, Секретаріат ОКР, НУО, група МРГ при ОКР, центри МіО ТБ та ВІЛ
22	Організація та проведення робочої зустрічі фахівців департаменту охорони здоров’я облдержадміністрації, медичної служби управління ДПтС України в Дніпропетровській області, служби соціального захисту населення, представників фтизіатричної служби та служби профілактики ВІЛ/СНІД.	07 квітня 2016 року	Департамент охорони здоров’я облдержадміністрації, керівники КЗ “Дніпропетровський обласний центр профілактики та боротьби зі СНІДом” ДОР”, КЗ “ДОКЛПО “Фтизіатрія” ДОР”, КЗ “Дніпропетровський протитуберкульозний диспансер” ДОР”, управління ДПтС, Департамент соціального захисту населення

В.о. заступника директора департаменту – начальник управління лікувально-профілактичної допомоги населенню департаменту охорони здоров’я облдержадміністрації
Черняк

Ю.С.

Дніпропетровська ОДА

<http://dozoda.dp.ua/site/index.php?newsid=4152>

- Розпочав роботу новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі**

1 лютого 2016 року розпочав роботу спеціалізований онлайн-ресурс для професіоналів та широкого загалу про туберкульоз в Україні та світі <http://tb.ucdc.gov.ua>.

Це перший масштабний вітчизняний ресурс про туберкульоз, що поєднує можливість інтерактивного навчання, велику бібліотеку ресурсів і цікаві можливості для он-лайн спілкування фахівців-практиків. Створення цього веб-сайту стало можливим завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), наданій в рамках Проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», у партнерстві з Державною установою «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України».

Сайт містить багато інформації щодо нормативного регулювання, лікування та профілактики туберкульозу і стане незамінним ресурсом знань для профільної аудиторії – лікарів, працівників системи охорони здоров'я та представників державних та громадських організацій, які здійснюють активність у протидії туберкульозу в Україні. Реєстрація на сайті дозволить фахівцям отримати доступ до колективних знань спільноти практиків, де проводитимуться медичні онлайн-консультації, дискусії та обговорення клінічних випадків.

Крім того, на сайті викладені численні тренінги, вебінари, тести для самоперевірки, після проходження яких у користувачів є можливість отримати електронний сертифікат із підтвердженням рівня знань. У розділі «Бібліотека» у текстовому та мультимедійному форматі розміщені останні українські та зарубіжні публікації про туберкульоз із можливістю пошуку за напрямком, типом документу і назвою, а також нормативно-правова база, керівні документи, дослідження і звіти з питань протидії туберкульозу національного та світового значення. У розділах «Анонси подій» та «Новини» розміщена актуальна інформація про основні події та заходи, які відбуваються в Україні та світі задля подолання епідемії туберкульозу.

Онлайн-ресурс буде цікавий і для непрофільної аудиторії: пацієнтів, загального населення та медіа, оскільки в окремому розділі «Популярно про туберкульоз» можна ознайомитись із цікавою інформацією про туберкульоз, переглянути освітні матеріали, а також отримати онлайн-консультацію від національних експертів у протидії туберкульозу.

Наразі сайт працює у тестовому режимі. Інформація буде постійно доповнюватись і оновлюватись, незабаром з'являться нові можливості для професійного удосконалення поглиблення знань та розвитку медичної спільноти України у відповідності до найсучасніших світових практик у протидії туберкульозу.

За інформацією Українського центру контролю за соціально небезпечними хворобами МОЗ України <http://www.medregion-kic.cv.ua/index.php/novini-presa/novini-galuzi/933-rozpochav-robotu-novyi-onlain-resurs-pro-tuberkuloz-v-ukraini-ta-sviti.html>

- **Розпочав роботу новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі**

1 лютого 2016 року розпочав роботу спеціалізований онлайн-ресурс для професіоналів та широкого загалу про туберкульоз в Україні та світі <http://tb.ucdc.gov.ua>.

Це перший масштабний вітчизняний ресурс про туберкульоз, що поєднує можливість інтерактивного навчання, велику бібліотеку ресурсів і цікаві можливості для он-лайн спілкування фахівців-практиків. Створення цього веб-сайту стало можливим завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), наданій в рамках Проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», у партнерстві з Державною установою «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України».

<http://www.bukmed.cv.ua/prof-tbc/>

- **Infection Prevention and Control in TB Programs**

- **USAID Ukraine - USAID Україна поширює свій допис.**

1 березень о 10:24 · УВАГА - ТРИВАЄ КОНКУРС! Проект USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» приймає заявки від організацій на впровадження діяльності з лобіювання, інформування та соціальної мобілізації на тему «Амбулаторне лікування туберкульозу – кращий вибір для хворого і громади». Заявки мають бути подані не пізніше 10:00 ранку за місцевим часом 18 березня 2016 року на ел. адресу: grants@stbcu.com.ua.

<https://www.facebook.com/USAIDUkraine/posts/1036759169680863>

- **Проект USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» (ПКТУ)**

оголошує про прийом заявок від організацій на впровадження грантової діяльності з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації (АКМ) на тему «Амбулаторне лікування туберкульозу – кращий вибір для хворого і громади». Більш детально з умовами конкурсу можна ознайомитися [за цим посиланням](#).

<http://respond.org.ua/ukr/news/501>

- **Медична рада з проблем туберкульозу (відеорепортаж)**

З першого березня в Україні стартує місячник боротьби з туберкульозом. Проблеми лікування та профілактики цієї недуги присвятили засідання за участю фтизіатрів, працівників загальної медичної служби, а також представників неурядових організацій. Учасники засідання підбили попередні підсумки роботи з впровадження амбулаторних моделей лікування хворих на туберкульоз.

<http://rudana.com.ua/content/%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B0-%D0%B7-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC-%D1%82%D1%83%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B7%D1%83>

- **У Львові відбувся круглий стіл «Об'єднаймося задля протидії туберкульозу»**

Сьогодні, 24 лютого 2016 року, у конференц-залі готелю «Львів» відбувся круглий стіл «Об'єднаймося задля протидії туберкульозу». Захід присвячений початку реалізації у Львівській області Львівською обласною організацією Ліги соціальних працівників України грантової програми «Покращення доступності послуг з протидії туберкульозу шляхом активізації місцевих громад та використання потенціалу АКМ-стратегії» за фінансової підтримки Агенства США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках проекту «Посилення контролю за туберкульозом в Україні». Учасниками круглого столу були представники структурних підрозділів Львівської обласної державної адміністрації, Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького та науково-дослідного інституту епідеміології та гігієни Міністерства охорони здоров'я України, лікарі, зокрема, організатори охорони здоров'я, фтизіатри та інфекціоністи, працівники соціальних служб і засобів масової інформації, священники та представники релігійних організацій, громадські активісти.

Мета заходу:

- розробка рекомендацій та пропозицій щодо сприяння кращої поінформованості партнерів міжгалузевої співпраці у сфері охорони здоров'я, фахівців з актуальних медико-соціальних аспектів протидії туберкульозу;
- напрацювання ефективних організаційно-методологічних підходів до залучення потенціалу Церкви та територіальних громад для вирішення проблеми;
- укладання Меморандуму про здійснення спільних дій у сфері протидії туберкульозу в місті Львові та Львівській області.

Завідувач відділення Львівського регіонального фтизіопульмонологічного клінічного лікувально-діагностичного центру Володимир Новосільський ґрунтовно висвітлив сучасні медико-соціальні аспекти протидії туберкульозу в Україні та Львівщині, а також фактори, які впливають на його поширення. Зосередив увагу на динаміці захворювання, епідситуації по ТБ та ВІЛ/СНІДу в Україні, основних проблемах боротьби з епідемією туберкульозу та рекомендаціях ВООЗ "Як зупинити туберкульоз". Актуальним питанням громадського здоров'я в Україні, в контексті реформування національної системи охорони здоров'я, теорії та практики реалізації адвокаційного, комунікаційного та соціально мобілізаційного супроводу протидії туберкульозу присвятив свій виступ головний лікар Львівського обласного центру здоров'я Юрій Островерха. Зокрема, ним було підкреслено важливість об'єднання зусиль влади, медичної галузі та ресурсів громадянського суспільства для забезпечення результативної міжсекторальної взаємодії в боротьбі з туберкульозом. Цікавими були приклади позитивного вітчизняного досвіду вирішення проблем у сфері громадського здоров'я, зокрема, участь Церков і релігійних організацій України у боротьбі з поширенням епідемії ВІЛ/СНІДу та роботі з людьми, що живуть з ВІЛ/СНІДом.

Планами та особливостями організаційного і методологічного підходу до реалізації проекту «Покращення доступності послуг з протидії туберкульозу шляхом активізації місцевих громад та використання потенціалу АКМ-стратегії», поділився з присутніми голова Львівської обласної організації Ліги соціальних працівників України Ярослав Коваль: «Основними завданнями Проекту є інформування населення та консолідація зусиль, знань і навичок щодо запобігання поширенню туберкульозу, а також залучення ресурсів релігійних громад, благодійних та донорських коштів для заохочення груп ризику пройти обстеження на туберкульоз і посилення їх прихильності їх подальшого контролюваного лікування».

Директор Перемишлянського районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Іван Шалапський наголосив на ролі місцевого самоврядування та дії територіальної громади у сфері протидії туберкульозу. З його виступу присутні дізналися про цікавий досвід роботи соціального комітету з протидії туберкульозу, який створений в Перемишлянській районній державній адміністрації. Після перерви відбулася жвава дискусія учасників круглого столу. Питання подальших кроків з реалізації цілей проекту обговорювалися представниками духовенства, релігійних об'єднань, громадських організацій.

Обговорення завершилось прийняттям Меморандуму «Про здійснення спільних дій у сфері протидії туберкульозу у місті Львові та Львівській області».

Прес-служба Департаменту охорони здоров'я ЛОДА тел. 276-23-60 locz@mail.lviv.ua
<http://www.health-loda.gov.ua/ukr/news/lvivnews/4879.html>

- Про проведення оцінки знань медичного персоналу щодо питань ко-інфекції ТБ/ВІЛ

- Конкурс грантів з амбулаторного лікування туберкульозу

Проект USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» (ПКТУ) оголошує про прийом заявок від організацій на впровадження грантової діяльності з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації (АКСМ) на тему «Амбулаторне лікування туберкульозу – кращий вибір для хворого і громади».

Метою цієї грантової програми є підтримати зусилля, спрямовані на реформування системи надання медичних послуг в Україні, зокрема, поширення амбулаторної моделі лікування туберкульозу. Грантова програма підтримає інноваційні підходи з надання соціальної та психологічної допомоги пацієнтам з туберкульозом задля підвищення їх прихильності до протитуберкульозного лікування на амбулаторному етапі. Діяльність у рамках грантової програми також підвищить обізнаність осіб, які приймають рішення в питаннях охорони здоров'я, щодо переваг амбулаторного лікування туберкульозу та важливості соціального супроводу пацієнтів.

Завдання гранту:

- адвокатувати прийняття управлінських рішень стосовно перерозподілу ресурсів для забезпечення підтримки амбулаторного лікування хворих на туберкульоз;
- сприяти розробці моделі амбулаторної допомоги з акцентом на підтримку хворих на туберкульоз з метою покращення їх прихильності до лікування;
- залучити інші, не медичні громадські інституції (соціальні служби, громадські організації, приватні підприємства, церковні громади тощо) до соціальної і психологічної підтримки хворих на туберкульоз і членів їх сімей.

Беніфіціарами гранту будуть хворі на туберкульоз, члени їх сімей та місцеві громади. Діяльність повинна проводитися у межах одного або декількох із десяти регіонів, що підтримуються USAID: Донецька, Дніпропетровська, Запорізька, Кіровоградська, Львівська, Луганська, Одеська, Харківська, Херсонська області, а також м. Київ.

Проект планує видати один грант з фіксованою сумою не більше 30000 дол. США. Остаточна сума буде залежати від грантової діяльності та переговорів. Тривалість реалізації проекту, що фінансується за рахунок гранту, не повинна перевищувати 6 місяців. Очікуваною датою початку впровадження гранту, наданого в рамках цього конкурсу, є квітень 2016 року.

Грантові заявки повинні подаватися українською або англійською мовою та не мають перевищувати 6 сторінок. Грантові заявки (технічна частина та бюджет, а також супровідні документи) надсилаються в електронному форматі до Проекту USAID ПКТУ на зазначену нижче адресу та повинні містити посилання на Грантову програму: «RFA No.STbCU-RFA-02».

Заявки мають бути подані не пізніше 10:00 ранку за місцевим часом **18 березня 2016 року** на ел. адресу: grants@stbcu.com.ua. Заявки, надіслані із запізненням, або які не відповідають вимогам, розглядатися не будуть.

<http://gurt.org.ua/news/grants/31352/>

- **В Україні створено перший онлайн-ресурс про туберкульоз**

В лютому 2016 року розпочав роботу спеціалізований онлайн-ресурс для професіоналів та широкого загалу про туберкульоз в Україні та світі, ознайомитися з яким можна тут tb.ucdc.gov.ua

Це перший масштабний вітчизняний ресурс про туберкульоз, що поєднує можливість інтерактивного навчання, велику бібліотеку ресурсів і цікаві можливості для он-лайн спілкування фахівців-практиків. Створення цього веб-сайту стало можливим завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), наданій в рамках Проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», у партнерстві з Державною установою «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України».

Сайт містить багато інформації щодо нормативного регулювання, лікування та профілактики туберкульозу і стане незамінним ресурсом знань для профільної аудиторії – лікарів, працівників системи охорони здоров'я та представників державних та громадських організацій, які здійснюють активність у протидії туберкульозу в Україні. Реєстрація на сайті дозволить фахівцям отримати доступ до колективних знань спільноти практиків, де проводитимуться медичні онлайн-консультації, дискусії та обговорення клінічних випадків.

Крім того, на сайті викладені численні тренінги, вебіари, тести для самоперевірки, після проходження яких у користувачів є можливість отримати електронний сертифікат із підтвердженням рівня знань. У розділі «Бібліотека» у текстовому та мультимедійному форматі розміщені останні українські та зарубіжні публікації про туберкульоз із можливістю пошуку за напрямком, типом документу і назвою, а також нормативно-правова база, керівні документи, дослідження і звіти з питань протидії туберкульозу національного та світового значення. У розділах «Анонси подій» та «Новини» розміщена актуальна інформація про основні події та заходи, які відбуваються в Україні та світі задля подолання епідемії туберкульозу.

Читайте також: Офіційно в Украине 700 000 больных туберкулезом, но эксперты говорят о цифре 1, 5 млн. больных

Онлайн-ресурс буде цікавий і для непрофільної аудиторії: пацієнтів, загального населення та медіа, оскільки в окремому розділі «Популярно про туберкульоз» можна ознайомитись із цікавою інформацією про туберкульоз, переглянути освітні матеріали, а також отримати онлайн-консультацію від національних експертів у протидії туберкульозу.

Наразі сайт працює у тестовому режимі. Інформація буде постійно доповнюватись і оновлюватись, незабаром з'являться нові можливості для професійного удосконалення поглиблення знань та розвитку медичної спільноти України у відповідності до найсучасніших світових практик у протидії туберкульозу.

<http://medprosvita.com.ua/stvoreno-noviy-onlayn-resurs-pro-tuberkuloz-v-ukrayini-ta-sviti/>

- **Розпочав роботу сайт із питань туберкульозу для лікарів**

Резюме. Можна пройти навчання та отримати сертифікати

1 лютого 2016 р. розпочав роботу спеціалізований онлайн-ресурс для професіоналів та широкого загалу про туберкульоз в Україні та світі (<http://tb.ucdc.gov.ua>).

Це перший масштабний вітчизняний ресурс про туберкульоз, що поєднує можливість інтерактивного навчання, велику бібліотеку ресурсів і цікаві можливості для онлайн-спілкування фахівців-практиків. Створення цього веб-сайту стало можливим завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), наданій у рамках Проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», у партнерстві з Державною установою «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України».

Сайт містить багато інформації щодо нормативного регулювання, лікування та профілактики туберкульозу і стане незамінним ресурсом знань для профільної аудиторії — лікарів, працівників системи охорони здоров'я та представників державних і громадських організацій, які здійснюють активність у протидії туберкульозу в Україні. Реєстрація на сайті дозволить фахівцям отримати доступ до колективних знань спільноти практиків, де проводитимуться медичні онлайн-консультації, дискусії та обговорення клінічних випадків.

Крім того, на сайті викладено численні тренінги, вебіари, тести для самоперевірки, після проходження яких у користувачів є можливість отримати електронний сертифікат із підтвердженням рівня знань. У розділі «Бібліотека» у текстовому та мультимедійному форматі розміщено останні українські та зарубіжні публікації про туберкульоз із можливістю пошуку за напрямком, типом документа і назвою, а також нормативно-правова база, керівні документи, дослідження і звіти з питань протидії туберкульозу

національного та світового значення. У розділах «Анонси подій» і «Новини» розміщена актуальна інформація про основні події та заходи, які відбуваються в Україні та світі задля подолання епідемії туберкульозу.

Онлайн-ресурс буде цікавий і для непрофільної аудиторії: пацієнтів, загального населення та медіа, оскільки в окремому розділі «Популярно про туберкульоз» можна ознайомитись із необхідною інформацією про туберкульоз, переглянути освітні матеріали, а також отримати онлайн-консультацію від національних експертів у протидії туберкульозу.

Поки що сайт працює у тестовому режимі. Інформація буде постійно доповнюватись і оновлюватись, незабаром з'являться нові можливості для професійного удосконалення поглиблення знань та розвитку медичної спільноти України, відповідно до найсучасніших світових практик у протидії туберкульозу.

Прес-служба «Українського медичного часопису» за матеріалами [http://ucdc.gov.ua/
http://www.umj.com.ua/article/93037/rozpochav-robotu-sajt-iz-pitan-tuberkulozu-dlya-likariv](http://ucdc.gov.ua/http://www.umj.com.ua/article/93037/rozpochav-robotu-sajt-iz-pitan-tuberkulozu-dlya-likariv)

- **Розпочав роботу новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі**

1 лютого 2016 року розпочав роботу спеціалізований онлайн-ресурс для професіоналів та широкого загалу про туберкульоз в Україні та світі.

Це перший масштабний вітчизняний ресурс про туберкульоз, що поєднує можливість інтерактивного навчання, велику бібліотеку ресурсів і цікаві можливості для он-лайн спілкування фахівців-практиків. Створення цього веб-сайту стало можливим завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), наданій в рамках Проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», у партнерстві з Державною установою «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України».

Сайт містить багато інформації щодо нормативного регулювання, лікування та профілактики туберкульозу і стане незамінним ресурсом знань для профільної аудиторії – лікарів, працівників системи охорони здоров'я та представників державних та громадських організацій, які здійснюють активність у протидії туберкульозу в Україні. Реєстрація на сайті дозволить фахівцям отримати доступ до колективних знань спільноти практиків, де проводитимуться медичні онлайн-консультації, дискусії та обговорення клінічних випадків.

Крім того, на сайті викладені численні тренінги, вебіари, тести для самоперевірки, після проходження яких у користувачів є можливість отримати електронний сертифікат із підтвердженням рівня знань. У розділі «Бібліотека» у текстовому та мультимедійному форматі розміщені останні українські та зарубіжні публікації про туберкульоз із можливістю пошуку за напрямком, типом документу і назвою, а також нормативно-правова база, керівні документи, дослідження і звіти з питань протидії туберкульозу національного та світового значення. У розділах «Анонси подій» та «Новини» розміщена актуальна інформація про основні події та заходи, які відбуваються в Україні та світі задля подолання епідемії туберкульозу.

Онлайн-ресурс буде цікавий і для непрофільної аудиторії: пацієнтів, загального населення та медіа, оскільки в окремому розділі «Популярно про туберкульоз» можна ознайомитись із цікавою інформацією про туберкульоз, переглянути освітні матеріали, а також отримати онлайн-консультацію від національних експертів у протидії туберкульозу.

Наразі сайт працює у тестовому режимі. Інформація буде постійно доповнюватись і оновлюватись, незабаром з'являться нові можливості для професійного удосконалення поглиблення знань та розвитку медичної спільноти України у відповідності до найсучасніших світових практик у протидії туберкульозу.

Прес-служба МОЗ України за інформацією Українського центру контролю за соціально небезпечними хворобами МОЗ України

<http://www.uoz.volyn.ua/rozpochav-robotu-noviy-onlayn-resurs-pro-tuberkuloz-v-ukrayini-ta-sviti/>

- **Розпочав роботу новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі**

1 лютого 2016 року розпочав роботу спеціалізований онлайн-ресурс для професіоналів та широкого загалу про туберкульоз в Україні та світі <http://tb.ucdc.gov.ua>.

Це перший масштабний вітчизняний ресурс про туберкульоз, що поєднує можливість інтерактивного навчання, велику бібліотеку ресурсів і цікаві можливості для он-лайн спілкування фахівців-практиків. Створення цього веб-сайту стало можливим завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), наданій в рамках Проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», у партнерстві з Державною установою «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України».

Сайт містить багато інформації щодо нормативного регулювання, лікування та профілактики туберкульозу і стане незамінним ресурсом знань для профільної аудиторії – лікарів, працівників системи охорони здоров'я та представників державних та громадських організацій, які здійснюють активність у протидії туберкульозу в Україні. Реєстрація на сайті дозволить фахівцям отримати доступ до колективних знань спільноти практиків, де проводитимуться медичні онлайн-консультації, дискусії та обговорення клінічних випадків.

Крім того, на сайті викладені численні тренінги, вебінари, тести для самоперевірки, після проходження яких у користувачів є можливість отримати електронний сертифікат із підтвердженням рівня знань. У розділі «Бібліотека» у текстовому та мультимедійному форматі розміщені останні українські та зарубіжні публікації про туберкульоз із можливістю пошуку за напрямком, типом документу і назвою, а також нормативно-правова база, керівні документи, дослідження і звіти з питань протидії туберкульозу національного та світового значення. У розділах «Анонси подій» та «Новини» розміщена актуальна інформація про основні події та заходи, які відбуваються в Україні та світі задля подолання епідемії туберкульозу.

Онлайн-ресурс буде цікавий і для непрофільної аудиторії: пацієнтів, загального населення та медіа, оскільки в окремому розділі «Популярно про туберкульоз» можна ознайомитись із цікавою інформацією про туберкульоз, переглянути освітні матеріали, а також отримати онлайн-консультацію від національних експертів у протидії туберкульозу.

Наразі сайт працює у тестовому режимі. Інформація буде постійно доповнюватись і оновлюватись, незабаром з'являться нові можливості для професійного удосконалення поглиблення знань та розвитку медичної спільноти України у відповідності до найсучасніших світових практик у протидії туберкульозу.

За інформацією Українського центру контролю за соціально небезпечними хворобами МОЗ України <http://www.bukmed.cv.ua/2016/02/09/rozpochav-robotu-noviy-onlayn-resurs-pro-tuberkuloz-v-ukrayin-ta-svt.html>

- **Створено новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі**

В лютому 2016 року розпочав роботу спеціалізований онлайн-ресурс для професіоналів та широкого загалу про туберкульоз в Україні та світі <http://tb.ucdc.gov.ua>. Це перший масштабний вітчизняний ресурс про туберкульоз, що поєднує можливість інтерактивного навчання, велику бібліотеку ресурсів і цікаві можливості для он-лайн спілкування фахівців-практиків. Створення цього веб-сайту стало можливим завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), наданій в рамках Проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», у партнерстві з Державною установою «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України».

Сайт містить багато інформації щодо нормативного регулювання, лікування та профілактики туберкульозу і стане незамінним ресурсом знань для профільної аудиторії – лікарів, працівників системи охорони здоров'я та представників державних та громадських організацій, які здійснюють активність у протидії туберкульозу в Україні. Реєстрація на сайті дозволить фахівцям отримати доступ до колективних знань спільноти практиків, де проводитимуться медичні онлайн-консультації, дискусії та обговорення клінічних випадків.

Крім того, на сайті викладені численні тренінги, вебінари, тести для самоперевірки, після проходження яких у користувачів є можливість отримати електронний сертифікат із підтвердженням рівня знань. У розділі «Бібліотека» у текстовому та мультимедійному форматі розміщені останні українські та зарубіжні публікації про туберкульоз із можливістю пошуку за напрямком, типом документу і назвою, а також нормативно-правова база, керівні документи, дослідження і звіти з питань протидії туберкульозу національного та світового значення. У розділах «Анонси подій» та «Новини» розміщена актуальна інформація про основні події та заходи, які відбуваються в Україні та світі задля подолання епідемії туберкульозу.

Онлайн-ресурс буде цікавий і для непрофільної аудиторії: пацієнтів, загального населення та медіа, оскільки в окремому розділі «Популярно про туберкульоз» можна ознайомитись із цікавою інформацією про туберкульоз, переглянути освітні матеріали, а також отримати онлайн-консультацію від національних експертів у протидії туберкульозу.

Наразі сайт працює у тестовому режимі. Інформація буде постійно доповнюватись і оновлюватись, незабаром з'являться нові можливості для професійного удосконалення поглиблення знань та розвитку медичної спільноти України у відповідності до найсучасніших світових практик у протидії туберкульозу.

<http://www.snid.cv.ua/news/244/>

- **Розпочав роботу новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі**

1 лютого 2016 року розпочав роботу спеціалізований онлайн-ресурс для професіоналів та широкого загалу про туберкульоз в Україні та світі <http://tb.ucdc.gov.ua>.

Це перший масштабний вітчизняний ресурс про туберкульоз, що поєднує можливість інтерактивного навчання, велику бібліотеку ресурсів і цікаві можливості для он-лайн спілкування фахівців-практиків. Створення цього веб-сайту стало можливим завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), наданій в рамках Проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», у партнерстві з Державною установою «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України».

Сайт містить багато інформації щодо нормативного регулювання, лікування та профілактики туберкульозу і стане незамінним ресурсом знань для профільної аудиторії – лікарів, працівників системи охорони здоров'я та представників державних та громадських організацій, які здійснюють активність у протидії туберкульозу в Україні. Реєстрація на сайті дозволить фахівцям отримати доступ до колективних знань спільноти практиків, де проводитимуться медичні онлайн-консультації, дискусії та обговорення клінічних випадків.

Крім того, на сайті викладені численні тренінги, вебіари, тести для самоперевірки, після проходження яких у користувачів є можливість отримати електронний сертифікат із підтвердженням рівня знань. У розділі «Бібліотека» у текстовому та мультимедійному форматі розміщені останні українські та зарубіжні публікації про туберкульоз із можливістю пошуку за напрямком, типом документу і назвою, а також нормативно-правова база, керівні документи, дослідження і звіти з питань протидії туберкульозу національного та світового значення. У розділах «Анонси подій» та «Новини» розміщена актуальна інформація про основні події та заходи, які відбуваються в Україні та світі задля подолання епідемії туберкульозу.

Онлайн-ресурс буде цікавий і для непрофільної аудиторії: пацієнтів, загального населення та медіа, оскільки в окремому розділі «Популярно про туберкульоз» можна ознайомитись із цікавою інформацією про туберкульоз, переглянути освітні матеріали, а також отримати онлайн-консультацію від національних експертів у протидії туберкульозу.

Наразі сайт працює у тестовому режимі. Інформація буде постійно доповнюватись і оновлюватись, незабаром з'являться нові можливості для професійного удосконалення поглиблення знань та розвитку медичної спільноти України у відповідності до найсучасніших світових практик у протидії туберкульозу.

Джерело: Український центр контролю за соціально-небезпечними хворобами МОЗ України

<http://ucdc.gov.ua/news/show/novii-onlain-resurs-pro-tuberkuloz-v-ukrajini-ta-sviti>

Прес-служба ДОЗ Вінницької ОДА

- **Розпочав роботу новий онлайн-ресурс про туберкульоз в Україні та світі**

1 лютого 2016 року розпочав роботу спеціалізований онлайн-ресурс для професіоналів та широкого загалу про туберкульоз в Україні та світі <http://tb.ucdc.gov.ua>.

Це перший масштабний вітчизняний ресурс про туберкульоз, що поєднує можливість інтерактивного навчання, велику бібліотеку ресурсів і цікаві можливості для он-лайн спілкування фахівців-практиків. Створення цього веб-сайту стало можливим завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), наданій в рамках Проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», у партнерстві з Державною установою «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України».

Сайт містить багато інформації щодо нормативного регулювання, лікування та профілактики туберкульозу і стане незамінним ресурсом знань для профільної аудиторії – лікарів, працівників системи охорони здоров'я та представників державних та громадських організацій, які здійснюють активність у протидії туберкульозу в Україні. Реєстрація на сайті дозволить фахівцям отримати доступ до колективних знань спільноти практиків, де проводитимуться медичні онлайн-консультації, дискусії та обговорення клінічних випадків.

Крім того, на сайті викладені численні тренінги, вебіари, тести для самоперевірки, після проходження яких у користувачів є можливість отримати електронний сертифікат із підтвердженням рівня знань. У розділі «Бібліотека» у текстовому та мультимедійному форматі розміщені останні українські та зарубіжні публікації про туберкульоз із можливістю пошуку за напрямком, типом документу і назвою, а також нормативно-правова база, керівні документи, дослідження і звіти з питань протидії туберкульозу національного та світового значення. У розділах «Анонси подій» та «Новини» розміщена актуальна інформація про основні події та заходи, які відбуваються в Україні та світі задля подолання епідемії туберкульозу.

Онлайн-ресурс буде цікавий і для непрофільної аудиторії: пацієнтів, загального населення та медіа, оскільки в окремому розділі «Популярно про туберкульоз» можна ознайомитись із цікавою інформацією про туберкульоз, переглянути освітні матеріали, а також отримати онлайн-консультацію від національних експертів у протидії туберкульозу.

Наразі сайт працює у тестовому режимі. Інформація буде постійно доповнюватись і оновлюватись, незабаром з'являться нові можливості для професійного удосконалення поглиблення знань та розвитку медичної спільноти України у відповідності до найсучасніших світових практик у протидії туберкульозу.

За інформацією Українського центру контролю за соціально небезпечними хворобами МОЗ України

<http://www.medregion-zas.cv.ua/index.php/patsientovi/vil-snid-tuberkuloz.html>

- **Ресурсний центр про туберкульоз**

- **Фахівці, які працюють у сфері протидії туберкульозу в Україні, обговорили перспективи проведення операційних досліджень у сфері охорони здоров'я для прийняття управлінських рішень.**

На завершення проекту «Операційне дослідження «Свіже повітря»: залучення студентів Школи охорони здоров'я Національного університету «Києво-Могилянська академія» до підвищення ефективності національної системи контролю за туберкульозом» відбулася підсумкова конференція на тему: «Роль навчання пацієнта, хворого на туберкульоз, у формуванні прихильності до лікування: результати операційного дослідження та існуючі практики». Конференція відбулася до Днів науки Національного університету «Києво-Могилянська академія».

У конференції взяли участь представники міжнародних та громадських організацій, державних установ, фахівці медичної та соціальної сфери, науковці, студенти Школи охорони здоров'я Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Зі вступним словом до учасників конференції звернувся:

- Еріка Вайтек, старший технічний радник з питань туберкульозу Агентства міжнародного розвитку США USAID;

- Картлос Канкадзе, керівник проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні»;
- Ніна Чала, завідувач кафедри ШОЗ НаУКМА, д-р наук з державного управління;
- Еліот Перлман, голова правління МГО «Міжнародний Інститут проблем ВІЛ/СНІДу та туберкульозу», MD, MPH&TM, MPA.

Виступаючими було наголошено на актуальності проведення операційних досліджень у сфері протидії туберкульозу для планування і прийняття управлінських рішень.

На конференції було представлено результати операційного дослідження щодо вивчення існуючих практик навчання пацієнтів, хворих на туберкульоз, які проходять підтримуючу фазу лікування на амбулаторному етапі. Виконавчий директор МГО «Міжнародний Інститут проблем ВІЛ/СНІДу та туберкульозу», Юлія Чорна під час презентації результатів дослідження розповіла про завдання дослідження, цільові групи та основні тези і висновки, сформовані за результатами дослідження. Серед основних тез було зазначено, що «менш обізнані пацієнти з питань туберкульозу, більш схильні пропускати прийом ліків», але фахівцям слід враховувати, що «навчання пацієнтів є важливим, але не основним фактором, що впливає на формування прихильності до лікування. Крім навчання важливо надавати соціальну підтримку та психологічну допомогу».

Для обговорення та прийняття рекомендацій, напрацьованих за результатами дослідження, з метою прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення роботи, спрямованої на забезпечення проходження пацієнтами, хворими на туберкульоз, повного курсу лікування, під час конференції було проведено консультативну сесію. Напрацьовані рекомендації буде включено до аналітичного звіту про результати дослідження, який буде надруковано та поширено серед широкого кола громадських та державних організацій, які працюють у сфері протидії туберкульозу.

Діяльність виконується за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку

(USAID), надану через проект «Посилення контролю за туберкульозом в Україні». Інформація, викладена під час виступів на конференції не обов'язково відображає точку зору Уряду США та Агентства США з міжнародного розвитку.

<http://www.aids-institute.org/uk/newsua/124-services-20.html>

- У січні 2016 року у місті Києві стартував проект «Пліч-о-пліч»: покращення прихильності до лікування туберкульозу через надання соціально-психологічної підтримки пацієнтам»

Діяльність стала можливою завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), наданій через проект «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» (www.stbcu.com.ua). Проект впроваджується: Міжнародною громадською організацією «Міжнародний інститут проблем ВІЛ/СНІДу та туберкульозу» у партнерстві з Благодійним фондом «ТБ Надія». Строк реалізації проекту: січень – грудень 2016 року.

У 2014 році, за офіційними даними, перерване лікування нових випадків туберкульозу легень легень з позитивним мазком і/або культурою у м. Києві складало 13%, та перерване лікування всіх типів нових випадків МРТБ – 34%.

Метою діяльності за проектом є зниження частоти відривів від лікування на амбулаторному етапі лікування туберкульозу у пілотних районах міста Києва (Солом'янський та Голосіївський райони) через розвиток моделі соціально-психологічної підтримки хворим на туберкульоз.

Завдання:

- покращити якість послуг хворим на туберкульоз та зв'язок між лікуванням туберкульозу та отриманням інших медичних та соціальних послуг;
- покращити знання і навички медичних та соціальних працівників які надають послуги соціально-психологічної підтримки хворим на туберкульоз, у двох пілотних закладах;
- покращити якість медичних та соціально-психологічних послуг, що надаються хворим на туберкульоз під час амбулаторного лікування;
- покращити мотивацію до лікування туберкульозу серед пацієнтів.

Під час впровадження проекту планується:

- створення робочої групи з розробки методичних рекомендацій щодо надання соціально-психологічної підтримки пацієнтам, хворим на туберкульоз, при Київській міській Координаційній раді з протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу;
- розробка механізмів перенаправлення хворих на туберкульоз між закладами охорони здоров'я та соціальними службами;
- розробка, пілотування та впровадження методичних рекомендацій з організації надання соціально-психологічної підтримки, необхідної для підвищення прихильності до лікування хворих на туберкульоз;
- проведення оцінки прихильності до лікування на початку пілотування програми соціально-психологічної підтримки та після завершення (на двох сайтах, які візьмуть участь у пілотуванні та на двох сайтах, не залучених до пілотування);
- проведення навчання медичних та соціальних працівників, психологів з організації надання соціально-психологічної підтримки для підвищення прихильності до лікування хворих на туберкульоз;
- надання індивідуальних і групових послуг соціально-психологічної підтримки 200 пацієнтам, хворим на туберкульоз, та членам їхніх сімей.

Усі публікації в рамках гранту відображають думку авторів та не обов'язково є офіційною точкою зору USAID чи уряду США

<http://www.aids-institute.org/uk/newsua/120-services-13.html>

• **Проект: «Тобі слід знати про туберкульоз»**

Термін реалізації проекту: з січня 2016 по січень 2017 року. Проект фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID)

Основна ціль проекту: Підвищити рівень поінформованості внутрішньо переміщених осіб, які проживають в м. Києві про захворювання на туберкульоз та місця розташування медичних закладів для проходження діагностики і лікування цього соціально-небезпечного захворювання.

Географія реалізації проекту: м. Київ.

Запланована діяльність: Основним завданням є привернення уваги до проблеми туберкульозу серед ВПО та підвищення рівня поінформованості внутрішньо переміщених осіб про симптоми туберкульозу, необхідність проходження обстеження та місце розташування закладів охорони здоров'я у м. Києві. Окрім цього будуть здійснені відповідні адвокаційні заходи, спрямовані на покращення доступу ВПО до діагностики ТБ. Діяльність за проектом передбачає:

- Адвокацію доступу ВПО до діагностики ТБ: привернення уваги до стану боротьби з туберкульозом серед ВПО у м. Києві
- Підвищення рівня поінформованості ВПО щодо туберкульозу
- Забезпечення життєздатності та розповсюдження результатів проектних ініціатив

Соціальні ініціативи з охорони праці

<http://www.lhsi.org.ua/index.php/uk/proekti/87-proekt-tobi-slid-znaty-pro-tuberkuloz>

- Аналіз моніторингових візитів по контролю за впровадженням стандартизації медичної допомоги при туберкульозі в закладах охорони здоров'я Харківської області

- Відбулася друга лекція для студентів Школи охорони здоров'я НаУКМА

Відбулася друга лекція для студентів Школи охорони здоров'я НаУКМА на тему «Роль громадянського суспільства у подоланні епідемії туберкульозу в Україні: історична перспектива та належне врядування».

20 листопада 2015 року МГО «МІВСТ» у співпраці зі Школою охорони здоров'я НаУКМА було проведено лекцію для студентів на тему «Роль громадянського суспільства у подоланні епідемії туберкульозу в Україні: історична перспектива та належне врядування». Лекція відбулась в рамках проекту «Свіже повітря: залучення учнів Школи охорони здоров'я Національного університету «Києво-Могилянська академія» до підвищення ефективності національної системи контролю за туберкульозом», який впроваджується за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), надану через проект «Посилення контролю над туберкульозом в Україні» (STbCU).

Лекцію викладав Д-р Еліот Перлман, (Dr. Eliot J. Pearlman MD, MPH&TM, MPA), Голова правління МГО «Міжнародний інститут проблем ВІЛ/СНІДу та туберкульозу». В ході свого виступу він поділився зі студентами своїм багаторічним досвідом та активною позицією у розвитку громадянського суспільства для подолання епідемії туберкульозу в Україні. До уваги студентів було представлено історичний шлях розвитку міжнародних та всеукраїнських громадських організацій, які працюють у сфері протидії туберкульозу в Україні, основні напрями та завдання їх діяльності. Було презентовано діяльність Глобального Фонду в Україні та реалізовані, завдяки його підтримки, програми профілактики ВІЛ-інфекції та туберкульозу. Основною метою даної презентації було представити та проаналізувати разом зі студентами, які напрями у сфері громадського

здоров'я потребують розвитку і які є перспективи для діяльності громадських організацій у даній сфері, щоб зацікавити їх, як майбутніх професіоналів, до активної роботи. На закінчення свого виступу д-р Еліот ще раз нагадав одну з основних ідей проекту «Свіже повітря», що студенти – це свіже повітря для сфери охорони здоров'я, і що свіже повітря – це важлива умова профілактики туберкульозу.

Діяльність виконується за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), надану через проект «Посилення контролю за туберкульозом в Україні». Інформація, викладена під час виступу не обов'язково відображає точку зору Уряду США та Агентства США з міжнародного розвитку.

<http://aids-institute.org/uk/newsua/116-services-17.html>

SECTION VII. DETAILED IMPLEMENTATION SCHEDULE

Objectives Activities Tasks Results		Responsible	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	
Result 1: Improve the quality and expand availability of the WHO-recommended DOTS-based TB services															
Activity 1.1: Build institutional capacity to quality of DOTS-based programs.															
1.1.1: Strengthen the formal medical education system to include internationally recognized, modern approaches in TB control.															
Develop and publish a national manual on TB prevention for university students		VG (MD, AA)													
Working meetings with representatives of stakeholders, healthcare departments, and UCDC in regions to coordinate work on TB control in the new project regions (Kirovograd and Lviv)		OS, RC,OT													
Participate in discussions on revising national TB control standards (TB in children and other if needed)		OS, Okh, TT, VT, MD, NR													
Technical assistance in developing a National TB Program for 2017-2021		OS, Okh, TT, VT, MD, NR													
1.1.2: Establish a TB Training and Information Resource Center (TIRC)															
Jointly with UCDC, administer and provide content for the on-line library and other TIRC services (approximate indicator by the end of the year: the project provides 60% of the content, and the UCDC provides 40% of the content)		VG (MD)													
Improve and support the mechanism for online learning		MD (VG)													
Maintain the TB case library		MD													
Develop, print and disseminate TIRC promotional materials		VG													
Disseminate information on the TIRC among healthcare workers (HCW) aiming to engage new users and active authors of the new TIRC content		VG (MD)													
Develop informational materials on increasing TB/HIV patient treatment adherence		VG, NR													Materials will be finalized in Q3 based on

Objectives Activities Tasks Results		Responsible	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	
															results of work in Zaporizhzhia
TIRC presentations at project events held at national and regional levels		MD, VG, NR													
Monitoring TIRC user satisfaction		VG (MD), RC													
1.1.3: Provide training, refresher training, supervision, and mentoring for health care providers.															
TB case management (for the nurses who provide DOT services) (one 3days training for 15 participants and two 5 days trainings for 15 participants) COE		ID													
"TB case management in primary health care facilities) (one 3days training for 15 participants and two 5 days trainings for 15 participants) COE		ID													
"MDR TB case management" (3 trainings*15 participants*5 days) COE		ID													
Training of trainers (TOT) for IC experts		AA													
Trainings for physicians of primary level in the regions conducted by local trainers		ID (RC)													
Trainings for nurses of DOT-offices of primary level of care in the regions conducted by local trainers		ID (RC)													
Training on microscopy (one 3days training for 15 participants) COE		ID (MK)													
Task 1.1.4: Increase TB laboratory network efficiency															
On-the-job-training for different levels of laboratories		MK ID													
Collect and analyze results of implementation of TB detection using GeneXpert in Odesa Oblast and Kryvyi Rih		MD, MK													
Technical assistance in developing and updating annual plans for implementation of external quality control of sputum smear microscopy (as necessary)		MK													Was no request from regions for TA

Objectives Activities Tasks Results													Responsible	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep			
Annual regional conferences with the participation of 1 st , 2 nd , and 3 rd level laboratories and heads of primary healthcare facilities on analyzing the EQC results and discussing actions on improving the quality of sputum smear microscopy and TB detection at the primary level													MK															
Technical assistance in implementing external quality control of sputum smear microscopy, including production, distribution of panels, purchase of supplies for EQC													MK															
Mentoring to laboratories of Level 1 in the project-supported regions													MK RCs															
Task 1.1.5: Strengthen TB Monitoring and Evaluation systems and TB surveillance																												
Technical assistance (TA) in developing the National M&E (TB) Plan													OT (RC, VT)															Postponed till the MoH will adopt the National TB Program
Inter-regional meetings with the heads of oblast services involved in TB control to analyze performance and to improve collaboration between the services													OT (RC, VT)															
Task 1.1.6: Develop information, education, and communications (IEC) materials																												
Meeting counterparts at the national level, participating in national conferences													VG, OS, OT															
Creation of a training film for physicians on TB/HIV co-infection													VG (MD, NR)															
Support the "TB, HIV and Pulmonary Diseases" journal													VG (MD)															
As needed: re-print materials for health professionals on major issues of TB and TB / HIV co-infection diagnosis and treatment, and improvement of treatment adherence													VG (MD)															
Coverage of recent tests and international recommendations on TB control represented at the 46th World Conference on Lung Health													MD															
Print a training manual on organizational and administrative infection controls (30-40 pages), (for undergraduate and postgraduate students)													VG															Will be finalized in Q3 after

Objectives Activities Tasks Results												Responsible	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	

Objectives Activities Tasks Results													
	Responsible	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep
TOT for IC experts 1.1.3	AA												the regional health management
Objective 3: Build capacity to implement PMDT programs for multi-drug resistant/extensively-drug resistant TB (MDR/XDR-TB) at the national level and in USAID-supported areas.													
Activity 3.1 : Provide training, supervision, and mentoring on MDR-TB case management based on WHO guidelines													
Task 3.1.1: Strengthen TB Center of Excellence													
Dissemination of Center of Excellence experience (cascade training) (1.1.3)													
	MD, ID												
Task 3.1.2 Advocate for policy and guideline change													
Collaboration with Ukraine's state penitentiary service in the regions and at the national level, technical support with development regulation on IC and laboratory diagnostics (as necessary)	AA, MD, NR, VT												
Task 3.1.3 Support quality diagnosis and treatment													
Seminars for TB specialists on TB drugs adverse effect. 1 seminar per region	VT												
Technical support to M&E department in Oblast TB facilities on drug management (using E-TB Manager). One visit of a consultant to each region per year.	VT (TT)												
Task 3.1.4 Collaborate on second-line drug management													
Participation in MOH procurement committees	OS												No meetings were held
Task 3.1.5 Support mentoring and supervision of MDR TB case management, including EQA of culture and DST laboratory network													
Technical assistance in implementing EQC of culture tests and drug resistance test	MK												
Monitoring/mentoring visits to TB laboratory network (laboratories of 2nd and 3rd levels), together with UCDC	MK, RCs												

[illegible]

Objectives Activities Tasks Results													
	Responsible	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep
Activity 4.3. Provide TB screening of HIV patients and referral to TB services for those with suspected cases of TB													
Task 4.3.1. Build on existing models to scale up TB screening and referral for HIV patients													
Analysis of TB diagnostics results in PLWH and working out local route for persons with signs suspicious for TB, for specialists in Odessa Oblast													
NR													
Task 4.3.2. Provide screening of HIV patients and referral to TB services.													
Technical support to joint management of e-TB manager by infection disease specialist of AIDS Center and TB specialist in Kherson and Odessa oblasts													
NR													
Develop an algorithm of screening questionnaires and timely additional examination for TB by infectious diseases specialists in Kharkiv and Lviv Oblasts (including Mykolaiv Oblast)													
NR, RC													

